

I. Paleografi, paleotypografi, bokväsen och bildkonst samt kronologi.

1187. *Beckman, Nat.*, Distingen. En följskrift till en ordboksartikel. I Studier tillegn. Es. Tegnér, 1918, s. 200—08.

• Af öfvervägande kronologiskt intresse.

1188. —, Handskriftslokaliseringens problem och metoder. I förf:s Studier i utg. fsv. handskrifter, 1917, s. 4—31. (Se N:o 1612.)

1189. —, Handskrifter som »sammanträffat». I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 82—83.

1190. —, Några karakteristiska helgdagar [i svenska medeltidskalendarier]. I förf:s Studier i utg. fsv. handskrifter, 1917, s. 26 [tabell]. (Se N:o 1612.)

Upptager i tabellarisk form dagarna för i Sverige allmänt dyrkade helgons fester, jämte relikfester o. domkyrkors invigningsdagar inom de sju äldsta svenska stiftet (Åbo, Uppsala, Västerås, Strängnäs, Skara, Linköping o. Växjö).

1191. —, Svenska bokfabriker och skrifvarstugor [under medeltiden]. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 73—80.

1192. —, Ärkestiftets äldsta kalendarium [o: Vallentunakalendariet; se N:o 1244]. I Kyrkohist. årsskr. 13 (1912) s. 83—98.

1193. *Bilfinger, G.*, Untersuchungen über die Zeitrechnung der alten Germanen 1—2. Stuttg. 1899, 1901. 4:o. — 1: (3), 100 s. 2: (3), 132 s.

Inneh. 1. Das altnordische Jahr. — 2. Das germanische Julfest. *Rec. (Sv.) Hist. tidskr.* 28 (1908) s. 189.

[1194—1200] B I. Paleografi, paleotypografi m. m.

1194. (*Birgitta*, den hel.) Four revelations of Saint Bridget. — Faksimileuppl. (48 sidor jämte efterskrift af Is. Collijn) efter originalet i Kungl. Biblioteket i Stockholm (från omkr. 1530). Sth. 1916. Lit. 8:o. (= Faksimileupplagor af äldre svenska tryck. Under red. af Isak Collijn. Vol. 2). Jfr A N:o 929.

Jfr *R. Geete*, Ett sällsynt engelskt Birgittatryck i Kungl. bibliot., 1915. (Se N:o 1234.)

1195. *Bock, F.*, Die Werke des Mathias Grünewald. Straßb. 1904. 8:o. (= Studien z. deutsch. Kunstgesch. H. 54.) — S. 50—54 handla om illustrationerna i Nürnbergsuppl. 1500 af Revelationes S. Birgittæ. Dessa tillskrifvas här Grünewald, som vid den tiden var verksam i Albr. Dürers atelier. (Jfr *I. Collijn* i Birgittautställningen [i Sthlm] 1918 — se N:o 1531 —, s. 7.)

1196. *Branting, Agnes*, Väfnader och broderier [från Vadstena kloster]. Med 3 pl. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 75—102. (Se N:o 1531.)

1197. *Brate, E.*, Nordens äldre tidräkning. Sth. 1908. 4:o. — 28 s. I Progr. Sth., H. Allm. lärov. å Södermalm 1907/08.

Med anledn. af Vallentunakalendariet (se N:o 1244).
Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 28 (1908) s. 188—89.

1198. *Busch, N.*, Fragmente eines Druckes der Offenbarunge Sunte Birgitten in der Rigaschen Stadtbibliothek. I Sitzungsberichte d. Gesellsch. f. Gesch. u. Altertumsk. der Ostseeprovinzen Russlands 1904, s. 107—08. Riga 1905. 8:o.

Bladen (anopistografer) äro 3 i Riga. Nu kända äro ett 20-tal i Uppsala univ.-bibl., 3 i K. bibl., 7 i univ.-bibl. i Rostock äfvensom några i andra nordtyska bibliotek. (Jfr N:o 1246.) Alla dessa representera 9 olika blad.

1199. *Clason, Sam.*, Stockholms återfunna stadsböcker från medeltiden 1—8. I (Sv.) Hist. tidskr. 23 (1903) s. 25—60 o. 97—154. (Se A N:o 1115 b.)

1200. *Collijn, Isak*, Articuli abbreviati på svenska. I Samlaren årg. 24 (1903): Miscell. s. 146—50. (Äfv. sep. m. omslagstit.: Bidrag till svensk bokhist. 3.)

B I. Paleografi, paleotypografi m. m. [1201—1208]

1201. *Collijn, Is.*, Articuli abbreviati, det första trycket på svenskt språk. I förf:s Ettbladstryck från 15:e årh. [1], 1905, s. 33—59, m. pl. IV.

1202. —, Articuli abbreviati — det första trycket på svenskt språk. (Blad ur vår äldsta sv. boktryckerihist. 5.) I Nord. boktryckarkonst 7 (1906) s. 309—19 m. 2 faksim. (Äfv. sep.)

Förut till det väsentliga tryckt i förf:s Ettbladstryck . . . 1 (se föreg. n:r).

1202 a. —, Bibliografiska ströftåg i Finland, Ryssland o. Polen. Sth. 1912. 8:o. Se Tillägg.

1203. —, Bidrag till svensk bokhistoria 1—3. I Samlaren årg. 24 (1903): Miscell. s. 141—50. (Äfv. sep. 9 s., 100 ex.)

Inneh. 1. Tvänne korrekturlästa blad af Vita Katherina. — 2. Råd och anvisningar till en svensk bokbindare under medeltiden. — 3. Articuli abbreviati på svenska (se N:o 1200).

1204. —, Birgitta och Katherina i bildtryck. I Birgittautställningen [i Sth.] 1918, s. 169—74. (Se N:o 1531.)

1205. —, Blad ur vår äldsta svenska boktryckerihistoria. Inledn., 1—2, 4—6. [Sth. 1905—11.] 4:o. I Nord. boktryckarkonst årg. 6 (1905)—12 (1911). (Äfven sep., 50 ex.)

Inneh.: Inledning (1905). — 1. Dialogus creaturarum, vårt första daterade tryck. Med 15 fig. (s. å.). — 2. Tvenne i Stockholm år 1484 tryckta aflatsbref. — Bulla indulgentiarum, utfärdad 14 okt. 1483. Med 5 fig. o. 1 faks. (1906). — (3. Ej utg.) — 4. Vita Katherine 1—4 (1908, 1911). — 5. Articuli abbreviati — det första trycket på svenskt språk. Med 2 faks. (1906). — 6. Delaktighetsbref från Vadstena kloster. Med 5 fig. (1907).

1206. —, Boktryckerikonstens uppfinning och guldålder 4. Sverige. I Boktryckerikalender årg. 14/15, 1910, s. 1—72 med 32 fig. (Äfv. sep., 100 ex.)

Utgör fortsättning på Per Hiertas artikelserie darsammastädes.

1207. —, Canonbildern i Missale Upsalense 1513. (Bibliografiska miscellanea 11.) I Kyrkohist. årsskr. 12 (1911) s. 118—22 m. 1 fig. (Äfven sep. med tit.: Bibliografiska miscellanea. Saml. 3, s. 8—12.)

1208. —, Delaktighetsbref från Vadstena kloster (1491). 1. För man och hustru. 2. För kvinna. (Blad ur vår äldsta sv. boktr.-hist. 6.) I Nord. boktryckarkonst årg. 8 (1907) s. 345—51 m. 5 fig. (Äfv. sep., 50 ex.)

[1209—1216] B I. Paleografi, paleotypografi m. m.

1209. *Collijn, Is.*, Dialogus creaturarum, vårt första daterade tryck. (Blad ur vår äldsta sv. boktr.-hist. 1.) I Nord. boktryckarkonst årg. 6 (1905) s. 401—14 m. 15 fig. (Äfv. sep., 50 ex.)

1210. —, En autograf af Paul Grijs. I Allm. sv. boktr.-fören:s meddelanden årg. 12 (1907) s. 15. (Sep. i 100 ex. m. omslagstit. Bokhist. uppsatser 9.)

1211. —, En handskrift af Onus mundi från 1436 [den enda kända hdskr. af detta utdrag ur Birgittas uppenbarelser]. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väs. 3 (1916) s. 56—57.

Jfr *I. Collijn*, Onus mundi ex reuelacionibus b. Birgitte, i Birgitta-utställningen [i Sth.] 1918. Beskrifv. förteckn., 1918, s. 135—36. (Se N:o 1531.)

1212. —, En Uppsalabokbindare år 1519. (Bibliografiska miscellanea 8.) I Kyrkohist. årsskr. 11 (1910) s. 225—26. (Äfv. sep. m. tit.: Bibliografiska miscellanea. Saml. 2, s. 5—6.)

1213. —, Ett kopparstick af mästaren *G. M.*, föreställande Kristus omgifven af Birgitta och Katherina. I En bok om Östergötland, 1915, s. 56—61. Med 1 pl.

1214. —, Ett nyfunnet, i Sverige tryckt aflatsbref från omkr. år 1484. I Kyrkohist. årsskr. 3 (1902): Meddel. o. aktst. s. 123—29.

1214 a. —, Ett till Sverige nyförvärfvadt pergament-exemplar af Birgittas revelationer 1492. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 5 (1918) s. 146—48.

1215. —, Ettbladstryck från 15:e århundradet. Bidrag till det äldre boktryckets historia. Saml. 1 (Text o. Planscher I—XII) — 2 (Text o. Pl. XIII—XXVI). Sth. (1 tr. Upps.) 1905, 1912. 8:o o. fol. — 1: VI, 96 s. illustr. + 10 bl. ljustr.; 2: VI, 66 s. illustr. + 10 bl. ljustr. (Föreningen för bokhandtverk.) *Rec. E. Voulliéme* i Zentralbl. f. Bibl.-wesen 23 (1906) s. 81—82.

1216. —, Export av böcker från Lübeck på Sverige åren 1492—1496. I Allm. sv. boktr.-fören:s meddelanden 13 (1908) s. 245—47.

Förf. har i Lübecks arkiv funnit en uppgift, enligt hvilken år 1493 d. 16 maj från nämnda stad afsändts 1 kista 12 tunnor böcker till ärkebiskopen i Uppsala [o: Jakob Ulfsson], hvilket af förf. förmodas afse *Gradualet* (af Klemming satt till c. 1490 och tillskrifvet Ghotan, som slutade trycka i Lübeck 1492). Nu bestrider förf. här, att *gradualet* öfver

B I. Paleografi, paleotypografi m. m. [1217—1222]

hufvud tryckts af Ghotan, i stället visar dess typmaterial bestämdt på Stephen Arndes' tryckeri. (Jfr N:o 1220.)

1217. *Collijn, Is.*, Fragment af Dialogus creaturarum 1483 i stadsbiblioteket i Lübeck. I Nord. tidskr. f. bok- o. biblioteksväsen 1 (1914) s. 366—68. (Sep. i förf:s Bibliogr. miscellanea. Saml. 5, s. 1—2.)

1218. —, *Iconographia Birgittina typographica*. Birgitta & Katherina i medeltida bildtryck. Med reproduktioner i originalens storlek och färger. Utgifna och beskrifna. Fasc. 1—2. Ups. 1915, 18. 4:o. — X, 82, (4) s. + Pl. I—XX. (Tryckt i 200 numr. ex. + 10 på japanskt papper.)

1219. —, *Manuale Upsalense 1487*. Ett förberedande meddelande. (Bibliografiska miscellanea 10.) I Kyrkohist. årsskr. 12 (1911) s. 111—17 m. 1 pl. (Äfven sep. med tit.: Bibliografiska miscellanea. Saml. 3, s. 1—7.) (Jfr N:o 1255.)

1220. —, När trycktes det Svenska Gradualet? (Bibliografiska miscellanea 1.) I Kyrkohist. årsskr. 10 (1909) s. 129—31. (Äfven sep. m. tit.: Bibliografiska miscellanea. [Saml. 1] s. 1—3.)

Enl. förf. är Gradualet tryckt i Lübeck af Stephen Arndes och tryckningen afslutad mellan d. 17 mars och början af maj 1493. Staden Lübecks Pfundzollbücher 1492—96 innehålla beviset. (Jfr N:o 1216.)

1221. —, *Psalterium rituale Upsalense*. Tryckt Stockholm omkr. 1487. (Bibliografiska miscellanea 14.) I Kyrkohist. årsskr. 13 (1912) s. 151—69 m. 3 pl. (Äfven sep. m. tit.: Bibliografiska miscellanea. Saml. 4, s. 1—19.) Jfr N:o 1232.

1222. —, Redogörelse för på uppdrag af K. M:t i Kammararkivet och Riksarkivet verkställd undersökning angående äldre arkivalieomslag. Sth. 1914. 8:o. — (1), 87 s. (= Handlingar ang. unders. av äldre arkivalieomslag i Kammarark. o. Riksark., utg. av Kungl. Biblioteket, 4.) — I K. Bibl:s Handlingar 34 [1914].)

Rec. Kyrkohist. årsskr. 14 (1913): Meddel. o. aktst. s. 27—30. (Efter en uppsats af O. R[abenius] i Sth Dagbl. 22/5 1913.)

O. *Wieselgren*, Återfunna rester af vår medeltidslitt., 1914. (Se N:o 1267.)

O. *Montelius* i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 27 (1914) s. 445—51.

[*T. Höjer*] i (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 132—35.

Ellen Jørgensen i (Dan.) Hist. Tidsskr. Række 2. 5 (1914/15) s. 525—27.

[1223—1230] B I. Paleografi, paleotypografi m. m.

1223. *Collijn, Is.*, Råd och anvisningar till en svensk bokbindare under medeltiden. I *Samlaren* årg. 24 (1903): *Miscellanea* s. 144—45. (Sep., 100 ex., med omsl.-tit.: *Bidrag till sv. bokhist.* 2.)

1224. —, Om svenska klosterband. I *Jul dagar* årg. 1903, s. 21—22, Upps. 4:o. — Sep., 50 ex., Upps. 1904. 8:o. — 15 s. + 7 pl. — Omtr. i *Allm. Sv. boktr.-fören:s meddelanden* 9 (1904) s. 123—24, 143—45.

1225. —, Till frågan om Vita Katherines tryckår och Strengnämmissalet tryckort. (*Bibliografiska miscellanea* 7.) I *Kyrkoh. årsskr.* 11 (1910) s. 221—24. (Sep. i förf:s *Bibliogr. miscellanea. Saml.* 2, s. 1—4.)

1226. —, Tvenne i Stockholm år 1484 tryckta aflatsbref. *Bulla indulgentiarum*, utfärdad d. 14 okt. 1483. (Blad ur vår äldsta svenska boktr.-hist. 2.) I *Nord. boktr.-konst* årg. 7 (1906) s. 2—16, 49—53 m. 5 fig. o. 1 ljustr. (Åfv. sep. i 50 ex.)

1227. —, Tvänne korrekturlästa blad af Vita Katherinæ. I *Samlaren* årg. 24 (1903): *Miscell.* s. 141—43. (Sep., 100 ex., m. omsl.-tit. *Bidrag till svensk bokhist.* 1.)

1228. —, Tvänne tryckta latinska tideböcker för Linköpings och Skara stift. (*Bibliografiska miscellanea* 2.) I *Kyrkohist. årsskr.* 10 (1909) s. 132—36. Med 4 faksim. (Sep. i förf:s *Bibliogr. miscellanea. [Saml. 1]* s. 4—8.)

Den tidigare af dessa tideböcker, *Horæ de domina ecclesie linckopensis et [s]carencis*, anses af förf. (i likhet med J. H. Schröder) vara tryckt i Vadstena kloster 1495 och utgöra dess enda tryckalster (tryckeriet nedbrann i okt. samma år) samt vara orig. till det här äfvenledes behandlade senare trycket, af år 1514, från M. Lotters officin i Leipzig. Båda trycken i lit. 8:o.

Jfr *I. Collijn*, *Handschriften, urkunder o. böcker rör. Birgitta o. Vadstena.* 1918, s. 166 (m. faks.). (Se N:o 1531.)

1229. —, Vita Brynolphis tryckort. Ett bidrag till svensk bibliografi ur en bibliofils korrespondens. I *Ex bibliotheca Fræmestadiensis. Festskr. tillegn. frih. P. Hierta*, 1914, s. 45—48. Sth. 4:o.

1230. —, Vita Katherinæ 1—4. (Blad ur vår äldsta sv. boktr.-hist. 4.) I *Nord. boktryckarkonst* 9 (1908) s. 9—19, 173—81, 453—57; 12 (1911) s. 241—46. (Sep., 50 ex., Sth. 1908—11. 4:o. — 34 s. m. 8 pl.)

B I. Paleografi, paleotypografi m. m. [1231—1237]

1231. *Collijn, Is.*, Ytterligare fragment af Missale Upsalense vetus. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 85—86.

1232. —, Ännu ett exemplar af Psalterium Upsalense. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 368—69, m. 1 fig. (Sep. i förf:s Bibliogr. miscellanea. Saml. 5, s. 4.) Jfr N:o 1221.

1233. *Friesen, Otto v.*, Vår älsta handskrift på fornsvenska. Upps. 1904. 8:o. — 50 + II + (typtabell:) (1) s., med 4 bl. faksim. = Skr. utg. af Humanist. vetensk.-samfundet i Uppsala IX: 3.

Afser ett fragm. (2 bl. perg.) af Äldre VGL., funnet i Norge och sedan 1862 tillhörigt K. Bibl. i Stockholm. Dess ålder sättes af v. Fr. till förra hälften ell. midten af 1200-t. (Se Fsv. bibliogr., 1903, s. 154, o. Suppl. A N:o 1029, ed. k.)

1234. *Geete, Rob.*, Ett sällsynt engelskt Birgitta-tryck i Kungl. biblioteket. I Nord. tidskr. f. bok- o. biblioteksväsen 2 (1915) s. 164—70. M. 4 faksim. (Jfr A N:o 929 o. B N:o 1194.)

1235. —, Två sällsynta Birgittatryck. 1. Birgittinritual från 1570. — 2. Ceremonias y adiciones de la Orden de nuestra madre Santa Brigida, conforme a la regla y ordenaciones de nuestra recoleccion [Valladolid 1647]. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 317—24. M. 3 faksim.

1236. [*Gläser, W.*], Bruchstücke zur Kenntnis der Lübecker Erstdrucke von 1464 bis 1524 . . . H. 1—2 + Anhang. Lüb. (tr. Langensalza) 1903. 8:o. — XXXVII, 224 s.; 49 s.; 18 s.

Inneh. H. 2: Ghotan, Domvikar u. Diplomat, Schriftgiesser u. Buchdrucker . . . von 1474 bis 1494 in Magdeburg u. Lübeck, in Stockholm u. Moskau. — Anhang: Barth. Ghotan in Stockholm u. Moskau.

1237. *Gummerus, Jaakko*, Eräs kirjalöytö tuomiokapitulini arkistosta. [o: Ett bokfynd i Åbo Domkapitels arkiv.] I Finska Kyrkohist. samfundets protokoll o. meddelanden 10 (1909/10) s. 81—124. Helsingissä 1912. 8:o.

Inneh. Afd. I. Beskrifn. af 9 n:r ritualböcker m. m. dels från medeltiden (psalterium, Töfsala manuale, 2 st. antifonarier fr. 1400-t.), dels fr. 1500- o. 1600-talen. Afd. II. Missale Aboense, Breviarium Arosiense, Alanus de Rupe's De dignitate et utilitate psalterii Marie m. fl. jämte fyra psalterier. Alla i tryck, 7 n:r. Det hela sålunda 16 n:r.

[1238—1245] B I. Paleografi, paleotypografi m. m.

1238. *Gödel, Vilh.*, Huru man gjorde en bok under medeltiden. Föredrag. Sth. 1903. St. 8:o. — 36 s. (Fören. f. bokhandtverk.)

1239. —, Linköpingslegendariet Cod. B. 70 a (= fol. XXXIX, Kyl). I Arkiv f. nord. filol. 28 (1911/12) s. 266—69. Sättes af G. till c. 1525.

1240. —, Sveriges medeltidslitteratur. Proveniensen. Tiden före Antikvitetskollegiet. Sth. 1916. 8:o. — VIII, 319 s.

Rec. S. T[unberg] i (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916): Öfv. o. gr. s. 96—98
Is. Collijn i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 353—62.
— Framkallade följande genmäle: *V. Gödel*, Svar till Isak Collijn med anledning av hans anmälan . . . Sth 1918. 8:o. — 19 s.

Jfr *Nat. Beckman*. Cistercienserklostrens bibliotek, i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 81, som innehåller en korrigering af en uppgift hos Gödel a. a. s. 85.

1241. Handlingar angående undersökning av äldre arkivalieomslag i Kammararkivet o. Riksarkivet, utgivna af Kungl. biblioteket, 1—4. Sth. 1914. 8:o. — X, (1), 87 s.

Inneh. dels skriftväxling mellan K. biblioteket o. Kammarkollegiet (1905; 2 st.) samt ett K. M:ts bref till riksbibliotekarien (1912), dels *Is. Collijns* Redogörelse för . . . i Kammarark. o. Riksark. verkställd undersökning ang. äldre arkivalieomslag (se N:o 1222).

1242. *Hedberg, Arv.*, Bokbindare-bokförare i Sverige 1500—1630. Anteckningar. I Pro novitate 2 (1914) s. 114—255. (Äfv. sep.)

1243. *Horæ de domina [Maria virgine] ad usum ecclesie Lincopensis et Scarensis. [Vadstena 1495.]* Lit. 8:o. — 148 bl. perg. (def. i slutet).

Unicum i Upps. Univ.-bibl. (sign. 10: 223). Synes vara det enda nu bevarade tryckalster från det i Vadstena kloster 1495 inrättade och samma år uppbrunna tryckeriet. Denna värfruritual var afsedd såväl för munkkonventet i Vadstena som för kyrkorna i Linköpings och Skara stift.

Jfr *J. H. Schröder*, *Incunabula artis typographice in Svecia*, 1842, s. 12—13.

Is. Collijn, Tvänne tryckta lat. tideböcker för Linköpings o. Skara stift, 1909. (Se N:o 1228.)

—, Katalog d. Inkunabeln. d. K. Univ.-Bibl. zu Uppsala, 1907, N:o 1122.

1244. *Kalendarium Vallentunense. [Utg. af O. Janse.]* Sth. 1907. Fol. — 16 s. (text) + 6 helsidesfaksimil.

Utg. såsom festskrift till L. Fr. Läckers sextioårsdag.

1245. *Kallstenius, Gottfr.*, Grundlinjer till svensk paleografi för sommarkursen i Härnösand 1914. (Föreningen för norrländsk

B I. Paleografi, paleotypografi m. m. [1246—1250]

hembygdsforskning 2.) H:sand 1914. 8:o. — 15 s. med 4 tabl., inneh. alfab. förkortningar o. ligaturer, samt 3 tabl. med transkriberade texter.

1246. *Kohfeldt, Gust.*, Zur niederdeutschen Birgitten-Litteratur. (Beitrag zur Geschichte des ältesten Lübecker u. Rostocker Buchdrucks.) I Beiträge zur Gesch. der Stadt Rostock. Hrsg. . . . von K. Koppmann. Bd 4 (1904) s. 39—44. Rostock. 8:o. (Jfr N:o 1198.)

Behandlar de lägtyska Birgitta-trycken (N:o 39—41 i Klemmings Birgitta-litteratur; se B N:o 26), särskildt anopistografterycket N:o 39, som anses härröra från Lübeck o. B. Ghotan före 1480, ej från Michaelisbröderna i Rostock, hvilka först detta år förvärfvade Ghotans gamla typer.

1247. *Langebek, Jac.*, Om nogle Manuskripter i Aboe. I Langebekiana, eller Bidrag til den danske Literaturhistorie, udtagne af J. Langebeks efterladte Papirer. Ved Rasmus Nyerup. Kbhvn 1794. 8:o. S. 264—70.

Beskrifning af »Jöns Buddes bok», cod. A. 58 (numera tillhörig K. bibl. i Sthlm). Såsom prof finnes (s. 268—70) ett helt stycke, »XII gyllene fryedagh» (se A N:o 915), aftryckt.

1248. Legender från Sveriges medeltid illustrerade i svensk medeltidskonst, utg. af Emilia Fogelklou, Andr. Lindblom, El. Wessén. Sth. 1917. St. 8:o (2-spalt.). — 336, (1) s. med 29 pl.

Inneh. 63 helgonlegender, däraf 10 rörande svenska helgon. Af de förra äro de aldri flesta öfversatta till nysvenska från Stephens-Dahlgren. Ett fornsvenskt legendarium 1—3, endast tre st. (S. Barbara, S. Göran o. S. Kristofer) från Klemmings edit. af Själens tröst samt ett st. (S. Klara) ur densammes Klosterläsning. De svenska helgonlegenderna, som omfatta Ansgarius, Birgitta, Botvid, David, Elin af Sköfde, Erik, Eskil, Henrik, Katherina Ulfsdotter o. Sigfrid, äro mestadels öfversatta från våra latinska medeltidsbreviarier; endast Birgitta, Erik, Katherina o. Sigfrid äro hemtade ur fsv. källor.

1249. *Lindblom, Andr.*, Bildverk i skulptur och måleri [af hel. Birgitta och Katerina]. Med 2 pl. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 35—73. (Se N:o 1531.)

1250. —, Den heliga Birgitta. Bildverk i skulptur och måleri från Sveriges medeltid. Sth. 1918. 4:o. — 56, (6) s. Med 31 pl. o. många ill. i texten. (Tr. i 300 numr. ex.)

Jfr Birgittautställningen [i Sth.] 1918, s. 35—73. (Se N:o 1531.)

8—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

[1251—1258] B I. Paleografi, paleotypografi m. m.

1251. *Lindblom, Andr.*, Den heliga Birgitta i Vadstena. Konsthistoriska anteckningar. Med 5 illustr. I En bok om Östergötland, 1915, s. 44—55.

1252. —, Den heliga Birgittas uppenbarelser illustrerade i medeltidskonsten. M. 20 illustr. I Ord och bild 24 (1915) s. 513—29.

1253. *Lindhagen, Arv.*, Om noggrannheten af uppgifterna om månens nytändning i några svenska kalendarier från medeltiden. M. 1 fig. I Nord. tidskr. f. bok- o. biblioteksväsen 3 (1916) s. 9—20. (Åfv. sep.)

1254. *Lundström, Herm.*, Det äldsta tryckta svenska synodal-cirkuläret [på latin]. Ett nyupptäckt Upsalatrieck från 1513. Upps. 1914. Se N:o 2272.

1255. Manuale Upsalense [Stockholm 1487]. Den svenska kyrkans äldsta tryckta handbok. Efter det nyrekonstruerade exemplaret i Kungl. Biblioteket med inledning utgifven af Isak Collijn. Upps. 1918. 8:o. — VIII + XXXVI, 128 s. Med 5 pl. i faksim., delvis i färgtryck. (= Kungl. Bibliotekets handlingar. Bilagor. Ny följd 1.)

1256. *Neovius, Ad.*, Chronographia Scandinavia. Helsingissä 1906 (tr. Borgå 1902—05). 4:o. — (4), XL, 146 s. + 1 tab. (patent). = Finska Kyrkohist. samfundets handlingar 4. Inneh. I. Söndagstabell för Finland. — II. Kalendarier 1344—1799. — III. Kalendariefdeln. med utsatta rörliga högtider samt dagarna med tidigast i Sverige o. Finland anträffade namn, runstafvens tecken, cisiojanus o. s. v. — IV. Kyrkoårets sön- o. högtidsdagar jämte texter. — V. Glossar. — VI. Synchronistisk tabell, angifvande påfvar, nordiska regenter, Uppsala stifts ärkebiskopar o. Finlands biskopar.

Rec. R. H[ausen] i Finsk tidskr. 62 (1907) s. 250—51.

1257. —, Ett exemplar [på papper] af Manuale Aboënsé [i Lojo kyrka, Finland]. I Finska kyrkohist. samfundets prot. o. meddel. 4 (1903/04) s. 305—10. Helsingissä 1905. 8:o.

Innehåller aftryck af de delar af texten, som saknas i Helsingfors univ.-bibl:s perg.-exemplar.

Jfr *G. E. Klemming*, Sveriges bibliografi 1481—1600, s. 124—26.

1258. *Ottelin, Odal*, Några anteckningar om fornsvenska bokhandskrifter och deras skrifvare. [Upps. 1901.] Fol. 1 bl. = Verdandis populärvetenskapl. tidningsartiklar N:r 62, 63.

B I. Paleografi, paleotypografi m. m. [1259—1265]

1259. *Romdahl, Ax. L.*, Bilder af Albrecht Dürer till Birgittas uppenbarelser. I Nord. tidskr. (Letterst.) Ny följd 17 (1904) s. 465—68.

1260. *Sandström, Jos.*, En gille-urkund från medeltidens slut. I Nordiska ortnamn, tillägn. Ad. Norcen, 1914, s. 187—94.

Handskriften, som synes vara från midten af 1400-talet, har förut tillhört Tillinge förs., men förvaras nu i Uppsala domkapitels arkiv. — Texten är ej här återgifven.

1261. *Schinmeier, J. A.*, Von einigen seltenen Handschriften auf der Königl. u. des Reichs Bibliothek, besonders aber von dem Codex des Ulphilas. Kurze Geschichte der Bibliotheken in Schweden. = *Schinmeier*, Versuch einer vollständigen Gesch. der schwed. Bibel-Übersetzungen Stück 4: Beylage 2, s. 3—114, 1782. Flensb. u. Leipz. St. 4:o.

Inneh. en inledn. om biblioteken i Sverige under medeltiden samt redogörelse för till bibelöversättningshistorien hörande hdskr. i Stockholm och (Cod. argenteus) Uppsala.

1262. *Schlüter, W.*, Zwei Bruchstücke einer mittelniederdeutschen Fassung des Wisbyschen Stadtrechtes aus dem 13. Jahrh. Herausgeg. und mit sprachlichen Erläuterungen versehen. I Mitteilungen aus der livländ. Geschichte 18 (1908) s. 487—553. Med 1 faksim.

Fragmenten, som tillhöra 1: Riga, 2: Wolfenbüttel, äro båda från börj. af 1200-t. (c. 1230) och äro här aftryckta. Därmed korrigeras Schlyters datering af Visby stadsrätt, hvilken af honom sättes till 1300-talet.

1263. *Steenstrup, Joh:s*, Tidsregning. En kort översigt over kronologien til vejledning ved historiestudium. Kbh 1908. 8:o. — 74 s.

1264. *Stenbock, C. M.*, Bland handskrifter på Kungl. Biblioteket. Anteckningar. Sth. 1913. 8:o. — 19 s. (Särtr. ur Aftonbl. f. 20 juli o. 20 sept. 1913.)

1264 a. —, Strövtåg i Linköpings stiftsbibliotek. Link. 1918. 8:o. — 84 s.

1265. *Westman, Knut B.*, Två handskrifter af Birgittas relationer. I Kyrkohist. årsskr. 14 (1913): Meddel. o. aktst. s. 21—25.

De tvänne hdskr. tillhöra 1: mr J. Pierpont Morgan j:rs bibliotek i New York (sign. 1 D), 2: Kalmar h. allm. läroverks bibliotek (sign. 2 G).

1266. [Westman, K. G.], Tiden för årsskiftet i svenska urkunder från slutet af 1200-talet och början af 1300-talet. (Undert.: K. G. Wn.). I (Sv.) Hist. tidskr. 24 (1904) s. 146—53.

1267. Wieselgren, Osc., Återfunna rester af vår medeltidslitteratur. I Svensk tidskr. (Heckschers) 4 (1914) s. 128—34.

Med anledning af Is. Collijns »Redogörelse . . . ang. äldre arkivalieomslag», 1914. (Se N:o 1222.) Framkallade ett »Beriktigande» af N. Höjer med därpå följande »Svar» af O. W., bägge tryckta ibid. s. 398.

II. Bibliografi.

1. Allmänt med bio-bibliografi.

1268. Adde, Gust., Förteckning öfver C. Annerstedts utgifna skrifter. Se N:o 1271.

1269. Almquist, J. A., Sveriges bibliografiska litteratur förtecknad. D. 1—3. Sth. 1904—12. 8:o. (Bilaga till Kungl. bibliotekets handl. 26—33.)

Rec. R. Geete i Nord. tidskr. f. bok- o. bibliot.-väsen 1 (1914) s. 86—88.

1270. ANDERSSON, L. AKSEL. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 8—11.

1271: ANNERSTEDT, CLAËS. Adde, G., Förteckning öfver C. Annerstedts utgifna skrifter. I Bibliografiska undersökningar tillägn. C. Annerstedt, 1914, s. 1—10. (Se N:o 1434 a.)

1272. ——. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Upps. univ:s matrikel, 1917, s. 11—13.

1273. BECKMAN, K. F. NAT. [Bio-bibliografi.] I *af Petersens-Malm*, Lunds univ:s matrikel, 1899, s. 12—13, med tillägg i *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 243.

1274. ——. [Bio-bibliografi.] I Handlingar rör. tillsättandet av ett professorsämb. i nordiska språk vid univ. i Lund 1916, I, s. 3—18 (utg. skrifter s. 5—7). — Se N:o 1297.

1275 (26). H. BIRGITTA. R. Geete, [Birgitta-litteratur. Bibliografi]. I förf:s Fornsv. bibliografi, 1903, s. 289—96 (= N:o

B II. Bibliografi. [1275 a—1285]

247—310). — Utgör en direkt fortsättning af *G. E. Klemming*, Birgitta-literatur, 1883 (se N:o 26). En ytterligare fortsättning föreligger i närv. arbete, s. 145—50 (= N:is 1479—1536 b).

1275 a. ——. *Collijn, Is.*, Birgitta-litteratur 1. I Biblioteksbladet 3 (1918) s. 105—16. Sth. 8:o.

1276. BJÖRKMAN, ERIK. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 22—24.

1277. ——. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 25—27.

1278. *Brandberg, Th., o. von Bahr, J.*, Uppsala universitets matrikel. Upps. 1906. 8:o. — 185, (1) s. (Jfr N:o 1291.)

Inneh. bio-bibliografiska uppgifter rör. akademistatens medlemmar.

1278 a. *Broberg, S. G.*, G. Cederschiölds bibliografi, 1914. Se N:o 1281.

1279. BUREUS, JOH. THOMÆ. *Hildebrand, Hans*, Minne af riksantikvarien Johannes Bureus. I Sv. akad:s handlingar ifrån år 1886. D. 23 (1908). Sth. 1910. S. 57—435.

1280. ——. *Lindroth, Hj., J. Th.* Bureus, den svenska grammatikens fader. Lund 1911—12. 8:o. — (7), 328, (1) s. = SFSS. 42. (= H. 140, 141.)

Rec. *E. Hellquist* i Ark. f. nord. filol. 32 (1915/16) s. 118—22.

1281. CEDERSCHIÖLD, J. GUST. C. *Broberg, S. G.*, J. G. C. Cederschiölds bibliografi. Förteckning öfver prof. J. G. C. Cederschiölds intill 11 maj 1914 från trycket utgifna skrifter, uppsatser o. recensioner. I Svenska studier tillägn. G. Cederschiöld 1914, s. 456—83. (Se N:o 1447.)

1282. ——. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 29—32.

1283. CELANDER, K. HILDING. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 32—33.

1284. COLLIJN, ISAK. *Nelson, Ar.*, Bibliographia Collijniana. Förteckning öfver Isak Collijns intill den 17 juli 1915 [hans 40-årsdag] utgifna skrifter. Upps. o. Sth. 1915. St. 4:o. — 40 s. (hvaraf 9 hvita).

1285. *Collijn, Is.*, Bibliografiska miscellanea 1—24. I Kyrkohist. årsskr. 10 (1909)—13 (1912) o. Nord. tidskr. f. bok-

o. bibl.-väsen 1 (1914) o. 2 (1915). Äfv. sep. med nämnd titel: Saml. 1 (= N:o 1—6), 2 (N:o 7—9), 3 (N:o 10—13), 4 (N:o 14—16) o. 5 (N:o 17—24). Upps. 1909—15. 8:o.

Inneh. följ. uppsatser af fornsv. intresse: 1. När trycktes det Svenska Gradualet? (1909). — 2. Tvänne tryckta lat. tideböcker f. Linkö, ings o. Skara stift (1909). — 7. Till frågan om Vita Katherines tryckår o. Strängnäsmissalets tryckort (1910). — 8. En Uppsalabokbindare år 1519 (1910). — 9. Till de första föreläsningarnas historia vid Uppsala univ. (1910). — 10. Manuale Upsalense 1487. Ett förberedande meddelande (1911). — 11. Canonbildern i Missale Upsalense 1513 (1911). — 12. Brasks »Keyserlige mandata» (1911). — 14. Psalterium rituale Upsalense. Sth. c. 1487 (1912). — 15. Smärre bidrag till Hans Brasks sista lefnadsår (1912). — 17. Fragment af Dialogus creaturarum 1483 i Lübeck (1914). — 18. Ännu ett ex. af Psalterium Upsalense (1914). — 19. Kyrkobiljoteken i Skara stift år 1583 (1914). — 21. Nya Snell-tryck (1915).

1286. *Collijn, Is.*, Handskrifter, urkunder och böcker rörande Birgitta och Vadstena. Med 5 pl. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 121—74. (Se N:o 1531.)

1287. —, Laurentius Magni och några af honom till Stockholms svartbrödrakloster skänkta böcker. (Svenska boksamlingar under medeltiden o. deras ägare. Smärre bidrag 1.) I Samlaren årg. 23 (1902) s. 125—30. (Äfv. sep. 75 ex.)

1288. DANELL, GIDEON. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 33—34.

1289. *Erichson, Joh.*, Nachricht von den Scribenten, welche die schwedische Kirchengeschichte besonders beschrieben haben. I Hamburgische Beyträge zur Aufnahme der gelehrten Historie u. der Wissenschaften. Jahr 1 (1740) s. 737—41; 2 (1741) s. 106—10, 393—97, 424, 441, 556—60, 777—80; 3 (1742) s. 85—87, 461—64; 4 (1743) s. 689—99, 744, 767—72.

Behandlar de kyrkohist. författarna J. Baazius, P. Bång, C. Örnhielm, H. Spiegel, P. Dijkman, J. Schefferus, Joh. Magnus, E. Benzelius d. y., J. Wastovius o. J. Messenius.

1290. —, Verzeichniss dererjenigen Bücher und Schriften, welche entweder von schwedischen Sachen handeln, oder doch in Schweden gedruckt sind; nunmehr aber so rar geworden, dass man sie nur gar selten zu sehen bekömmt. N:o 1—76. I Hamburg. Beytr. zur Aufnahme d. gelehrten Hist. u. d. Wissensch. Jahr 3 (1742) s. 274—80, 377—82, 401—07, 497—

503, 521—28, 573—76, 585—87; 4 (1743) s. 65—71, 114—16, 249—54, 425—29 o. 475—80.

1291. *Fries, Thoralf, o. von Döbeln, E.*, Uppsala universitets matrikel höstterm. 1916. Upps. 1917. 8:o. — (2), 285, (1) s. Inneh. bio-bibliografier öfver vid Uppsala univ. anställda personer. Jfr N:o 1278.

1292. FRIESEN, OTTO VON. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 63—65.

1293. *Geete, R.*, Fornsvensk bibliografi. Förteckning öfver Sveriges medeltida bokskatt på modersmälet samt därtill hörande litterära hjälpmedel. Sth. 1903. 8:o. — XII, 433 s. = SFSS. Bibliografi 2. (= H. 124.)

Närvarande arbete utgör Supplement 1 härtill.

Rec. O. Froehde (Marburg) i *Centralbl. f. Bibl.-wesen* 20 (1903) s. 243—44. [A. Ge]bh[ardt] i *Liter. Centralbl.* 1903, sp. 1404—05.

H. S[tein] i *Le bibliographe moderne* Année 7 (1903) s. 365. (Sv.) *Hist. tidskr.* 23 (1903) s. 190.

1294. *Gummerus, Jaakko*, Handschriftliche Litteratur des Buss- und Beichtwesens in schwedischen Codices medii ævi. I förf:s *Beiträge zur Gesch. des Buss- und Beichtwesens in der schwedischen Kirche des Mittelalters* 1. Akad. Abh. [Helsingfors]. Ups. 1900. 8:o. — S. XLI—LXVIII. (Se N:o 941.)

1295. *Gödel, Vilh.*, Svenska ortnamn. Bibliografi på uppdrag af Ortnamnskommittén utarb. Sth. 1904. 8:o. — (2), 58 s. = *Antikv. tidskr. f. Sverige* 17: 4.

1296. *Hammarstedt, N. E.*, J. E. Rietz [bio-bibliografi]. Se N:o 1334.

1297. Handlingar rörande tillsättandet av ett professors-ämbete i nordiska språk vid universitetet i Lund 1916. 1. Ansökningshandlingar. Lund 1916. 8:o. — 46 s.

Innehåller bio-bibliografier för Nat. Beckman (s. 3—18), Hj. Lindroth (s. 19—31) och J. Emil Olson (s. 32—46).

1298. HELLQUIST, G. ELOF. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 43—45.

1299. HESSELMAN, BENGT. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 46—48.

1300. *Hildebrand, H. R. T. Emil*, C. G. Styffe 1817—1908. Se N:o 1343.

1301. HILDEBRAND, HANS O. H. *Schnittger, B.*, Hans Hildebrand. [Bio-bibliografi.] I (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 57—59.

1302. ——. *Kock, K. Ax. L.*, Hans Hildebrand. [Minnes-teckning.] Med portr. I K. Sv. Vetensk.-akad:s årsbok f. 1917, s. 273—98. Sth. 8:o.

S. 293—98 upptaga »Viktigare skrifter af H. H.».

1303. HJELMQVIST, A. THEOD. [Bio-bibliografi.] I *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 87—89.

1304. HJÄRNE, HARALD. *Grape, A.*, Bidrag till en Hjärne-bibliografi. I Hist. studier tillägn. H. Hjärne, 1908, s. I—XXIV. (Se N:o 1438.)

1305. ——. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 99—103.

1306. KARLSSON, K. H. *Stenbock, C. M.*, Karl Henrik Karlssons skrifter [1879—1909]. I Personhist. tidskr. 11 (1909) s. 77—80.

1307. KOCK, K. AX. L. [Bio-bibliografi.] I *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 105—09.

1308. ——. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 57—59.

1309. *Lehmann, K.*, Litteraturverzeichnis der Nordgermanischen Rechtsgeschichte. I Zeitschr. d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. Germ. Abteil. 7 (1887) o. 8 (1888).

1310. LIDÉN, B. P. EVALD. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 61—63.

1311. LINDROTH, HJ. A. [Bio-bibliografi.] I *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 121—22.

1312. ——. [Bio-bibliografi.] I Handlingar rör. tillsättandet av ett professorsämb. i nordiska språk vid univ. i Lund 1916, I, s. 19—31 (utg. skrifter s. 21—23). — Se N:o 1297.

1313. Lunds universitets matrikel. Biografiska uppgifter öfver universitetets styresmän, lärare och tjänstemän 1879. Lund 1879. 8:o. — (2), 102 s. De senare utgifna matriklarna af 1899 o. 1913 återfinnas under N:is 1332 o. 1318.

1314. *Lundberg, Osk.*, Ortnamnsbibliografi. En återblick och några önskemål. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1

B II. Bibliografi. [1315—1326]

(1914) s. 329—34. Äfven i Bibliogr. undersökningar tillägn. C. Annerstedt, 1914, s. 209—13. (Se N:o 1434 a.)

1315. *Lyngby, K. J.*, Skrifter om det Svenske sprog og de Svenske sprogarter, 1861. Se N:o 1631.

1316. *LÄFFLER, L. FR. A.* [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 155—58.

1317. *Malm, A.*, Professor K. F. Söderwalls bio-bibliografi, 1912 (tr. 1911). Se N:o 1347.

1318. — o. *Wilner, P.*, Lunds universitets matrikel 1913. Lund 1913. 8:o. — (4), 246. (1) s. (Jfr N:is 1313 o. 1332.)

1319. *Maurer, Konr.*, Über die altschwedischen Gesetze und deren Ausgaben, 1871. Se N:o 2427.

1320. *Meyer, Ernst*, Program utgifna vid Upsala universitet 1599—1700. Bibliografi. Ups. 1905. 8:o. — 161 s. Forts. i följ.

1321. —, Program . . . 1701—1854. Bibliografi. Ups. 1908. 8:o. — 131, (1) s. (Jfr föreg. n:r.)

1322 (46). *Molér, Wilh.*, Bidrag till en gotländsk bibliografi. [2:a] omarb. uppl. Västerås 1914. 8:o. — (4), 182 s.

1323. *Montelius, Osc.*, Forntida bokskatter. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 27 (1914) s. 439—51.

Med anledning bl. a. af Is. Collijns katalog öfver Kungl. bibls. in-kunabelsamling 1, 1914 (se N:o 1377) och dens:s Redogörelse för i Kam-mararkivet och Riksarkivet verkställd undersökn. ang. äldre arkivalie-omslag, 1914 (se N:o 1222).

1324. *Nelson, Ax.*, Akademiska afhandlingar vid Sveriges universitet och högskolor läsåren 1890/91—1909/10 jämte för-teckning öfver svenskars akademiska afhandlingar vid utländska universitet under samma tid. Bibliografi. Upps. 1911. 8:o. — VIII, 149, (1) s. (UUÅ. 1911 o. 1912.)

1325. —, Bibliographia Collijniana . . . , 1915. Se N:o 1284.

1326. —, Ett bidrag till Olaus Magnus' bibliografi. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 167—70. Äfven i Bibliogr. undersökn:ar tillägn. C. Annerstedt, 1914, s. 227—30. (Se N:o 1434 a.)

1327. *Neovius, Ad.*, Källorna till Finlands medeltidshistoria. I Finlands kulturhistoria. Medeltiden. H:fors 1908. 8:o. S. 237—47.

Förf. har lämnat obegagnade flera för Finland viktiga medeltidskällor, exempelvis *Scriptores rerum Svecicarum*, *Svenskt diplomatarium*, *Sv. Riksarkivets pergamentsbref m. fl.* — Jfr *Hist. tidskr.* 30 (1910) s. 150.

1328. NOREEN, ADOLF G. [Bio-bibliografi.] I *Brandberg-v. Bahr*, Uppsala univ:s matrikel, 1906, s. 116—19.

1329. ——. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Upps. univ:s matrikel, 1917, s. 169—74.

1330. OLSON, J. EMIL. [Bio-bibliografi.] I *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 157.

1331. ——. [Bio-bibliografi.] I *Handlingar rör. tillsättandet av ett professorsämb. i nordiska språk vid univ. i Lund 1916*, I, s. 32—46 (utg. skrifter s. 35—37). Se N:o 1297.

1332. *Petersens, C. af, o. Malm, A.*, Lunds universitets matrikel 1899. Lund 1898—99. 8:o. — (4), 180, (1) s. För föregående o. följande matriklar se N:is 1313 o. 1318.

1333. PIPPING, HUGO. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 82—84.

1334. RIETZ, J. E. [*Hammarstedt, N. E.*], Johan Ernst Rietz. Med portr. (Undert. N. E. H.) I *Fataburen* 10 (1915) s. 183—88.

1335. ——. *Dahl, Maria, f. Granzow*, Af Joh. Ernst Rietz' *Dagböger*. I *Danske Studier* 1916, s. 161—67.

1336. *Schmeidler, Bernh.*, *Neuere Literatur über Adam von Bremen*, 1914. Se N:o 1473.

1337. *Schnittger, Br.*, Hans Hildebrand. [Bio-bibliografi.] Se N:o 1301.

1338. SCHÜCK, J. HENR. E. *Schück, Ellen*, Bidrag till en bibliografi öfver Henrik Schücks intill 2 nov. 1915 utgifna skrifter. Upps. 1915. 8:o. — 34 s.

Rec. Is. Collijn i *Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen* 2 (1915) s. 386—87.

1339. ——. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Upps. univ:s matrikel, 1917, s. 203—08.

B II. Bibliografi. [1340—1353]

1340. *Sjöbeck, P.*, Program utgifna vid Lunds universitet 1667—1867. Bibliografi. Lund 1912—15. 8:o. — XXIX, 142, (1) s.
1341. STJERNA, KNUT. [Bio-bibliografi.] I *K. Stjerna*, Essays on questions connected with the . . . poem of Beowulf. Transl. by John R. Clark Hall, 1912, s. 265—66. (Se N:o 2079.) Bibliografi förf. af *J. R. C. Hall*.
1342. STYFFE, C. G. [Bio-bibliografi.] I *Brandberg-v. Bahr*, Uppsala univ:s matrike', 1906, s. 150—51.
1343. —, *Hildebrand, Em.*, Carl Gustaf Styffe 1817—1908. [Med portr. o. bibliografi.] I K. Sv. Vetensk.-akad:s årsbok f. 1910, s. 289—317.
- 1344 (53). Svensk bokkatalog [D. 4] för åren 1896—1900. (Utarb. af A. Thelin o. V. Gödel.) Sth. 1904. St. 8:o. — (5), 381, (1) s.
1345. — [D. 5] för åren 1901—1905. (Utarb. af desamma som föreg.) Sth. 1908. St. 8:o. — (4), 341, (1) s.
1346. — [D. 6] för åren 1906—1910. Utarb. af Ax. Nelson. Sth. 1913. St. 8:o. — (6), 515, (1) s.
- 1346 a. — [D. 7] för åren 1911—1915. Utarb. af Ax. Nelson. (Under tryckning.)
1347. SÖDERWALL, K. F. *Malm, A.*, Professor K. F. Söderwalls bio-bibliografi. I Festskrift till K. F. Söderwall † 1912. Lund 1911. 4:o. S. 361—66. (Se N:o 1436.)
1348. —. [Bio-bibliografi.] I *Malm-Wilner*, Lunds univ:s matrikel, 1913, s. 196—97.
1349. WADSTEIN, N. ELIS. [Bio-bibliografi.] I *Wählin-Johansson*, Göteborgs högskolas matrikel, 1916, s. 103—05.
1350. WESTMAN, K. G. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 248—49.
1351. WESTMAN, KNUT B. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 249—51.
1352. *Wählin, L.*, o. *Johansson, J. V.*, Göteborgs högskolas matrikel 1891—1916. Göteb. 1916. 8:o. — 116, (1) s.
1353. ÖSTERGREN, KARL OL. [Bio-bibliografi.] I *Fries-v. Döbeln*, Uppsala univ:s matrikel, 1917, s. 281—82.

2. Facklitteratur-förteckningar.

De mest betydande af de utländska (mest tyska) tidskrifter för filologi och litteraturhistoria, som i sina årliga bibliografier (om än knapphändig) beakta fornsvenska ämnen, äro:

1354 (60). Anzeiger für indogermanische Sprach- und Altertumskunde, hrsg. von W. Streitberg. Bd 13 (1902/03) o. följ. (forts.). — Utgör »Beiblatt» till Indogermanische Forschungen. Zeitschrift . . ., hrsg. von K. Brugmann u. W. Streitberg. Strassb. 8:o.

Afdeln. »Nordgermanisch» har hela tiden redigerats med biträde af fil. dr D. Andersen, Köpenhamn.

1355. Indogermanisches Jahrbuch, im Auftrag der Indogermanischen Gesellschaft hrsg. von (1—3:) A. Thumb u. W. Streitberg, (4 o. följ. :) W. Streitberg u. Alois Walde. Bd 1 (1913)—4 (1916), forts. Strassb. 1914—17. 8:o.

Afdeln. »Nordgermanisch» från början red. af E. Direkinek-Holmfeld.

1356 (61). Jahresbericht über die erscheinungen auf dem gebiete der germanischen philologie, hrsg. von der Gesellschaft für deutsche philologie in Berlin. Jahrg. 24 (1902)—36 (1914), forts. Leipz. 1903—16. 8:o.

Afdeln. »Skandinavisch»: Jahrg. 24—26 utarbetad af K. Meissner, och 27—28 af S. Feist. Med Jahrg. 29 (1907) förändrades rubriken till »Nordisch» och har sedan utarbetats af A. Gebhardt, Jahrg. 29—34, af W. Richter, 35, samt från Jahrg. 36 (1914) af Justus Lundberg.

Relativt fullständiga förteckningar öfver hvarje år utkomna arbeten inom svensk filologi, litteraturhistoria, historia, kyrkohistoria och ortnamslära finnas numera i följande publikationer:

1357 (66). Nordisk språkvetenskap. Årsbibliografi i Arkiv f. nord. filol. för åren 1897—1901 af O. S. Jensen i bd 15 (1898/99)—19 (1902/03), för åren 1902—15 af B. Erichsen i bd 20 (1903/04)—33 (1916/17) samt fr. o. m. år 1916 af Bert Möller i bd 34 (1917/18), forts. Lund. 8:o. (Se N:o 1419.)

1358 (67). Svensk litteraturhistorisk bibliografi, som utgifvits alltifrån 1880 såsom bilaga till *Samlaren* 1 o. följ., har utarbetats: N:o 20 (för år 1900 o. 1901) t. o. m. 30 (f. 1911) af Isak Collijn, N:o 31 (f. 1912)—32 (f. 1913) af Ax. Nelson, 33 (f. 1914)—34 (f. 1915) af A. Silow och 35 (f. 1916) af N. Gobom. Bilagorna äro tryckta (med egen paginering) i *Samlaren*, årg. 23 (1902) o. följ. (forts.). (Se N:o 1405.)

1359 (69). Historisk bibliografi för Sverige, upprättad af Kr. Setterwall 11 (f. år 1890) o. följ. — Bilaga till *Historisk tidskr.* 11 (1891) o. f. (forts.).

1360. Svensk kyrkohistorisk bibliografi, upprättad af (1:) C. Grönblad, (2 o. följ. :) Kr. Setterwall. 1—5 (för år 1898—1914), forts. I *Kyrkohist. årsskr.* 1 (1900)—16 (1915).

Inneh. 1 (för åren 1898 o. 1899), tr. 1900. — 2 (f. 1900—02), tr. 1903. — 3 (f. 1903—06), tr. 1908. — 4 (1907—10), tr. 1912. — 5 (1911—14), tr. 1915.

1361. Ortnamnsbibliografi. *Lundberg, O.*, Nordisk ortnamns litteratur. Bibliografisk förteckning. 1 (f. 1913)—4 (f. 1916). I *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 172—77 o. 178—83; 4 (1916) s. 182—89; 5 (1917) s. 189—94.

Jfr *O. Lundberg*, *Ortnamnsbibliografi. En återblick och några önskemål*, 1914. (Se N:o 1314.)

3. Arkiv- och bibliotekshistoria. Allmänt.

1362. *Beckman, Nat.*, Cistercienserklostrens bibliotek. I *Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen* 4 (1917) s. 81.

Utgör en korrigering af en uppgift hos *Gödel*, *Sveriges medeltids-litt., proveniens*, 1916, s. 85. (Se N:o 1240.)

1363. *Collijn, Is.*, Clemens Ryttings boksamling och bokdepositioner. (Svenska boksamlingar under medeltiden och deras ägare 2.) I *Samlaren* årg. 24 (1903) s. 125—40. (Äfv. sep., 75 ex.)

1363 a. —, Laurentius Magni och några af honom till Stockholms svartbrödrakloster skänkta böcker, 1902. Se N:o 1287.

1364. —, Rester af svenska medeltidsbibliotek i Linköpings, Strängnäs och Västerås stifts- och läroverksbiblioteks in-

kunabelsamlingar. (Svenska boksamlingar under medelt. ... 3.)
I Samlaren årg. 25 (1904) s. 205—13. (Äfv. sep., 100 ex.)

1365. *Collijn, Is.*, Smärre bidrag till de svenska klosterbibliotekens historia 1—3. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 66—72.

Inneh. 1. En bok tillhörig Gudsberga kloster [af Cisterc.-orden]. — 2. Två handskrifter från Stockholms dominikanerkloster. — 3. En liber sequentionarius, som tillhört dominikanerklostret i Västerås.

1366. —, Svenska boksamlingar under medeltiden och deras ägare. Smärre bidrag 1—4. I Samlaren 23 (1902) s. 125—30; 24 (1903) s. 125—40; 25 (1904) s. 205—13; 27 (1906) s. 99—105. (Äfv. sep.)

Inneh. 1. Laurentius Magni och några af honom till Stockholms svartbrödrakloster skänkta böcker. — 2. Clemens Rytinghs boksamling o. bokdepositioner. — 3. Rester af svenska medeltidsbibliotek i Linköpings, Strängnäs o. Västerås stifts- o. lärov.-biblioteks inkunabelsamlingar. — 4. Rester af svenska medeltidsbibliotek i Kungl. bibl:s inkunabelsamling.

1367. *Gödel, Vilh.*, Våra medeltidsbibliotek. I förfs Sveriges medeltidslitteratur. Proveniens, 1916, s. 73—110. (Se N:o 1240.)

1368. *Jørgensen, Ellen*, Stephanus Johannis Stephanii Manuskriptsamling. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 19—28.

Stephanii boksaml. med (hittills kända) 80 hdskr. förvärfvades till Sverige dels genom köp af M. G. De la Gardie (1652), dels såsom krigsbyte under Karl Gustafs andra danska krig. Endast 5 handskrifter af Stephanii forna samling finnas kvar i Danmark (Köpenhamn), de öfriga äro spridda i Sverige, näml. i Stockholm (8 vol.), Uppsala (4), Lund (2), Kalmar (2), Linköping (1) och Skokloster (1; numera i Riksarkivet). (Jfr N:o 1373.)

1369. —, Studier over danske middelalderlige Bogsamlinger. I (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e Række. 4 (1912—13) s. 1—67. Kbh. 8:o.

Med en allmän inledning, hvori äfven svenska förhållanden komma under behandling.

1370. *Kernkamp, G. W.*, Over zweedsche, noorsche en deenske archieven. I Nederlandsch archievenblad 9 (1900/01) s. 181—200. Groningen. 8:o.

1371. *Kjellberg, C. M.*, De uppländska städernas arkiv. I Uppl. fornm.-fören:s tidskr. 21 (1900) s. 349—55.

1372. *Schinmeier, J. A.*, Kurze Geschichte der Bibliotheken in Schweden [im Mittelalter]. I förf:s Versuch einer vollständigen Geschichte der schwedischen Bibel-Uebersetzungen. Stück 4: 2, 1782, s. 3—18. Flensb. u. Leipz. St. 4:o.

1373. *Walde, O.*, Stephanii bibliotek och dess historia. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 29—65. (Jfr N:o 1368.)

1374. *Weibull, Laur.*, Bibliotek och arkiv i Skåne under medeltiden. Lund 1901. 8:o. — (2), 138, (2) s. Särtr. ur Festskrift till Martin Weibull 1901. Äfven sås. tillägghäfte till Hist. tidskr. f. Skåneland 1902.

Belyser i flera afscenden äfven det öfriga Sveriges medeltida samlingar.

4. Särskilda arkiv och bibliotek. (Historia och bibliotekskataloger.)¹⁾

1375. *Collijn, Is.*, Kataloge der Inkunabeln der schwedischen öffentlichen Bibliotheken 1—4. Upps. 1904—16. 8:o. (N:o 1 o. 3 äfven m. svensk titel: Kataloger öfver i svenska offentl. bibliotek befintliga inkunabler.)

Inch. Inkunabelkataloger för 1. Västerås lärov-bibliotek. 1904. 2. Uppsala Univ.-bibliotek. 1907. 3. Linköpings stiftsbibliotek. 1910. 4. Kungl. biblioteket i Stockholm. I—II: 1. 1914—16.

Stockholm.

1376. *Bergh, Sev.*, Svenska riksarkivet 1618—1837. (M. 34 fig. i texten.) Sth. 1916. 8:o. — xvij, 468 s. + 11 pl. = Meddelanden fr. Sv. Riksarkivet. Ny följd. 2: 5.

Rec. V. Gödel i (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916): Öfv. o. gr. s. 91—96. Denna anmälan framkallade »Några erinringar . . .» af *S. Bergh*, ibid. 37 (1917) Bil. s. 1—3, med »Svar» af *V. Gödel*, ibid. s. 3—4.

B. Boëthius i Personhist. tidskr. 18 (1916) s. 124—28.

E. Naumann i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 3 (1916) s. 322—27.

A. Linvald i (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e R. Bd 6 (1916) s. 275—77.

¹⁾ Ordningen är den följande: främst svenska institutioner och därinom: 1) Stockholm, 2) universitetsstäderna, 3) öfriga inrikes orter och 4) bibliotek utom Sverige, främst Norden.

1377. *Collijn, Is.*, Katalog der Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in Stockholm. Teil I—II: 1. Sth. (tr. Upps.) 1914—16. 8:o o. fol. = Kataloge d. Inkunabeln d. schwed. öffentl. Bibliotheken 4. (Se N:o 1375.)

Inneh.: [Text] I, 1914: xxxi, 329 s. 8:o. — II: 1, 1916: (3), II, (1), 103, (6) s. m. 5 pl. o. 22 fig. i text. — Taf. I, 1914: pl. 1—150. 88 s. Fol.

Rec. *O. Montelius* i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 27 (1914) s. 441—45.

1378. —, Rester af svenska medeltidsbibliotek i Kungl. bibliotekets inkunabelsamling. (Sv. boksaml:ar under medeltiden 4.) I Samlaren årg. 27 (1906) s. 99—105. (Äfv. sep., 75 ex.)

1379. *Erichson, Joh.*, Nachricht von den gedruckten Büchern des 15. Jahrhunderts, so in der königl. Bibliothek [in Stockholm] befindlich sind. I Hamburgische Beyträge ... Jahr 3 (1742) s. 569—72, 611—15, 708—11; 4 (1743) s. 140—43, 293—96, 311—17.

1380. *Collijn, Is.*, Bibliotheca »Collegii Societatis Jesu in Suetia». Några bidrag till k nneheten om jesuiternas boksamling på Gråmunkeholmen [= Riddarholmen i Sthlm]. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 151—167. Äfven i Bibliografiska undersökningar tillägn. Cl. Annerstedt ... 1914, s. 75—91. Upps. St. 8:o.

1381. —, Franciskanernas bibliotek på Gråmunkeholmen i Stockholm med särskild hänsyn till Kanutus Johannis verksamhet. Med 5 pl. I Nord. tidskr. f. bok- o. biblioteksväsen 4 (1917) s. 101—71.

Uppsala.

1382. *Collijn, Is.*, Katalog der Inkunabeln der K. Univ.-Bibliothek zu Uppsala. Upps. 1907. 8:o. — XXXVIII, 507 s. = Kataloge der Inkunabeln der schwed.  ffentl. Bibliotheken 2. (Se N:o 1375.)

Linköping.

1383. *Collijn, Is.*, Katalog  fver Linköpings stifts- och läroverksbiblioteks inkunabler. Upps. 1910 (1909). 8:o. — 50 s. = Kataloger öfver i svenska offentliga bibliotek befintl. inkunabler 3. (Se N:o 1375.)

B II. Bibliografi. [1884—1889]

1884. *Holmström, Otto*, Linköpings domkapitels arkiv. Arkivstudier. Link. (tr. Sthlm) 1901. 4:o. — X, 364 s.
Rec. S. Clason i (Sv.) Hist. tidskr. 21 (1901) s. 57—61.
H. Lundström i Kyrkohist. årsskr. 2 (1901) s. 318—25.

Västerås.

1885. *Collijn, Is.*, Katalog öfver Västerås läroverksbiblioteks inkunabler. Med 2 bilagor. Ups. 1904. 8:o. — 64 s.
= Kataloger öfver i svenska offentl. bibliotek befintliga inkunabler 1. (Äfv. m. tysk titel, tr. 1907.) (Se N:o 1375.)
1886. *Molér, Wilh.*, Förteckning på paleotyper i Vesterås allm. läroverks bibliotek, tryckta före år 1500. Vesterås 1884. 4:o. — (2), 15 s. (I Vesterås h. allm. läroverks progr. 1883/84.)

5. Handskriftsförteckningar.

a. Samlingar och allmänt.

1887. *Karlsson, K. H.*, Släkten Tre rosors godsarkiv. Birgitta Larsdotters, gift Fleming, och Göstaf Johanssons jordabref förtecknade 1561. I Västergötl:s forn.-fören:s tidskr. Bd II: h. 8/9, 1908, s. 132—82.
1888 (89). *Ödberg, Frid.*, Förteckning på äldre handlingar tillhöriga Västergötlands fornminnesförening, hvilka ej finnas upptagna i de tryckta förteckningarna på äldre handlingar i förningens tidskrift D. 1 och 2. I Västergötl:s forn.-fören:s tidskr. Bd III: h. 3/4, 1912, s. 1 (de öfriga tillhöra ej medelt.).

b. Särskilda arkiv (efter ort).¹⁾

Stockholm.

1889. *Peringskiöld, Joh.*, Manuscripta Scandica ad antiquitates et historiam septentrionalem aliorumque regnorum illustrandam, in regio Antiquitatum archivo Holmiæ selecta. I *Hickes*, Antiquæ literaturæ septentrionalis liber II. Oxoniæ 1705. Fol. S. 310—15.

¹⁾ I afseende på ordningen se noten å sid. 127.

9—181340. Fornsv. bibl. Suppl.

[1390—1394] B III. Lärda sällskap o. tidskrifter.

1390. *Almquist, J. A.*, Nordiska museets pergamentsbref från tiden före år 1600 med angifvande af innehållet förtecknade. Sth. 1904. 8:o. Särtr. ur Meddelanden fr. Nord. museet 1902, s. 147—83.

Från medelt. äro 37 nr, däraf 16 på svenska.

Köpenhamn.

1391. *G. Gas, E.*, Katalog over det store kongelige Bibliotheks Haandskrifter vedrørende Norden, særlig Danmark. Udg. af det st. kongel. Bibliothek. Bd 1—3. Kbh 1903—15. 8:o. *Rec. D. Schäfer* i Zentralbl. f. Bibl.-wes. n 21 (1904) s. 412.

III. Lärda sällskap och institutioner samt tidskrifter.

a. Allmänt.

1392 (140). Nordiska filologmöten.

5. *Kristiania 1898.* — Forhandlinger paa det femte Nordiske Filologmøde i Kristiania 12:te—15:de Aug. 1898, utgivne ved Hj. Falk. Kria 1899. 8:o. — XVI, 243, (1) s. + 2 pl.

6. *Uppsala 1902.* — Förhandlingar vid 6. nordiska filologmötet i Upsala, 14—16 aug. 1902, utg. af Erik Staaff. Sth. 1903. 8:o. — 244 s.

1393. Svenska filolog- och historikermöten.

1. *Göteborg 1912.* — Förhandlingar vid S—mötet i Göteborg d. 19—21 aug. 1912, redigerade af O. Lagercrantz. Göteb. 1913. 8:o. — 199 s.

Bl. a. diskuterades principerna för utgifvande af historiska urkunder med inlägg af både historici och filologer.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 331—32.

Vitterhets, historie o. antikvitets akademien.

1394 (142). *K.* Vitterhets historie och antikvitets akad:s handlingar. D. 33: 1. Sth. 1901. 8:o. Äfven med beteckn. Ny följd Bd 13 (1901).

B III. Lärda sällskap o. tidskrifter. [1395—1400]

1395 (143). K. Vitterhets historie och antikvitets akad:s månadsblad Bd 10/11 (= Årg. 29—34; 1900—05). Sth. 19(00—)07. 8:o. — Förteckn. öfver »hufvudsakliga innehållet» i årg. 1 (1872) —34 (1905) i bd 10/11, s. 475—79.

Publikationen upphörde med 1905 och ersattes fr. o. m. 1906 af Fornvännen (se nedan N:o 1423).

1396 (144). Antikvarisk tidskrift för Sverige, utg. (D. 17:) af Hans Hildebrand o. (18 o. f. :) af E. Ekhoff. D. 17—22 (forts.). Sth. 1902—17. 8:o.

Af D. 20, 21 o. 22 äro f. n. (1918) endast första häft. utkomna. För öfrigt äro alla de föregående delarna (många af dem länge oafslutade) numera (sedan 1905) fullfärdiga.

Samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia.

1397. *Bergh, Severin*, K. Samfundet ... (se rubr.) under första århundradet af dess tillvaro. Sth. 1917. 8:o. — 177, (1) s. Med 1 portr.-pl. och flera portr. i texten. = Historiska handlingar D. 25: Bihang.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 38 (1918) s. 60—63.

Svenska fornminnesföreningen.

1398 (147). Sv. fornmin.-fören:s tidskrift Bd 11—12 (= H. 32—37). Sth. 1900—05. 8:o.

Hvert bd utgör 3 å 4 häften. Med utgången af 1905 uppgick tidskriften i Fornvännen (se N:o 1423).

Svenska fornskriftsällskapet.

1399. Samlingar utgifna af SFS. m. m. Se A N:o 841.

Landsmålsföreningarna i Uppsala, Helsingfors och Lund.

1400 (148). Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif. Tidskr. utg. ... genom J. A. Lundell. Sth. 1902—17 (forts.). 8:o.

Tidskriften utgöses fr. o. m. 1904 i två serier. Den äldre fortgår med samma anordning som från början (1879), d. v. s. utgöses af särskilda fria band med inom sig besläktadt innehåll, till hvilka häften samlas under årtal, tills ett fullt band föreligger. Hittills äro 12 band (näml. 1, 2, 5—8, 11, 13—15, 18 o. 20) färdiga och ytterligare 9 under utgifning.

[1400 a—1403] B III. Lärda sällskap o. tidskrifter.

Den yngre serien utgöres dels af en verklig tidskrift: 1 (1904)—14 (1917), som kommer att fortsättas, dels af en serie afhandlingar, kallad **B**. Denna utgöres f. n. af färdiga (mindre) band 1—11 samt 14 och 15. — Till dessa tre grupper sluter sig en fjärde kallad Bihang, hvaraf hittills utkommit bd 1—3 (1883—1915).

1400 a. Landsmålstidskriften 1878—1908, Register. Upps. 1908. 8:o. — 32 s. (1:a mötet för svensk folkkunskap, Sthlm 1908.)

b. Särskilda institutioner (efter ort).

Stockholm.

1401. Kungl. biblioteket. — K. bibliotekets handlingar 1 (1878)—37 (1916—17). Sth. 1879—1918 (forts.). 8:o. — Utom årsberättelse innehålla dessa handlingar merendels en afhandling, ett bibliografiskt arbete (ofta med öfverskriften »K. bibliotekets samlingar»). Fr. o. m. 1918 utges en särskild publikation: Kungl. bibliotekets handlingar. Bilagor. Ny följd, hvaraf hittills utkommit H. 1, Upps. 1918, 8:o, innehållande Manuale Upsalense [1487] efter K. bibl:s rekonstruerade exemplar. (Se N:o 1255.)

De bilagor, som beröra medeltida forskningsintressen, äro följande: 1. *G. E. Klemming*, Sveriges äldre liturgiska litteratur (se N:o 39). — 3—5. *Klemming*, Sverige till fremmande magter 1—3. — 6. *Dens.*, Birgitta-litteratur (se N:o 26). — 15—18. *G. Snoilsky*, Svenska historiska planscher 1—4. — 19—22. *V. Gödel*, Katalog öfver K. bibl:s fornisl. o. fornnorska handskrifter 1—4. — 26—33. *J. A. Almquist*, Sveriges bibliografiska litteratur 1—3. (Se N:o 1269.) — 34. Handlingar ang. undersökning af äldre arkivalieomslag i Kammararkivet o. Riksarkivet (se N:o 1241).

1401 a. Samfundet S:t Eriks årsbok. Utg. genom [1—2:] Hans Hildebrand o. G. Lindgren, [3 o. följ.:] G. Upmark. Årg. 1903—1917 (forts.). Sth. Bred 8:o.

Inneh. åtskilliga bidrag till svensk, särskildt stockholmsk kultur- o. personhistoria under medeltiden.

Uppsala.

1402 (149). Universitetet. — Uppsala universitets årskrift. Årg. 41 (1901)—56 (1916), forts. Upps. 8:o.

1403. Nordiska seminariet. — Meddelanden från N—s—, utg. af A. Noreen. H. 1—11 (forts.). Upps. 1911—18. (UUA.)

B III. Lärda sällskap o. tidskrifter. [1404—1407]

Inneh. af fornsv. intresse: N:o 1. *P. Envall*, Om gårdsnamnen i Envikens s:n, Dalarna, 1911. — 4. *O. Lundberg* o. *H. Sperber*, Härnevi, 1912. — 7. *R. Brieskorn*, Några medeltida yrkesnamn o. titlar, 1912. — 8. *F. W. Sandwall*, Ändelsevokalernas växling i Östgötalagens textkodex, 1913. — 11. *E. Smedberg*, Jöns Budde och Helga-Karin-legenden i cod. Holm. A 58, 1918. (Se de särsk. art. på vederb. ställen.)

1404 (150). Språkvetenskapliga sällskapet i Uppsala förhandlingar. Bd 2—3 (forts.). = H. 7 (1900/03)—11 (1913/15). Upps. 1904—16. 8:o. (UUA. 1903, 06, 10, 13, 15.)

Bd 2 (1894—1906) = H. 5 (1894/97)—8 (1903—06).

Bd 3 (oafslutadt) = H. 9—11.

1405 (150 a). Svenska litteratursällskapet. — Skrifter utg. af S—I—. N:o 1: Samlaren. Tidskrift. Årg. 23—38 (forts.). (Fem årgångar utgöra ett band, alltså hittills afslutade bd 1—7.) Upps. 1902—17. 8:o.

Bland sällskapets »Skrifter» ingå dessutom bl. a. »1500- och 1600-talens visböcker» såsom N:o 7 (se A N:o 879), *L. Bygdén*, Svenskt anonym- och pseudonym-lexikon Bd 1—2, 1898—1915, såsom N:o 17. — Direkt beröres medeltidslitteraturen (med undantag af i Samlaren) icke i sällskapets skriftserier.

Lund.

1406 (151). Universitetet. — Acta universitatis Lundensis. Lunds universitets årsskrift. T. 37 (1901)—40 (1904) i 4:o. Ny följd. Afd. 1 (Teol., Jurid. o. Humanist. ämnen): T. 1 (1905)—13 (1917) i 8:o. (Afd. 2 inneh. Medicin, Matem. o. Naturvet. äfvensom Fysiograf. sällskapets handlingar, allt fortfarande i 4:o.)

1406 a. ——. Innehålls-förteckning, systematisk öfversikt o. författarregister t. Tom. 1—40 (= årg. 1864—1904). Utarb. af Pontus Sjöbeck. Lund 1906. 4:o. — 36, (1) s.

1407 (152). Filologiska föreningen. — Från F— f— i Lund. Språkliga uppsatser. Bd 2—4 (forts.). Lund 1902, 06, 15. 8:o. (Hvarje uppsats m. egen paginering.) — Bd 3 (1906), 315 s., tillägnadt Ax. Kock.

Rec. W. Ranisch i Indogerm. Forsch. Anzeiger 12 (1901) s. 100—01.

M. Kristensen i Indogerm. Forsch. Anzeiger 15 (1903/04) s. 272.

A. Gebhardt i Indogerm. Forsch. Anzeiger 21 (1907) s. 44—47.

Kr. Sandfeld Jensen i Nord. tidskr. f. filol. 3:e R. 16 (1907/08) s. 80—84.

B. Kahle i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 29 (1908) sp. 98—108.

E. Brate i Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 184—89.

[1408—1413] B III. Lärda sällskap o. tidskrifter.

Göteborg.

1408. Filologiska samfundet. — Minnesskrift utg. af F— s— i G— på 10-årsdagen af dess stiftande 22 okt. 1910. Gtbg 1910. 8:o. — (4), VIII, 128 s. = Göteborgs högskolas årsskr. 16 (1910): 2.

Rec. Hj. Lindroth i Indogerm. Forsch. Anz. 29 (1912) s. 43—46.

1409. Göteborgs högskolas årsskrift. Utgifven på bekostnad af högskolans Gustaf-Adolfs-fond. Bd 1 (1895)—22 (1916), forts. Göteb. 1896—1916. St. 8:o.

Bd 3 (1897) Festskr. vid Oscar II:s regeringsjubileum d. 18 sept. Bd 5 (1898) inneh. bl. a. Festskr. tillägnad Oscar Ekman d. 16 dec.

1410. K. Vetenskaps och vitterhetssamhällets handlingar. H. 1—9. Göteb. 1778—1806. — Nya handlingar. H. 1—5. Göteb. 1808—22. — Handlingar. Ny tidsföljd. H. 1—32. Göteb. 1850—97. — Följd 4. H. 1—20: 1 (forts.). Göteb. 1898—1918. 8:o.

1410 a. ——. Förteckning öfver skrifter utg. af Göteborgs K. V— o. v—, upprättad af S. Aberstén. Göteb. 1907. 8:o. — (3), 39, (1) s. (= Göteb. K. Vet. v. witt.-samh:s handl. Följd 4. H. 9: 4.)

1411 (154). Jämtlands läns fornminnesförening.

Tidskrift. Bd 3—6: 1—3 (hvert bd à 4 häft.), forts. Östersund 1902—17. 8:o.

1412. Norra Smålands fornminnesförening.

Meddelanden. H. 1—4. Med bil. 1—4. Jönköping 1907, 10, 14, 15. 8:o.

Bilagan utgöres af Jönköpings stads tänkebok för 1456—1548. (Se A N:o 1111.)

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907) a. 253—54; 30 (1910) s. 294—95.

1413 (155). Södermanlands fornminnesförening.

Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria, på uppdrag af S— f— utg. af Isak Fehr. Bd 3 (= H. 9—12)—4 (= H. 14—16) (forts.). Strängn. 1897—1915. 8:o.

H. 13 ej utgifvet; i dess ställe utdelades till föreningens medlemmar ett arbete af J. Roosval.

B III. Lärda sällskap o. tidskrifter. [1414—1423]

1414 (156). **Västergötlands fornminnesförening.**

Tidskrift utg. af F. Ödberg. Bd II: H. 1—10 (äfv. med beteckn. H. 11—20), III: 1—8 (äfv. m. bet. 21—28). Sth., Mariestad 1901—15. St. 8:o.

1415 (157). **Västmanlands fornminnesförening.**

Årsskrift utg. (H. 6—7:) af A. Wetterling; (H. 8:) af Cl. Uggla. H. 6—8 (forts.). Sthlm, Västerås 1903—15. 8:o.

Helsingfors.

1416. Juridiska föreningen i Finland. — Tidskrift utg. af J— f. i F—. Årg. 36—53 (forts.). H:fors 1900—17. 8:o.

1417 (160). Svenska litteratursällskapet i Finland. — Skrifter utg. af S— l— i F—. LII—CXL (forts.). H:fors 1902—18. St. 8:o.

Af fornsv. intresse äro, utom »Förhandlingar och uppsatser» 16 (1902)—31 (1917), forts., m. Generalregister 1885—1909 (1911), »Studier i nordisk filologi» (H. Pipping) 1 (1910)—9 (1918), forts. (Se N:o 1433.) Bd CXXVII, Upplandslagen, utg. af O. F. Hultman. (Se A N:o 1027 ed. i.)

c. **Tidskrifter (alfab.).**

1418 (161). Antikvarisk tidskrift för Sverige. Se N:o 1396.

1419 (163). Arkiv för nordisk filologi, utg. genom Ax. Kock. Bd 19—34 = Ny följd. Bd 15—30 (forts.). Lund 1902/03—1917/18. 8:o.

I tidskriften ingår årligen en fackbibliografi (se N:o 1357).

1420 (164). [Paul u. Braunes] Beiträge zur Geschichte der deutschen Sprache und Literatur, hrsg. von Edu. Sievers. Bd 27—42 (forts.). Halle 1902—18. 8:o.

Inneh. uppsatser i svensk filologi af bl. a. A. Kock o. Hj. Lindroth.

1421. Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift, utg. af (årg. 1—7:) Bernh. Salin, (årg. 8:) N. E. Hammarstedt, (årg. 9 o. följ.:) Gust. Upmark. Årg. [1]—[13] (forts.). Sth. 1906—18. 8:o.

1422 (166). Finsk tidskrift för vitterhet, vetenskap, konst och politik. Utg. (T. 52—63:) af M. G. Schybergson o. R. F. v. Willebrand, (T. 64 o. följ.:) af den senare ensam. T. 52—85 (forts.). H:fors 1902—18. 8:o.

1423. Fornvännen. Meddelanden fr. K. Vitt. hist. o. ant.

[1424—1428] B III. Lärda sällskap o. tidskrifter.

akad. under red. af Emil Ekhoff. Årg. 1—12 (forts.). Sth. 1906—17. 8:o.

1424 (168). Historisk tidskrift, utg. af Svenska historiska föreningen genom (årg. 23—25:) Emil Hildebrand o. (26 o. följ:) Torv. Höjer. Årg. 23—38 (forts.). Sth. 1903—18. 8:o. — Innehållsöfversikt t. årg. 21—30 (= 1901—10). Sth. 1916. 8:o. — 62, (1) s.

Med tidskriften följer årligen en historisk bibliografi för nästföregående år. (Se N:o 1359.)

1425 (172). Kyrkohistorisk årsskrift, utg. af Herm. Lundström. Årg. 3—18 (forts.). Upps. 1902—17. 8:o. (= Skrifter utg. af Kyrkohistoriska föreningen I.)

Bland öfriga af föreningen utgifna »Skrifter» beröra endast följande medeltiden: Synodalstatuter ... från den svenska medeltiden, utg. af J. Gummerus, 1902 (N:o II: 2; se N:o 967 a), Akter rör. ärkebiskopsvalet i Uppsala 1432 ..., utg. af Alg. Lindblom, 1903 (N:o IV: 2; se A N:o 1095), samt H. Lundström, Fynd och forskningar H. 1—2, Upps. 1912, 14 (utom nummerordningen bland sällsk:s »Skrifter»).

1426. Namn och bygd. Tidskrift för nordisk ortnamnsforskning, utg. av A. Grape, O. Lundberg o. J. Sahlgren. Årg. 1—6 (forts.). Upps. 1913—18. 8:o.

Rec. *M[agn.] O[lsen]* i *Maal og Minne* 1913, s. 160.

H. Sperber i *Zeitschr. f. österreich. Volkskunde* 20 (1914) s. 61.

E. Björkman i *Engl. Stud.* 47 (1914) s. 300—01.

M. Cahen i *Bull. de la Soc. de linguistique* 19 (1914) s. 109.

N. E. H[ammarstedt] i *Fataburen* 9 (1914) s. 254—56.

M. Kristensen i *Dan. Stud.* 1914 s. 47—48.

E. Dirckinck-Holmfeld i *Indogerm. Jahrb.* 3 (1915) s. 132—36 (tr. 1916) o. 4 (1916) s. 194—97 (r. 1917).

1427 (185). Nordisk tidsskrift for filologi. Redig. (Række 3:) af Karl Hude, (R. 4:) af H. Ræder. 3:e R. Bd 10—20 m. Register till 3:e Række, 17 s. Kbh 1901/2—1911. — 4:e R. Bd 1—7 (forts.). Kbh 1912/13—18. 8:o.

1428. Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen, ... utg. af Isak Collijn. Årg. 1—5 (forts.). Sth. 1914—18. St. 8:o. — En festskrift till Cl. Annerstedts 75-årsdag utgafs af tidskriften 1914. (Se N:o 1434 a.)

Inneh. ett betydligt antal uppsatser af värde för studiet af den svenska medeltidens kultur-, kyrko- och litteraturhistoria jämte värdefulla faksimilafbildningar.

B IV. Sammelverk, festskrifter o. encyklopedier. [1429—1434 a]

1429 (175). Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. Red. Osc. Montelius. Ny följd. Årg. 15 (1902)—31 (1918), forts. Sth. 8:o. — Innehållsförteckning öfver årg. 1878—1917 i N. F. 30.

1430. Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen. Se N:o 1400.

1431. Samlaren. Tidskrift utg. af Sv. litteratursällskapet. Se N:o 1405.

1432. Språk och stil. Tidskrift för nysvensk språkforskning, utg. af B. Hesselman, O. Östergren o. Ruben G:son Berg. Årg. 1—18 (forts.). Sth. (tr. Upps.) 1901—1918. 8:o. Af betydelse äfven för studiet af äldre svenska språkförhållanden.

Rec. *Hj. Lindroth* i Indogerm. Forsch. Anz. 32 (1914) s. 54—57. (Gäller årg. 11, 1911.)

1433. Studier i nordisk filologi. Utg. genom Hugo Pipping. Bd 1—8 (forts.). H:fors 1910—17. 8:o. = Skrifter utg. af Sv. litteratursällskapet i Finland N:o 92, 95, 103, 110, 113, 118, 124, 133.

Hvarje uppsats har sin egen paginering och dess plats inom bandet betecknas med en siffra.

Rec. *F. Jónsson* i Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 19 (1910/11) s. 128—30.

1434 (186). Tidsskrift for Retsvidenskab, udg. af Bestyrelsen for den Stang'ske Stiftelse i Christiania (fr. o. m. 1908:) med Bidrag af den Letterstedtske Forening. Aarg. 14—32 (forts.). Kria 1901—18. 8:o.

IV. Sammelverk, festskrifter och encyklopedier.

1434 a. Bibliografiska undersökningar tillägnade Claes Annerstedt på hans 75-årsdag d. 7 juni 1914. Festskrift utg. af Nordisk tidskrift för bok- o. biblioteksväsen. Ups. 1914. St. 8:o. — (9), 265 s. + portr. i koppardjuptr. (Tr. i 200 numr. ex.)

[1435—1438] B IV. Sammelverk, festskrifter o. encyklopedier.

Många af uppsatserna ingå, ehuru med annan paginering, äfven i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väs. Årg. 1 (1914). (Se N:o 1428.)

1435. Bidrag till Sverges medeltidshistoria tillägnade C. G. Malmström d. 2 nov. 1902 af Historiska seminariet vid Upsala universitet. Ups. 1902. 8:o. — IV, (2) + 15 särsk. pag. afhandlingar, nämligen:

1. *H. Hjärke*, Kyrkliga inflytelser inom Sverges äldre statsrätt. — 2. *S. Samuelsson*, Datering af påfvebrefven om Nicolaus' af Albano legation. — 3. *C. M. Kjellberg*, Den äldsta svenska konungatiteln. — 4. *B. Gezelius*, Sverges äldsta daterade konungabref. — 5. *G. Hazelius*, Sverker Karlssons bref om kyrkofrälset. — 6. *R. Edgren*, Innocentius III och Sverges inbördes strider. — 7. *S. Ambrosiani*, Anledningen till biskop Bengts af Skara Romfärd 1220—21. — 8. *A. Falk*, Gregorius IX och Sverige. — 9. *L. M. Bååth*, Vilhelms af Sabina svenska legation före Skeninge möte. — 10. *H. Brulin*, Några feldaterade påfvebref i Sv. Dipl. — 11. *O. Janse*, Upsala ärkesätets flyttning. — 12. *C. Grönblad*, Ett nyfunnet svenskt synodalstatut. — 13. *T. Höjer*, Bonifacius VIII och Sverige. — 14. *A. Lindblom*, En omtvistad biskopsstol i Sverige under kyrkoschismen. — 15. *V. Söderberg*, Nicolaus Ragvaldi och Baselkonciliet. — (Se de särsk. art. på vederb. ställen.)

1436. Festskrift till K. F. Söderwall på hans 70-årsdag d. 1 jan. 1912. [Med portr.] Lund 1911. 4:o. — (4), 366, (1) s.

Inneh. af fornsv. intresse följande afhandlingar: *T. Hjelmqvist*, Till Schacktafvels lek. — *Hj. Lindroth*, Studier i svensk etymologi och ordhistoria. — *A. Malm*, Prof. K. F. Söderwalls bio-bibliografi. — *E. Olson*, Studier över rimmen i den fornsv. Flores och Blanzeflor. — (Se de särsk. artiklarna å resp. afdelningar.)

Rec. Lis Jacobsen i Nord. tidskr. f. filol. 4:e R. 1 (1912/13) s. 137—44.

1437 (189). Grundriss der germanischen Philologie. Unter Mitwirkung . . . hrsg. von Herm. Paul. Bd 1—6 (forts.). 3:e verb. u. verm. Aufl. Strassb. 1911—16. St. 8:o.

Inneh. hittills (1918) af fornsv. intresse blott *A. Noreen*, Geschichte d. nord. Sprachen, 3:e Aufl., 1913 (se N:o 1633) o. *K. v. Amira*, Grundriss d. germ. Rechts, 3:e Aufl., 1913 (se N:o 2381).

1438. Historiska studier tillägnade prof. Harald Hjärke på hans 60-årsdag d. 2 maj 1908 af lärjungar. Ups. & Sth. 1908. St. 8:o. — X, 811 s. med H:s porträtt i heliogr.

Inneh. 27 afhandlingar, däraf följande 7 beröra den svenska medeltiden: *S. Tunberg*, Det världsliga frälsets uppkomst i Sverige. — *P. Girgensohn*, Om förhållandet mellan de s. k. Västmannalagarna. — *T. Höjer*, Till kännedomen om Vadstena klostrets ställning såsom religiös institution. — *B. Swartling*, Joh. Magnus' Historia metropolitanae ecclesiae

B IV. Sammelverk, festskrifter o. encyklopedier. [1439—1444]

Upsalensis. — V. *Söderberg*, Det H. Gadh tillskrifna talet mot danskarna. — K. G. *Westman*, Konung och laudskapliga myndigheter i den äldsta svenska rättegången. — (Se de särsk. art. på vederb. ställen.)

Rec. *Ehd* (= Emil Hildebrand) i (Sv.) Hist. tidskr. 28 (1908): öfv. o. gr. s. 91—96.

1439 (193). Nordisk familjebok. Konversationslexikon och realencyklopedi. Ny, reviderad och rikt illustr. upplaga. Red. (bd 1—4:) B. Meijer, (bd 5:) B. Meijer (t. o. m. bokst. C) o. Th. Westrin samt (fr. o. m. bd 6) den sistnämnde ensam. Bd 1—27. Sth. 1903—18. 8:o.

Utgör bl. mycket annat en — såvidt möjligt — fullständig svensk lärdoms historia äfven för medeltiden.

1440. Nordiska ortnamn. Hyllningsskrift tillägnad Adolf Noreen på 60 årsdagen. Utg. genom Näm. och bygd. Upps. 1914. 8:o. — (8), 320 s. — De häri ingående uppsatserna utgöra bd 2 (1914) af tidskr. Namn och bygd, stundom dock med annan paginering.

Rec. G. *Knudsen* i Danske Studier 1914, s. 95—96.

O. *Montelius* i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 27 (1914) s. 610—11.

1441. Nordiska studier tillägnade Adolf Noreen på hans 50-årsdag d. 13 mars 1904 af studiekamrater och lärjungar. Upps. 1904. St. 8:o. — (10), 492 s. Innehåller uppsatser af 41 nordiska språkmän. De återfinnas här på sina resp. afdelningar.

Rec. Br. *Sjöros* i Finsk tidskr. 57 (1904) s. 68.

F. *Jónsson* i Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 13 (1904/05) s. 33—40.

B. *Kahle* i Lit.-bl. f. germ. u. roman. Philol. 26 (1905) sp. 89—96.

A. *Gebhardt* i Zschr. f. deutsche Philol. 37 (1905) s. 275—82.

G. *Neckel* i Deutsche Lit.-zeitung 26 (1905) sp. 86—87.

W. *Ranisch* i Idg. Forsch. Anzeiger 18 (1905/06) s. 68—71.

A. *Heusler* i Anz. f. deutsch. Altertum 31 (1907) s. 7—9.

A. *Torp* i Ark. f. nord. filol. 24 (1907/08) s. 90—98.

1442 (196). *Pipping, Hugo*, Gotländska studier — — —
Rec. — — —

E. *Tuneld* i Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 367—76.

M. *Kristensen* i Idg. Forsch. Anzeiger 14 (1903) s. 24—25.

E. *Mogk* i Lit.-bl. f. germ. u. roman. Philol. 26 (1905) sp. 195—96.

1443. —, Nya gotländska studier, 1904. Se N:o 1800.

1444. Reallexikon der germanischen Altertumskunde. Unter Mitwirkung zahlreicher Fachgelehrten hrsg. von Joh:s Hoops.

[1445—1448] B IV. Sammelwerk, festskrifter o. encyklopedier.

Mit Taf. u. Abbild. im Text. Bd 1—4: 1—2 (A—Stilarten).
Strassb. 1911—18. 8:o.

Medeltidens nordiska kulturförhållanden behandlas sakrikt i den alfabetiska ordningsföljden.

1445. Sertum philologicum Carolo Ferd. Johansson oblatum. Festskrift tillägnad K. F. Johansson på hans 50-årsdag. Göteborg. 1910. 8:o. — (5), 170 s.

Inneh. bl. a. 3 uppsatser af hithörande intresse, näml.: *E. Björkman*, Tvänne germanska etymologier. — *H. Pipping*, Växlingen *ortogh* ∞ *ortogh* i Äldre Västgötalagen. — *Ev. Lidén*, Om några fisknamn.

1446. Studier tillägnade Esaias Tegnér [på hans 75-årsdag] d. 13 jan. 1918. Lund 1918. St. 8:o. — (7), 587, (3) s. + 1 portr. (Tr. i 275 ex.)

Inneh. bidrag af 62 förf., af hvilka 10 hithörande (N. Beckman, J. Bergman, O. v. Friesen, N. Hänniger, K. F. Johansson, Ax. Kock, N. Lindqvist, Ad. Noreen, J. Sahlgren o. Br. Sjöros).

Rec. Hj. Lindroth, Tegnérstudier, i Det nya Sverige, utg. af Adr. Molin, 12 (1918) s. 199—201.

1447. Svenska studier tillägnade Gust. Cederschiöld d. 25 juni 1914, utg. genom Sv. modersmålslärareföreningens arbetsutskott. Lund 1914. 8:o. — (10), 484 s. + 1 pl.

Rec. M. Kristensen i Nord. tidsskr. f. filol. 4:e R. 4 (1915) s. 89—93.

E. Brate i Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 179—84.

E. Dirckinck-Holmfeld i Indogerm. Jahrb. 3 (1915) s. 124—28 (tr. 1916).

1448. Xenia Lideniana. Festskrift tillägnad prof. Evald Lidén på hans 50-årsdag 3 okt. 1912. Sth. 1912. 8:o. — 274 s.

Inneh. följande uppsatser af fornsv. intresse: *T. Torbjörnsson*, Ordförklaringar. — *G. Danell*, Några anmärkningar om Vättern som språkgräns. — *Hj. Lindroth*, En omtvistad etymologi. — *W. Cederschiöld*, Några svenska avledningar på suffixet (*s*-)tra. — *E. Hellquist* Fornsvenska tillnamn. — *H. Pipping*, Zur Lehre vom w-Verlust in den altnord. Sprachen. — *O. F. Hultman*, Medelpad. — *B. Hesselman*, Om användningen av slutartikel i de öst-nordiska medeltids-ordspråken. — *O. v. Friesen*, Substantiv avledda med suffixet *ju* i germanska språk. — *H. Celandér*, Ett par fornsv. laguttryck. — *V. Lundström*, Sithonerna [hos Jordanes]. — (Se de särskilda art. å resp. afdelningar.)

Rec. F. Jónsson i Nord. tidsskr. f. filol. 4:e R. 2 (1913/14) s. 120—23.

E. Olson i Ark. f. nord. filol. 31 (1914/15) s. 214—26.

E. Dirckinck-Holmfeld i Indogerm. Jahrb. 1 (1913) s. 146—50 (tr. 1914)

V. Medeltidsbiografi och -genealogi.

a. Samlingar.

1449. *Beckman, Nat.*, Ett par ord om Skara biskopskrönika. (Se A N:o 55.) I Kyrkohist. årsskr. 12 (1911) s. 87—89.

1450 (201). Svenskt biografiskt lexikon. Ny följd. Bd 10: 1—3. Sth. 1890—1907. 8:o.

H. 1 red. af P. O. Bäckström, h. 2 af K. F. Werner och sluth. (utg. efter 15 år!) af L. G. Tidander.

1451. Svenskt biografiskt lexikon. Redaktionskommitté J. A. Almquist, S. J. Boëthius, E. Hildebrand, H. Schüek, L. Stavenow. Redaktör B. Boëthius. H. 1—3 (forts.). Med många portr. Sth. 1917—18. 8:o. — S. 1—480 (Abelin—Almquist). *Rec. O. Wieselgren* i Sv. tidskr. (Heckschers) 7 (1917) s. 576—79. (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917) s. 311—13.

G. Carlsson i Sv. humanist. tidskr. 2 (1918) sp. 23—26.

1452. *Boëthius, Sim. J.*, Bönder, bergsmän och brukspatroner i Dalarnas historia. I (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 221—58.

Bl. a. behandlas Engelbrekt.

1453. *Collijn, Isak*, Johannes och Olaus Magnus i Uppsala univ.-bibliotek förvarade bref till Johannes Dantiscus. I Kyrkohist. årsskr. 11 (1910) Meddel. o. aktst. s. 133—48. (Sep. Upps. 1910. 16 s.) — Omtryckt m. några ändringar som Michaelisgillets tillfälliga publikationer 3. Upps. 1912. 8:o. — 22 s. + 1 faksim. (Jfr N:o 1467.)

1454. (Diarium Vazstenense.) Vadstena klostres minnesbok »Diarium Vazstenense». (Öfvers. af A. W. Lundberg, utg. af Birgittamuseiföreningen i Vadstena under red. af Andr. Lindblom.) Sth. 1918. 8:o. — x, 357 s. (Tr. i 500 numr. ex.)

Jfr *I. Collijn*, Handskrifter, arkunder o. böcker rör. Birgitta o. Vadstena, 1918. (Se N:o 1286.)

1455. (Diarium Vazstenense.) — Ur Vadstena klostres dagbok (Diarium Vazstenense). [Sammandr. i nysv. öfvers.] I

[1456—1462] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

P. G. Berggren, Svensk historia enl. samtida skildringar 3. Link. 1907. 4:o. S. 34—59. — Därtill höra Bil. I: Vadstena kloster (efter Hans Hildebrand o. C. Silfverstolpe), s. 60—63, och Bil. II: In translatione b. Birgitte (upptagande hymnen »Rosa rorans» i lat. orig. med biskop Th. Strömbergs öfvers.), s. 64—65.

1456. *Djurklou, N. G.*, Bidrag till svenska frälsets historia under medeltiden 1. I Hist. bibliotek (Silfverstolpes) 5 (1878) s. 1—18.

Afhandlar arfs- och bördstvisterna efter Eggert Grupendal med många upplysningar rör. medeltidens släkthistoria.

1457. *Geete, Rob.*, De sista nunnorna i Vadstena. I Personhist. tidskr. 16 (1914) s. 12—17. (Äfv. sep.)

1458. *Hofberg, Herm.*, Svenskt biografiskt handlexikon. Ny uppl. grundl. genomsedd, omarb. o. till våra dagar framförd af Fr. Heurlin, V. Millqvist o. O. Rubenson. D. 1—2. Sth. 1906. 8:o. — 1: (4), 630 s.; 2: (2), 815 s. Med porträtt.

1459. *Jørgensen, Ellen*, Nogle Bemærkninger om danske Studerende ved Tysklands Universiteter i Middelalderen. I (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e R. 6 (1916) s. 197—214.

Innehåller äfven värdefulla upplysningar rör. svenskars universitetsstudier under medeltiden, bl. a. en tabellarisk öfversikt öfver antalet af nordiska studerande vid de tyska universiteten samt intressanta notiser om en i Wien verksam universitetsman Bero de Ludosia och andra svenskar, som idkat studier i Wien.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 285.

1460. —, Nordiske studierejser i middelalderen. Nordboerne ved universitetet i Paris fra det 13. aarh:s begyndelse til det 15. aarh:s midte. I (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e R. 5 (1914/15) s. 331—82.

1461. *Karlsson, K. H.*, Anekdoter från Sturarnas tid. I Personhist. tidskr. 6 (1904) s. 125—30.

Ur en saml. släktanteckningar i Sv. Riksark. (sign. »Geneal. 23 a»), till största delen nedskrifna af vasakonungarnas sekreterare Rasmus Ludvigsson.

1462. —, Arfstvisten emellan Erik Eriksson (Gyllenstjerna) och Ture Turesson (Bjelke) 1451—1480, Sth. 1908 (Se A N:o 971.)

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1463—1469]

1463. *Karlsson, K. H.*, Genealogiska anteckningar. 1. Tre rosor. I *Personhist. tidskr.* 7 (1905) s. 4—6.

1464. —, Några anteckningar från 1400-talet om Trolle-slågten. I *Sv. autografsällsk:s tidskr.* 1 (1879—88) s. 168—70. Sth. 1886. 8:o.

1465. —, Om medeltidsgenealogierna. Föredrag. I *Personhist. tidskr.* 12 (1910) s. 1—15.

Redogör för källorna till de svenska medeltidsgenealogierna: samlingar af permebref, släktböcker, urkundsamlingar m. m.

1465 a. *Kjellberg, C. M.*, Tomta gård och Tomtasläkten. I *Meddel. fr. Östergötls fornm.- o. museifören.* 1916, s. 19—68. M. ill. o. 4 släktaflor.

Släktens äldsta hist. faller inom medelt.

1466. *Kolberg, J.*, Aus dem Leben der letzten katholischen Bischöfe Schwedens 1—2. I *Verzeichnis d. Vorlesungen an der K. Akad. zu Braunsberg im Sommer-Semester 1914*, s. 1—48.

Inneh. 1. Johann Braske von Linköping und die Bischöfe Mauritius Ferber und Johannes Dantiscus. (S. 1—15.) — 2. Johann Magnus von Uppsala und Herzog Albrecht von Preussen. (S. 15—48.)

Rec. G. Carlsson i *Sv. humanistisk tidskr.* 1 (1917) sp. 75—81.

1467. —, Aus dem Briefwechsel der Erzbischöfe Johann und Olaus Magnus von Upsala mit Bischof Johannes Dantiscus von Kulm und Ermland. I *Verzeichnis d. Vorles. an der K. Akad. zu Braunsberg im Sommer-Semester 1915*, s. 1—67. (Jfr N:o 1453.)

Rec. G. Carlsson (se nästföreg. nr).

1468. *Läffler, L. Fr.*, Bidrag till vår medeltida personhistoria 1—5. I *Personhist. tidskr.* 6 (1904) s. 63—72; 7 (1905) s. 45—60. M. 3 pl.

Inneh. 1. När dogo RR. Karl Benktsson af Vinzathorp, hans fru Katarina o. deras son, ridd. Göran Karlsson? — 2. Två medeltida stormäns hittills oförklarade tillnamn: hr Karl Elincson kolpöga af Kalmar; hr Karl Ulfsson antre af Tofta. — 3. Ett adligt släktnamns uppkomst (Stangenberg). — 4. Johannes Swartepräst. — 5. »Gammal kiärleek rostar intet.» [Om Bo Jonsson Grip o. hans familj.]

1469. *Ramsay, Jolly*, Finlands medeltidsadel (m. 5 bilder). I *Finlands kulturhistoria. Medeltiden.* H:fors 1908, 09. 8:o. S. 188—99. (Se N:o 2121.)

[1470—1476] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1470. *Stein, Walther*, Zur Geschichte der Deutschen in Stockholm im Mittelalter. I Hansische Geschichtsblätter, hrsg. vom Verein f. Hansische Gesch. Jahrg. 32 (1904—05) s. 81—106. Lpz. 1905. 8:o.

Med bilagor på svenska, utgörande utdrag ur Stockholms stadsböcker m. förteckningar öfver stadens ämbetsmän för åren 1419, 1432, 1448, 1458, 1465, 1471, 1472, 1488 o. 1491.

1471. *Westerlund, J. A.*, o. *Setterdahl, J. A.*, Linköpings stifts herdaminne. D. 1—2: 1—2 (forts.). Linköp. 1915—17. 8:o. — 1: 378 s.; 2: 1—2 s. 1—567.

b. Enskilda personer och släkter (alfabetiskt).

Adam af Bremen.

1472. *Kohlmann, Ph. W.*, Adam von Bremen. Ein Beitrag zur mittelalterlichen Textkritik und Kosmographie. Leipz. 1908. 8:o. — VIII, 135 s. = Leipziger historische Abhandlungen hrsg. v. E. Brandenburg, G. Seeliger u. U. Wilcken. H. 10.

Med en inledning om Adams verksamhet, hvarvid bl. a. Sv. Lönborgs afhandl. (se N:o 1022) begagnats.

1473. *Schmeidler, Bernh.*, Neuere Literatur über Adam von Bremen. I Zschr. d. Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Altertums. 16 (1914) s. 111—21. Lüb. 8:o.

Ansgarius.

1474. Sankt Ansgar. I Emilia Fogelklou m. fl., Legender fr. Sveriges medelt., illustrerade i svensk medelt.-konst, 1917, s. 229—33. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af de lat. lektierna i helgonets officium i Brev. Scar. (1498) o. SRS. II: I, 1828, s. 266—68.

1475. *Bihlmeyer, H.*, Der hl. Ansgar, Benediktinermönch, Erzbischof von Hamburg-Bremen und Apostel des Nordens. I Studien u. Mitteil. aus d. Bened.- u. Cisterc.-orden Th. 25 (1904) s. 154—72.

1476. *Břil, L.*, Les premiers temps du christianisme en Suède. Étude critique des sources littéraires Hambourgeoises, 1911. (Se N:o 2234.)

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1477—1485]

1477. *Quensel, Osc.*, Ansgarius. I förf:s Strödda drag af svenskt kyrkolif under gångna tider. Upps. 1912. 8:o. S. 7—31.

1478. Ur Ansgars lefnad af Rimbert. I P. G. Berggren, Svensk historia enl. samtida skildringar. Ser. 1, 1901. (Se N:o 2090.)

H. Birgitta (Birgersdotter). (Kronologiskt.)

1479. *Wieselgren, Har. O.*, Den heliga Birgitta. I En bok om Sverige, utg. af R. Bergström o. O. A. Stridsberg, D. 2. Sth. 1893, 8:o. S. 19—26.

1480. La casa di santa Brigida a Roma. I La civiltà cattolica. Ser. 16. Vol. 2 (1895) s. 471—75.

1481. *Lundström, Herm.*, Die heilige Birgitta. I (Herzog-Plitt's) Realencyklopädie für protestantische Theologie u. Kirche. 3:e Aufl., red. v. Alb. Hauck, Bd 3. Leipz. 1897. 8:o. S. 239—44. (Jfr N:o 1512.)

1482. *Lindgren, Hellen*, Bilder ur Sveriges litterära lif. Den heliga Birgitta. (Med 2 afbildn.) Sth. 1899. 4:o. — 3 s. (hvardera om 3 spalter). Ur tidskr. Ljus 1 (1898/99): N:o 16.

1483 (305). *Bildt, Carl N. D.*, H. Birgitta, hennes kyrka och relikier [i Rom]. I förf:s Svenska minnen och märken i Rom. [Illustr.] Sth. 1900. 8:o. S. 1—90.

Rec. *K. H. Karlsson* i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 14 (1901) s. 163—67.

1484 (306). *Hausen, Reinh.*, Förstod den heliga Birgitta finska? — — — 1900.

Förf. vill besvara frågan med nej! Anledningen till kontroversen med *Wieselgren* och *Schück* var en uppsats af *H. W[ieselgren]*. En flusktalande i Rom för 500 år sedan (i Snöflingan, literärt album, H:fors 1891, 4:o, s. 51—53) med anledning af en passus i Birgittas uppenbarelser lib. VI, cap. 115 (sv. öfvers. kap. 111), så lydande i sv. texten: »En man af Abo biscoops döme kom til Rom ey kunnande swenst maal. . . . Han spordhe aff sancta Birgitto huat han skulle göra . . . » Med ledning af texten i en lat. edit. af revelationerna öfversätter emellertid *Hausen*: ». . . ej kunnande annat än swenst maal.» — Jfr *H. Schück* i Finsk tidskr. 33 (1892) s. 178.

1485. *Norberg, Otto*, Den heliga Birgitta. (= Bilder ur svenska kyrkans historia 6.) I Läsning f. svenska folket 67 (1901) s. 81—92 o. 98—105.

10—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

[1486—1496] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1486 (*308). [Thomesen, J.], Den hellige Birgitta. Et kirkeligt tidsbillede fra den senere middelalder. Af Th. I For kirke og kultur, utg. af Chr. Bruun og Thv. Klaveness, S (1901) s. 17—43.

1487. Jørgensen, Joh:s, Hellig Birgitta. I förf:s Bogen om Rom [II]. Romerske Helgenbilleder. Kbh 1902. 8:o. S. 83—145.

1488. Karlsson, K. H., Heliga Birgittas kanonisering. I Jul årg. 15 (1902), 2½ opag. s. à 2 spalter. Fol.

1489. Bock, F., Die Werke des Mathias Grünewald (bl. a. illustrationerna i Nürnbergsuppl. 1500 af Revelationes S. Birgittæ), 1904. (Se N:o 1195.)

1490. Hildebrand, Hans O. H., Minne af heliga Birgitta. I Sv. akad:s handl. ifrån år 1886. D. 19 (1904). Sth. 1906. 8:o. S. 57—333.

1491. Kohfeldt, Gust., Zur niederdeutschen Birgitten-Litteratur. (Beitrag zur Geschichte des ältesten Lübecker und Rostocker Buchdrucks), 1904. (Se N:o 1246.)

1492. Romdahl, Ax. L., Bilder af Albr. Dürer till Birgittas uppenbarelser, 1904. (Se N:o 1259.)

1493. Wahlström, Lydia, Den heliga Birgitta. Sth. 1905. 8:o. — 52, (1) s. = Fören. Heimdals folkskrifter N:o 86.

1494 (291). Flavigny, Caroline de, née Moitessier, Sainte Brigitte de Suède, sa vie, ses révélations et son œuvre. 2:ième éd. revue et corr. Paris 1906. 8:o. — XII, 648, (1) s. — (3:ième éd. se N:o 1504.) — En polsk öfvers. utkom i Krakau 1897, en spansk uppl. 1913.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907) s. 122—23.

K. B. Westman i Kyrkoh. årsskr. 9 (1908) s. 390—94.

1495. Grimberg, Carl, Den heliga Birgitta. — I Vadstena kloster. I förf:s Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges för realskolan. Sth. 1905—09. 8:o. S. 89—97 (tr. 1906).

1496. Krogh-Tønning, K., Die heilige Birgitta von Schweden. Mit 2 Vollbildern u. 18 Abbild. im Text. Kempten u. München 1907. St. 8:o. — VI, (4), 142 s. = Sammlung illustrierter Heiligenleben 5.

Rec. K. B. Westman i Kyrkohist. årsskr. 9 (1908) s. 390—94.

edi
3 :

ha

I

Bi
P.
på

re

eg

Sv

ur
(N

tr

St
et
(F

gi

sk

oc

S

N

—

d

8

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1497—1507]

1497. *O. S.*, Birgitta, the Swedish saint. I Century Path. . . , edit. by Kath. Tingley, Vol. 10 (1907) N:o 51, s. 8—9, 17 (å 3 spalter). Point Loma, Cal. St. 4:o.

Med afbildn. af en i trä snidad bild af Birgitta (m. förlorad höger-hand).

1498. *Levin, Herm.*, Birgitta och hennes klosterstiftelse. I förf:s Ur kyrkohistoriens källor. Sth. 1908. 8:o. S. 119—29.

Inneh. 1. Ur Birgittas uppenbarelser (3 st. i sv. öfvers.). — 2. Ur Birgittas klosterregler. — 3. Ur Vadstena klosters dagbok (sv. öfvers. af P. G. Berggren; se N:o 1455). — 4. Hymn till Birgittas ära (»Rosa rorans» på lat. m. sv. öfvers.).

1499. *Schück, H.*, Rom på Birgittas tid. I förf:s Ur en resandes anteckningar. Ser. 3, s. 86—120. Sth. 1909. 8:o.

1500. *Sjöros, Br.*, Ordförråd och ortografi i hel. Birgittas egenhändiga anteckningar, 1909. (Se N:o 1641.)

1501. *Steele, Francesca M.* (Darley Dale), St. Bridget o. Sweden. Lond. 1909. 8:o. — XXVIII, 140 s. + 1 pl.

1502. *Steffen, Rich.*, Den heliga Birgittas uppenbarelser i urval och öfversättning med inledning . . . , 1909. (Se A N:o 927.) (Nederländsk öfvers. se A N:o 928.)

1503. *Em. P.*, Från heliga Birgittas blomstergård. Be-traktelser. Upps. 1910. 8:o. — 47 s.

1504. *Flavigny, C. de*, née Moitessier, Sainte Brigitte de Suède, sa vie, ses révélations et son œuvre. 3ème éd. revue et augmentée. Paris 1910. 8:o. — XIII, 775, (1) s. + 1 pl. (Föreg. uppl. se N:o 1494.)

1505. *Hildebrand, Hans O. H.*, Något om den heliga Bir-gitta [särskildt om hennes bildspråk o. d.]. (= Ur häfdernas skattkammare. Spridda drag ur nordiskt kvinnolif under forn-och medeltiden 3.) I Idun. Årg. 23 (1910) s. 258, 271—72. Sth. Fol.

1506. *L. St.-Ch.*, Den hellige Birgittas Hus i Rom. I Nord. Ugeblad for katholske Kristne. Aarg. 58 (1910) s. 631—37. Kbh. 8:o.

1507. *Forsblom, Alar.*, Sancta Birgitta såsom bärare af den medeltida mystikens praktiska grundtankar. H:fors 1911. 8:o. — 53 s.

[1508—1519] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1508. *Logeman-van der Willigen, D.* (M:me), De heilige Birgitta van Zweden. Gand 1911. 8:o. — 31 s. (Sep. ur Dietsche warande en Belfort jaarg. 1911.)

1509. *Westman, Knut B.*, Birgitta-studier 1. Akad. afh. Upps. 1911. 8:o. — xv, 304, (1) s. (UUA. 1911.)
Rec. J. Lindblom i Kyrkohist. årsskr. 12 (1911): Meddel. o. aktst. s. 193—97.

L. Wahlström i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 25 (1912) s. 158—72.
Fr. Paasche i Norsk theol. Tidsskr. Ny R. 7 (1916) s. 100—02.

1510. *Häggström, Karin*, Birgitta. Upps. 1912. 8:o. — 29 s. = Sveriges kristl. studentrörelses folkskrifter 8.

1511. [*Wrangel, F. U.*], Den heliga Birgittas relikier i Courson-les-Carrières. I Ur arkivens gömmor. Af W. Legran [= F. U. Wrangel]. Sth. 1912. 8:o. S. 181—92.

1512. *Lundström, Herm.*, Die heilige Birgitta. I (Herzog-Plitts) Realencyklopädie f. protest. Theologie u. Kirche. Bd 23. Leipz. 1913. St. 8:o. S. 229—31. (Jfr N:o 1481.)

1513. *Taylor, A. W.*, St. Bridget of Sweden. I Saga-Book of the Viking club 8 (1913) s. 85—107.

1514. *Westman, Knut B.*, Två handskrifter af Birgittas revelationer, 1913. (Se N:o 1265.)

1515. *Ek, G.*, Sankt Britas kyrka vid Ölshammar. I Till hembygden. En julkhälsning... från präster i Strängnäs stift. Årg. 11 (1914) s. 89—98. M. 10 ill.

1516. *Karttunen, L.*, »Domus sanctæ Birgittæ». I Nuori Suomi 1914, s. 211—33.

1517. *Palmgren, C. M.*, Sveriges märkligaste kvinna Birgitta Birgersdotter. Sth. 1914. 8:o. — 222 s. m. 37 ill. o. 2 släktaflor.

1518. *Skovgaard, Johanne*, Den hellige Birgitta og Maribo Kloster. I Lolland-Falsters historiske Samfunds Aarvog 2 (1914). Nykøb./F. 8:o. S. 34—134. (Illustr.)

Inneh. 1. Den hellige Birgitta (s. 34—109). — 2. Maribo Kloster (s. 109—33).

1519. *Steffen, Rich.*, Uit de geschriften der heilige Birgitta van Zweden, ... naar het Zweedsch... door D. Logeman-van der Willigen, 1914. (Se A N:o 928.) (Jfr N:o 1502.)

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1520—1530]

1520. *Collijn, Is.*, Ett kopparstick af mästaren *G. M.* föreställande Kristus omgifven af Birgitta och Katherina, 1915. (Se N:o 1218.)

1521. —, *Iconographia Birgittina typographica*. Birgitta & Katherina i medeltida bildtryck, 1915—18. (Se N:o 1218.)

1522. *Geete, Rob.*, Ett sällsynt engelskt Birgittatryck i Kungl. biblioteket, 1915. (Se N:o 1234.)

1523. *Lindblom, Andr.*, Den heliga Birgitta i Vadstena. Konsthist. anteckningar, 1915. (Se N:o 1251.)

1524. —, Den heliga Birgittas uppenbarelser illustrerade i medeltidskonsten, 1915. (Se N:o 1252.)

1525. *Collijn, Isak*, En handskrift af *Onus mundi* från 1436 [den enda kända hdskr. af detta utdrag ur Birgittas uppenbarelser], 1916. (Se N:o 1211.)

1526. *Jungmark, Carl*, Eine pseudo-birgittische Christus-Passion 1. Die mittelniederdeutsche Version. Inaug.-diss. (Göteb.). Göteb. 1916. 8:o. — (5), XXXVII, 86, (1) s.

Rec. R. Geete i Nord. tidskr. f. bok- o. bibliot.-väsen 4 (1917) s. 344—49.

1527. *Key, Ellen*, Birgitta som andlig makt. Tal vid Birgittafesten d. 7 okt. 1916. I Föreläsningar o. tal vid centralförb:s f. nykterhetsundervisn. 80:e populärvetensk. kurs i Vadstena 1916, s. 17—30. Vadstena. 8:o.

1528. *Söderblom, Nath.*, Birgitta och reformationen. Föredrag i Vadstena kyrka. Upps. 1916. 8:o. — 32 s. = Sveriges kristl. studentrörelses skriftserie 64. Äfven i *Vår lösen* 7 (1916) s. 343—51.

1529. Sankta Birgitta. I *Emilia Fogelklou m. fl.*, *Legender fr. Sveriges medelt.*, illustrerade i svensk medelt.-konst, 1917, s. 234—53. Med 2 pl. (Se N:o 1248.)

Öfvers. eft. den af *C. F. Lindström* i *Wadstena klosterreglor* (SESS. 4), 1845, s. n—xxi, utgifna fsv. texten.

1530. *Gronberger, Sv. Magnus*, *St. Bridget of Sweden*. A chapter of mediæval church history. Wash. 1917. 8:o. — 54 (opag.) s. = *Publications of the Writers club of Washington* Vol. I: N:o 2. Reprinted from the *American catholic quarterly review* Vol. 42: N:o 165. Philad. 1917.

[1531—1536 b] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

Förf., som var född i Sverige (död 1916), har lämnat ett vackert minne i detta arbete, som utmärker sig för sakkunskap och vederhäftighet.

1531. Birgittautställningen [i Stockholm] 1918. Beskrifvande förteckning öfver utställda föremål. Med bidrag af C. M. Fürst, Agn. Branting m. fl. redigerad af Isak Collijn o. Andr. Lindblom. Afd. 1—10. Med 13 pl. Upps. 1918. St. 8:o. — XI, 201, (1) s.

Inneh. 1. C. M. Fürst, Birgittas relikter (s. 3—12). — 2. A. Branting o. A. Lindblom, H. Birgittas och Katherinas skrin samt andra helgedomakar (s. 13—28). — 3. A. Lindblom, Altarkärl (s. 29—34). — 4. Dens., Bildverk i skulptur och måleri (s. 35—73). — 5. A. Branting, Väfnader och broderier (s. 75—102). — 6. Sv. Brandel, Birgittas kista och bår; Ulf Gudmarssons grafsten; Pilgrimsmärken; Fyra föremål, funna i Vadstena klosterkyrka (s. 103—11). — 7. G. Lagerheim, Mikroskopisk undersökning af Birgittas kista (s. 113—19). — 8. Is. Collijn, Handskrifter, urkunder och böcker rörande Birgitta och Vadstena (s. 121—74). — 9. H. Fleetwood, Sigill (s. 175—92). — 10. O. Janse, Vadstena som kulturminnesort (s. 193—201).

1532. Collijn, Is., Birgitta och Katherina i bildtryck, 1918. (Se N:o 1204.)

1533. —, Handskrifter, urkunder och böcker rörande Birgitta och Vadstena. Med 5 pl. 1918. (Se N:o 1286.)

1534. Fürst, C. M., Birgittas relikter. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 3—12. (Se N:o 1531.)

1535. Lindblom, Andr., Bildverk i skulptur och måleri [af Birgitta och Katherina]. Med 2 pl. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 35—73. (Se N:o 1531.)

1536. —, Den heliga Birgitta. Bildverk i skulptur och måleri från Sveriges medeltid, 1918, 4:o. (Se N:o 1250.)

1536 a. Alm, Henr., Den hel. Birgittas tid och bild i medeltidskonsten. Från Birgittautställningen. Med 5 ill. I Församlingsbladet, utg. genom Sv. kyrkans diakonistyr. Årg. 15 (1918) s. 270—74. Sth. 4:o (2-spalt.).

1536 b. —, Den hel. Birgittas himmelska syner i medeltidskonsten. M. 3 ill. I Församl.-bladet (se föreg.) 15 (1918) s. 293—96.

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1537—1543]

Botvid.

1537. Sankt Botvid. I Emilia Fogelklou m. fl., Legender fr. Sveriges medeltid illustr:de i svensk medelt.-konst, 1917, s. 254—57. M. 1 pl. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af de lat. lektierna i det af ärkeb. Birgerus Gregorii (d. 1383) förf. officiet öfv. helgonet, tr. i Brev. Strengn. (1495) o. SRS. II: I, 1828, s. 383 f.

Hans Brask.

1538. *Arnell, Erik*, Bidrag till biskop Hans Brasks lefnads-teckning. Akad. afh. (Ups.) Sth. 1904. 8:o. — xv, 135 s. + Textbil. 55 s.

Af textbilagorna, 6 till antalet, äro N:is 1, 3 o. 5 på svenska, de öfriga på latin. De förra äro: 1. Föreskrifter rör. den vid biskopsgården i Linköping anställda personalen under Brasks tid, efter cod. Linc. 43, ny sign. *Kh. 54*. (Se A N:o 1003.) — 3. Bref rör. några af biskop Brasks jordegdomar, 6 st. fr. åren 1513—20, efter cod. Linc., ny sign. *Kh. 53* (Se A N:o 1099.) — 5. Bref om instiftande af årlig gudstjänst i Askeby kloster till förmån »för sig, sina vänner och alla kristna själar», dat. Linköping 13 dec. 1516; eft. orig. i Sv. Riksark. (Se A N:o 1205.)
Rec. Hj. H[olmqvist] i Kyrkohist. årsskr. 5 (1904) s. 242—48.

1539. *Collijn, Is.*, Brasks »Keyserlige mandata». Tillägg till Miscell. 6. (= Bibliogr. miscellanea 12.) I Kyrkoh. årsskr. 12 (1911) s. 123—24. (Sep. under tit.: Bibliografiska miscellanea Saml. 3, s. 13—14.)

1540. —, Smärre bidrag till Hans Brasks sista lefnads-år. (= Bibliogr. miscell. 15.) I Kyrkoh. årsskr. 13 (1912) s. 170—79. (Sep. under tit.: Bibliogr. miscell. Saml. 4, s. 20—29.)

1541. *Kolberg, J.*, Johann Braske von Linköping und die Bischöfe Maur. Ferber u. Joh. Dantiscus, 1914. (Se N:o 1466.)

1542. *Martin, Jules*, Gustave Vasa et la réforme en Suède, 1906. (Se N:o 2166.)

H. David.

1543. Sankt David. I Emilia Fogelklou m. fl., Legender fr. Sveriges medeltid illustr:de i svensk medelt.-konst, 1917, s. 258—59. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af lektierna i helgonets lat. officium, intaget i Brev. Aros. (1513) o. därur återgifvet i SRS. II: 1, 1828, s. 407 f.

[1544—1551] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

Engelbrekt Engelbrektsson.

1544. *Lundegård, Ax.*, Om Engelbrekt, Erik Puke och Karl Knutsson som blef kung. Sth. 1913. 8:o. — 280 s. + 9 ättartal.

Inneh. bl. a. längre utdrag i öfvers. af Karlskrönikans och Ericus Olai's framställningar (s. 39—134).

Rec. S. T[unber]g i (Sv.) Hist. tidskr. 34 (1914): Öfv. o. gr. s. 29—31.

1545. *Schüeck, Henr.*, Minne af rikshöfvitsmannen Engelbrekt Engelbrektsson. Sth. 1914. 8:o. — 228 s. (Sep. ur Sv. akad:s handl. efter 1886. D. 26 (1914) s. 49—276; tr. 1915.) — Ny uppl. Sth. 1915. 8:o. — 221, (1) s.

Rec. Sv. tidskr. (Heckschers) 5 (1915) s. 444—46.

E. Bull i *Samtiden (Kria)* 27 (1916) s. 168—74.

1546. *Trotzig, K.*, Bodde Engelbrekt vid Kopparberget? Med en planritn. I *Landtbrukstidskr. f. Dalarne jämte medelanden fr. Dalarnes hembygdsförbund* 1916, s. 169—73.

Ericus Olai.

1547. *Carlsson, Gottfr.*, Ericus Olais utrikesstudier. I *Kyrkoh. årsskr.* 18 (1917) s. 353—54.

Erik den helige.

1548. *Schüeck, H.*, S. Erik och hans relik. I förf:s *Från det forna Upsala. Några kulturbilder.* Ups. 1917. 8:o. S. 1—29.

1549. *Weibull, Laur.*, Erik den helige. I *Aarbøger f. nord. oldk. og hist.* 3:e R. 7 (1917) s. 99—130. Kbh.

Erikslegenden underkastas här en kritik, hvaraf framgår, att hufvud-delen af densamma både i afseende på framställningssättet och innehållet är ett konglomerat af från olika håll hopplockade gängse motiv, af hvilka ej få helt enkelt öfverflyttats på Erik från legenderna om de båda andra nordiska nationalhelgonen Olof och Knut den helige. Legendens om Erik, sådan den bevarats, kan alltså, enl. förf., ur historisk synpunkt ej till-erkännas vitsord. — Jfr rörande denna fråga skrifter af *K. Stjerna*, *C. M. Kjellberg*, *O. Ahnfelt* o. *O. Janse* (*Fornsv. bibliogr.*, 1903, N:o 318—324).

Erik Puke.

1550. *Ahnlund, N.*, Erik Pukes släkt. I (Sv.) *Hist. tidskr.* 36 (1916) s. 259—61.

1551. *Lundegård, Ax.*, Om Engelbrekt, Erik Puke och Karl Knutsson, som blef kung, 1913. (Se N:o 1544.)

H. Eskil.

1552. *Kjellander, J.*, Den helige Eskil, Rekarnebygdens apostel. I Till hembygden. En julkhälsning till församlingarna i Strängnäs stift från präster i stiftet. Årg. 11 (1914) s. 47—53. 8:o.

1553. *Lindqvist, Sune*, Den helige Eskils biskopsdöme . . ., 1915. (Se N:o 2269.)

1554. —, Några minnesmärken i Rekarne från Eskils dagar. Med 5 ill. I Till hembygden. En julkhälsning till församlingarna i Strängnäs stift från präster i stiftet. Årg. 14 (1917) s. 89—97.

1555. Sankt Eskil. I Emilia Fogelklou m. fl., Legender från Sveriges medeltid illustrerade i svensk medeltidskonst, 1917, s. 271—73. M. 1 pl. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af de lat. lektierna i bisk. Brynolf Algotssons (d. 1317) officium, som ingår i Brev. Scar. (1498) o. aftryckts i SRS. II: 2, 1828, s. 395.

Barthol. Ghotan.

1556. [*Gläser, W.*], Ghotan, Domvikar und Diplomat, Schriftgiesser und Buchdrucker, Urheber des Mohnsignet, von 1474 bis 1494 in Magdeburg und . . . Stockholm, 1903. (Se N:o 1236.)

Gylta-ätten.

1557. *Karlsson, K. H.*, Vadstenanunnan Ingegärd Persdotter (Gylta) bref till sin brorson unge Bengt Gylta med redogörelse för Gylta-ättens släktförbindelser. (Genealog. anteckningar 3.) I Personhist. tidskr. 9 (1907) s. 67—72. Med 1 geneal. tabell.

Anteckningarna utgöra en »oredig och dålig» afskrift (i cod. Rålamb N:o 4, fol., i K. bibl.) efter det förlorade orig. Förf:an död 1569. Texten i editionen (se A N:o 977) upptager s. 68—70, noter af utg. + tab. s. 71—72.

H. Helena (af Sköfde).

1558. Sankta Elin. I E. Fogelklou m. fl., Legender från Sveriges medeltid . . ., 1917, s. 260—65. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af de lat. lektierna i det af bisk. Brynolf Algotsson i Skara (d. 1317) förf. officiet öfver helgonet, som ingår i Brev. Scar. (1498) o. äfven tryckts i SRS. III: 2, 1871, s. 135—38 (efter en hdskr. från 1300-t.).

[1559—1565] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1559. *Anrep-Nordin, B.*, Sekvens och hymner till den heliga Helena. Med 1 bild o. 8 sidor faksim. (noter i cantus planus). I Västergötlands fornm.-fören:s tidskr. Bd III: h. 7/8 (1915) s. 128—41.

Hemming Gadh.

1560. Hemming Gadds oration i Kalmar (1509 ell. 1510), hållen på latin. Svensk öfvers. omkr. 1611 under titel: En sanfärdigh oration och trogen förmaning, som vthaf then ährevördige, höghlärde och manhaftige Hemming Gadd, fordom electo til Linköping, vthi Sverikis rikis råd och biscopars närvaru, för ett hundrade år sedan är proponerat och framställt vorden vppå Latijn: thervthinnan the Danskes ilfundige lister och practiker . . . sanfärdeligen och medh lefvandes färgor aff målade varde: . . . vthsatt och vthtålkat aff E[rico] S[chrodero]. U. o. o. å. [omkr. 1611]. 4:o. 2 olika tryck: a 64 opag. sid.; b 44 opag. s. (Var. b saknar öfversättarens sign.: E. S.)

1561. *Carlsson, Gottfr.*, Hemming Gadh. En statsman och prelat från Sture-tiden. Biogr. studie. [Med 4 bil.] Akad. afh. Upps. 1915. 8:o. — XX, 354 s. + 1 pl.

Rec. Y. Brilioth i Kyrkohist. årsskr. 16 (1915): Anm. o. gr. s. 85—94.

Johs Lindbæk i (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e R. 6 (1915) s. 145—49.

Svensk tidskr. (Heckschers) 5 (1915) s. 446.

Sv. Tunberg i (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 31—47.

Fr. Techen i Zeitschr. d. Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Altertums-kunde 19 (1917) s. 105—08.

1562. *Hjelmqvist, Th.*, Till Heming Gads bref. [Ord. o. texttolkning], 1906/07. (Se N:o 1755.)

1563. *Söderberg, Verner*, Det Hemming Gadh tillskrifna talet mot danskarne. I Hist. studier tillägn. Har. Hjärne, 1908, s. 645—74. — Äfv. sep. Ups. 1908. St. 8:o. — 30 s.

1564. *Tunberg, Sven*, Hemming Gadh. [Med anl. af G. Carlssons afhandling i ämnet, 1915; se N:o 1561.] I (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 31—47.

S. Henrik.

1565. Sankt Henrik. I E. Fogelklou m. fl., Legender fr. Sveriges medeltid . . ., 1917, s. 274—75. (Se N:o 1248.)

Öfvers. af de lat. lektierna i helgonets officium fr. 1300-t., intaget Brev. Ups. (1496) o. SRS. II: 1, 1828, s. 332 f.

B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi. [1566—1575]

1566. *Gummerus, Jaakko*, Minnen af S. Henrik i England. [På finska.] I Finska kyrkoh. samf:s årsskr. 1 (1911) s. 313—18. H:fors 1912. 8:o.

1567. *Meinander, Konr.*, S. Henriks officium. I Finska kyrkoh. samf:s protok. o. meddel. 1 (1892—97) s. 133—51. Kuopio 1898. 8:o.

1568. —, S. Henrikslegenden i ord och bild. (Med 5 bilder.) I Finlands kulturhist. Medeltiden. Utg. af P. Nordmann o. M. G. Schybergson. H:fors 1908. 8:o. S. 33—44.

1569. *Neovius, Ad.*, Några iakttagelser ang. S:t Henriks officium. I Finska kyrkoh. samf:s protok. o. meddel. 2 (1898—1902) s. 78.

Officiets författande sättes af N. till 1290-talet.

Israel Erlandsson.

1570. *Reuterdahl, H.*, Israel Erlandsson, biskop i Westerås. Lund 1850. 4:o. — 9 s. (Lunds univ. Program.)

Johannes Magnus Gothus.

1571. *Collijn, Is.*, Johannes och Olaus Magnus i Uppsala universitetsbibl. förvarade bref till Johannes Dantiscus, 1910. Se N:o 1453.

1572. *Kolberg, J.*, Johann Magnus von Uppsala und Herzog Albrecht von Preussen, 1914. Se N:o 1466.

1573. —, Aus dem Briefwechsel der Erzbischöfe Johann und Olaus Magnus von Uppsala mit Bischof Johannes Dantiscus von Kulm und Ermland, 1915. Se N:o 1467.

Jöns Budde eller Räk.

1573 a. *Smedberg, Ein.*, Jöns Budde och Helga-Karinlegenden i cod. Holm. A 58, 1918. Se N:o 1641 a.

Kanutus Johannis.

1574. *Collijn, Is.*, Franciskanernas bibliotek på Gråmunkeholmen i Stockholm med särskild hänsyn till K—J—' verksamhet, 1917, s. 107—16. (Se N:o 1381.)

H. Katerina af Sverige.

1575. *Collijn, Is.*, Birgitta och Katherina i bildtryck, 1918. Se N:o 1204.

[1576—1583] **B V.** Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1576. *Geete, Rob.*, Ett hittills okänt Katarina-officium I Samlaren 24 (1903) s. 25—37. — Sep. (50 ex.) Upps. 1903 8:o. — 13 s.

Officiet är hämtadt ur ett nyfunnet Birgittinbreviarium, tryckt i Lissabon 1690 för det engelska Syonkonventet, som där hade sin hemvist under åren 1594—1809. (Jfr N:o 2304.)

1577. [*Höjer, Torv.*], Ett vittnesmål af den heliga Katarina af Sverige om Urban VI:s val 1378. (Undert. *H.*) I (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907) s. 41—44.

1578. *Kjellberg, C. M.*, S:ta Katarinas grafsten. (Med. ill.) I Fornvännen 9 (1914) s. 246—50.

1579. *Lindblom, Andr.*, Bildverk i skulptur och måleri [af Birgitta och Katherina]. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . . , 1918, s. 66—70. (Se N:o 1531.)

Laurentius Andreae.

1580. *Lindqvist, Nat.*, Ett bidrag till kannedomen om Laur. Andreaes härkomst och studier. I (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917) s. 299—302.

1580 a. —, Studier över reformationstidens bibelsvenska. Språket i Nya testamentet 1526, 1918. Se N:o 1627 a.

Nicolaus Hermanni.

1581. *Westman, K. B.*, Nicolaus Hermannis skrinläggning. I Kyrkoh. årsskr. 18 (1917) s. 359—62.

Nicolaus Ragvaldi.

1582. Doctoris Nicolai Ravaldi, archiep. Ubsaliens., sköna och härliga oration, Om Sveriges och Göthers rikkers, samtpt theras konungz stormechtigheet, och manliga bedriffter, som anno 1440 in concilio Basiliensi hållin är. [Rubr.] I Petrus Petre[i]us, Een kort och nyttigh chrönica, om alla Sveriges och Göthes konungar, som hafva både in- och vthrijkes regerat, ifrån then första konung Magog, in til . . . k. Carl then IX. Så ock om . . . en Oration som hållen är vti Basel, anno 1440 aff D. Nils Ravaldi . . . om Göthernas och the Svenskas manligha bedriffter . . . Sth. 1656. 8:o. S. 163—74. — Äldre tryck Sth. 1611 o. 1614. 4:o.

1583. *Söderberg, Verner*, Nicolaus Ragvaldi och Baselkonciliet. 37 s. I Bidrag t. Sverges medeltidshist. tillegn. C. G. Malmström, 1902. 8:o. (Se N:o 1435.)

Olaus Magnus Gothus.

1584. *Bertolotti, A.*, Oloa Magno arcivescovo d'Upsala. Documenti inediti. Firenze 1891. 8:o. — 14 s. (Sep. ur Archivio storico Ital. 5 ser. 7 (1891).)

Inneh. bl. a. Olai testamente af 31 juli och boupteckning af 2 aug. 1557 (hans dödsår).

1585. *Bildt, Carl N. D.*, Olai Magni sista hvilorum. I (Sv.) Hist. tidskr. 32 (1912) s. 130—34. — På italienska i följ. N:r.

Man erfar här af att Olaus begrofs i kyrkan S:a Maria de Anima i Rom, ej (såsom han själf i sitt testamente — se föreg. N:r — föreskrifvit) i Peterskyrkan vid brodern Johannes' sida. Motiven för föreskriftens negligerande okända.

1586. —, La tomba di Oloa Magno. I Rendiconti della R. Accad. dei Lincei. Ser. 5. Vol. 22 (1913) s. 464—72. Roma. 8:o. (Se föreg. N:r.)

1587. *Collijn, Is.*, Olaus Magnus. Ett försök till karakteristik och några önskemål. Föredrag hållet i Michaelisgillet 1909. Upps. 1910. 8:o. — 18 s. = Michaelisgillet's tillfälliga publikationer 2.

1588. —, Affärshandling utfärdad af Olaus Magnus i Lübeck d. 12 okt. 1526. Med inledning. Sth. 1912. 4:o. — 13 s. = Michaelisgillet's tillfäll. publikat. 4 (tr. i endast 75 ex.).

1589. —, Ur Olaus Magnus och Gustaf I:s brefväxling. Ups. 1909. 8:o. — 12 s. = Michaelisgillet's tillfäll. publikat. 1.

1590. —, Johannes och Olaus Magnus i Uppsala univ.-bibl. förvarade bref till Joh. Dantiscus, 1910. (Se N:o 1453.)

1591. *Kolberg, J.*, Aus dem Briefwechsel der Erzbischöfe Johann und Olaus Magnus von Uppsala mit Bischof Johannes Dantiscus von Kulm u. Ermland, 1915. (Se N:o 1467.)

1592. *Nelson, Ax.*, Ett bidrag till Olaus Magnus' bibliografi, 1914. (Se N:o 1326.)

S. Olof.

1593. *Falk, H.*, Sankt Olofs minne i Sverige. I Kyrkoh. årsskr. 3 (1902) s. 69—88.

1594. *Lesch, Br.*, Olof den helige, Gottlands apostel. I Hist. tidskr. f. Finl. 1 (1916) s. 76—95. H:fors. 8:o.

[1595—1604] B V. Medeltidsbiografi o. -genealogi.

1595. *Nordmann, P.*, S:t Olofs dyrkan i Finland. I Finsk tidskr. 72 (1912) s. 427—54.

1596. *Reiss, Georg*, Musiken ved den middelalderlige Olavsdyrkelse i Norden. Med 5 faksim. Kria 1912. 8:o. — IV, 106, (2) s. = Vidensk.-selsk. Skrifter 2. Hist.-filos. Kl. 1911: 5.

Delvis ur svenska samlingar, främst K. bibl. i Sth. (så t. ex. de två sista stroferna af Olavssekvensen).

Olof Lambatunga.

1597. *Hallbäck, H. D.*, Några ord om [ärkebiskop] Olof Lambatungas dödsår [1206?]. I Kyrkoh. årsskr. 14 (1913) s. 29—31.

Peder Månsson.

1598. Vadstenabrodern Peder Månssons bref på svenska från Rom till Vadstena kloster 1508—19. Utg. af R. Geete, 1915. (Se A N:o 1104.) — Jfr *H. Schück*, här nedan N:o 1602.

1599. Peder Månssons skrifter på svenska, ... med en inledning utg. af R. Geete, 1913—15. (Se A N:o 884.)

1600. *Geete, Rob.*, Peder Månssons lif, verksamhet och efterlämnade skrifter. I P. Månssons skrifter på svenska, 1913—15 (se A N:o 884) s. I—XLI.

1601. *Hjärne, Har. G.*, Ett nytt intyg om biskop Petrus Magni. I Teol. tidskr. 23 (1883) s. 203—10.

1602. *Schück, Henr.*, Peder Månssons bref [på grund af SFS:s publikation; se här ofvan N:o 1598]. I Post- o. inrikes tidn. 1915: N:o 127 A (= 5 juni), 2½ helspalt.

Petrus de Dacia.

1603. *Schück, H.*, Vår förste författare [Petrus de Dacia]. En själs historia från medeltiden. Sth. 1916. 8:o. — 228 s. — Äfven i Sv. akad:s handl. ifr. år 1886, D. 27 (1915) s. 17—246 (»Minne af Petrus de Dacia»).

S. Stephanus (»Staffan»).

1604. *Brunnelius, E.*, De s. Stephano primo Helsingorum apostolo. Diss. acad. (præs. Joh. Ihre). Ups. 1748. 4:o. — 32 s.

Sveno Jacobi.

1605. *Ödberg, Frid.*, Om magister Sven Jacobi, den förste protestantiske biskopen i Skara stift. Med bilagor. I Västergötl:s forum-fören:s tidskr. Bd I: h. 8/9 (1897) s. 17—64.

Bilagorna dels på latin, dels ej från medeltiden.

Thomas (biskop i Strängnäs, d. 1443).

1606. *Flentzberg, Ant.*, Biskop Tomas — vår första fosterländska skald. = Från Sveriges frihetskamp. Tre sörmländska bilder (1434, 36) 2. I Till hembygden. En julhälsning till församlna i Strängnäs stift. Årg. 7 (1910) s. 68—74. Med 4 ill.

1607. *Norberg, Otto*, Biskop Tomas af Strengnäs. (= Bilder ur svenska kyrkans hist. 7.) I Läs. f. svenska folket 67 (1901) s. 92—98.

1608. *Wiklund, H. E.*, Biskop Thomas. Luleå 1907. 4:o. — 12 s. (Luleå H. allm. lärov:s progr. 1906/07.)

Trolle-släkten.

1609. *Schlegel, Bernh.*, Arvid Trolles släktförhållanden, 1897. (Se A N:o 972.)

VI. Språkvetenskap.

1. Inledande och språkhistoria.

1610. *Alving, K. Hj.*, Det grammatiska subjektets plats i den narrativa satsen i svenskan. En språkhistorisk undersökning. Akad. avh. Upps. 1916. 4:o. — XIV, 98 s. (Ur Upps. h. allm. lärov:s progr. 1915/16.)

Förhållandena i fornsv. sats behörigen beaktade.

1611. *Beckman, Nat.*, Principfrågor i svensk språkhistoria 1—4. (H:fors 1914). 8:o. — 32 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 6 (1914): N:o 1.

Inneh. 1. Vår monografityp (s. 1—9). — 2. Hovspråk och riksspråk (9—23). — 3. Några iakttagelser rörande språket i Erikskrönikan (24—29). — 4. Stilarter och språkhistorisk kronologi (29—32).

1612. *Beckman, Nat.*, Studier i outgivna fornsvenska handskrifter. Sth. 1917. 8:o. — (1), VI, 256 s. + 2 faksim. = SFSS. 44. (= H. 151.)

De behandlade handskrifterna äro tillsammans 30, fördelade i följande grupper: Finland (2 st.), Norra Mälarbäckenet (6), Stockholm (3), Södermanland (6), Östergötland o. Småland (13).

1613. *Bergman, Joh.*, Mer eller mindre latent latinska lån i svenska språket. I Studier tillägnade Es. Tegnér, 1918, s. 325—36. (Se N:o 1446.)

1614. *Björkman, Erik*, Nordiska inflytelser på engelska språket. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 19 (1906) s. 51—61.

1615. *Brate, Er.*, Fornsvenska interpunktionsregler. I Nord. studier tillägn. A. Noreen, 1904, s. 7—15.

1616. *Danell, Gideon*, Några anmärkningar om Vättern som språkgräns. I Xenia Lideniana, 1912, s. 43—56. (Se N:o 1448.) — Samma ämne behandlas summariskt i följ.

1617. —, Några anmärkningar om Vättern som språkgräns. I Förhandlingar vid Svenska filolog- o. historikermötet i Göteborg 1912, s. 32—36. (Jfr föreg. N:o.)

1618. *Friesen, Otto v.*, Grunddragen av det svenska språkets historia. (Grundlinjer till föreläsningar.) Upps. 1910. 8:o. — 34 s. — 2:a uppl. Upps. 1914. 8:o. — 34 s.

1619. —, Om de uppländska runstenarnas och Upplandslagens språk. I Uppland, skildring af land och folk, utg. af Humanist. vetenskapssamf. i Uppsala II, 1908, s. 491—504, m. 1 pl.

1620. *Hellquist, Elof*, Några bidrag till nordisk språkhistoria 1—3. I Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 12 (1903/04) s. 49—70.

Berör hufvudsakligen (i art. 2) teorien om mediageminatorna i kort- och smeknamnen (t. ex. 'gubbe', 'Sigge' o. d.). Med många svenska exempel.

1621. *Hesselman, Bengt Iv.*, Anmärkningar i svensk språkhistoria. I Språk o. stil 12 (1912) s. 106—23.

Närmast med anl. af *Hj. Lindroths* uppsats (ibid. s. 94 ff.): Till den feminina slutartikelns historia. Berör äfven en del medeltida ortnamn (t. ex. Ångermanland).

B VI. Språkvetenskap. [1622—1627 a]

1622. *Hesselman, Bengt Iv.*, Sveamålen och de svenska dialekternas indelning. Upps. 1905. 8:o. — IV, 72 s.

Rec. H. Vendell i Finsk tidskr. 59 (1905) s. 273—75.

B. Kahle i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 27 (1906) sp. 364—65.

1623. —, Sverige. Sprog. I Salmonsens Illustrerede Konvers.-leksikon Bd 16, Kbh 1905, s. 1021—28. 8:o.

1624. *Hultman, O. F.*, Hälsingelagen och Upplandslagens Ärfdabalk i cod. Ups. B 49. Språkhistorisk undersökning 1. Akad. afh. H:fors 1905. St. 4:o. — VIII, 183 s. — Utvidgad i följ.:

1625. —, Hälsingelagen — — — B 49. Språkhist. unders. jämte tvenne exkurser: 1. Det nordiska *a*-omljudet af kort *u*. 2. Den s. k. *u*-brytningen. H:fors 1908. 4:o. — 8, 350 s. = Acta Soc. scient. Fenn. T. 33: N:o 2.

Jfr *A. Kock*, Kritiska anmärkningar till frågan om *a*-omljudet, 1909. (Se N:o 1681.)

1625 a. *Karsten, T. E.*, Ett par språkhistoriska anmärkningar 1—2. (H:fors 1918.) 8:o. — 10 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 9 (1918): 3.

1. Namnen *Finne* o. *Finland* (s. 1—6). — 2. Ett fall av *w*-förlust i ljudförbindelsen *wr-* i svenskt uddljud (s. 6—10).

1626 (370). *Kock, K. Ax. L.*, Om språkets förändring. 2:a uppl. Göteb. 1908. 8:o. — (6), 197 s. Dansk öfvers. i följ. N:r. *Rec. A. Beets* i Museum (Leiden) 18 (1911) s. 121—23.

A. Walde i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 32 (1911) sp. 321—23.

1627. —, Sprogets Forandring. Bearb. af Lis Jacobsen. Kbh 1913. 8:o. — 175, (1) s. (Se föreg. N:r.)

Rec. Anker Jensen i Nord. tidsskr. f. filol. 4:e R. 3 (1914/15) s. 178—80.

1627 a. *Lindqvist, Nat.*, Studier över reformationstidens bibelsvenska. Språket i Nya testamentet 1526 i belysning av de svenska reformatorernas språk. Akad. avh. (Upps.). Sth. 1918. 8:o. — 200, 97, 30 s. med 8 pl. i faksim. = Antikv. tidskr. f. Sv. 20: 7.

Förf. kommer, delvis på grund af nytt undersökningsmaterial (fem egenhändiga aktstycken af Laur. Andreæ) till den slutsatsen, att språket i Nya testam. erhållit sin karakteristiska prägel af Laurentius Andreæ snarare än af Ol. Petri, ehuruväl denne säkerligen haft en väsentlig andel i själfva tolkningen, kanske också i ordval o. d.

11—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

Jfr *H. Schüek*, III. sv. litteraturhist. 2:a uppl., 1911, s. 272 ff.

Hj. Lindroth, Hvem har först öfversatt Nya testamentet till svenska? 1918. (Se N:o 2063 a.)

1628. *Lindroth, Hj.*, J. Th. Bureus, den svenska grammatikens fader, 1911, 12. Se N:o 1280.

1629. —, Kort överblick över ölandsmålets ställning och indelning. Provföreläsning. I Sv. landsm. (tidskr.) 1916: h. 4, s. 35—46.

1630. *Ljungstedt, Karl*, Modersmålet och dess utvecklings-skeden. 2:a genoms. uppl. Sth. 1907. 8:o. — 42 s. — 3:e genoms. uppl. Sth. 1913. 8:o. — 42 s. = Studentfören. Verdandis småskrifter 46.

1631. *Lyngby, K. J.*, Skrifter om det svenske sprog og de svenske sprogarter. I Antiquar. Tidsskr. udg. af det K. Nord. Oldskrift-Selskab 6 (1858—60) s. 234—71. Kbh 1861. 8:o.

Utgör en redogörelse för språkliga arbeten af bl. a. P. v. Möller, L. F. Rääf, C. Säve, G. Djurklou och J. E. Rydqvist (»Sv. språkets lagar» 1—2).

1631 a. *Nordman, Ann-Mari*, Tilltalsskicket i svenskan. (H:fors 1918.) 8:o. — 111 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 9 (1918): 4.

»Fornsvenska tiden» behandlas s. 2—10; »Äldre nysvenska tiden» s. 10—60.

1632. *Noreen, Ad. G.*, Geschichte der nordischen Sprachen. Der 2:ten Aufl. 2:ter Abdruck. Strassb. 1905. St. 8:o. — (4) s. + S. 517—657. Ur H. Pauls Grundriss der germ. Philologie. Bd 1. — Ny uppl. i följ.:

1633. —, Geschichte der nordischen Sprachen, besonders in altnordischer Zeit. 3. umgearb. Aufl. Strassb. 1913. St. 8:o. — VIII, 239 s. = H. Paul, Grundriss d. germ. Philol. IV. (Se N:o 1437.)

Rec. Eil. Ekwall i Anglia. Beibl. 26 (1915) s. 33—34.

Hj. Lindroth i Indogerm. Forsch. Anzeiger 35 (1915) s. 38—39.

K. Reuschel i Zeitschr. f. d. deutschen Unterricht 30 (1916) s. 132.

1634. —, Inledning till modersmålets betydelselära. Grundlinjer till föreläsningar vid sommarkurserna i Uppsala 1901. Upps. 1901. 8:o. — 16 s. — 2:a uppl. Sth. 1903. 8:o.

B VI. Språkvetenskap. [1635—1641 a]

1635 (380). *Noreen, Ad. G.*, De nordiska språken. Kortfattad översikt. [Öfvers. af förf:s art.: Scandinavian languages, i Encyclop. Britannica.] 2:a uppl. Sth. 1903. 8:o. — 50 s. — 3:e uppl. Sth. (tr. Upps.) 1913. 8:o. — 47 s.

1636. —, Spridda studier. Populära uppsatser. Saml. 1—3. Sth. 1895, 1903, 1913. 8:o — (4), 212 s.; (4), 162 s.; (4), 195, (1) s. — Saml. 1—2. 2:a uppl. Sth. 1912, 1911. 8:o.

Rec. H. Pipping i Finsk tidskr. 54 (1903) s. 464—66.

S. Nygård i Dania 10 (1903) s. 189—92. Med tillägg af *V. Dahlerup* (s. 193) o. svar af *Noreen* (s. 193—94).

H. Bertelsen i Nord. tidskr. f. filol. 3:e R. 12 (1903/04) s. 87.

A. Gebhardt i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 25 (1904) sp. 320—21.

1637. —, Vårt modersmål. I förf:s Spridda studier. Saml. 2 (1903) s. 151—62. — 2:a uppl., 1911.

1638. *Olson, J. Emil*, Norvagismer i några fornsvenska medeltidsdiker [Eufemiavisorna o. Konung Alexander]. I Från filologiska fören. i Lund. Språkl. uppsatser 4 (1915) s. 88—105.

1639. *Pipping, H.*, Forngotländskans beröringspunkter med angränsande dialekter och språk. I förf:s Guta lag o. Guta saga (se A N:o 881), 1905—07, s. CVI—CIX.

1640. *Sahlgren, Jör.*, Vitan och gulan. En studie i nordisk ordbildningslära. I Studier tillägn. Es. Tegnér, 1918, s. 416—22. (Se N:o 1446.)

1640 a. *Schrader, Otto*, Linguistisch-historische Forschungen zur Handelsgesch. und Warenkunde 1*. Jena 1886. 8:o. — XII, 291, (1) s.

Af betydelse äfven för språklig belysning af gamla svenska varunamn äfvensom för kännedomen om deras proveniens.

1641. *Sjöros, Bruno*, Ordförråd och ortografi i Hel. Birgittas egenhändiga anteckningar. I Förhandlingar och uppsatser 22 (1908) s. 149—91. H:fors 1909. 8:o. = Skrifter utg. av Sv. litt.-sällsk. i Finland LXXXVIII.

1641 a. *Smedberg, Einar*, Jöns Budde och Helga-Karinlegenden i cod. Holm. A 58. Upps. 1918. 8:o. — (2), 19 s. = Meddelanden fr. Nord. seminar. 11. (UUÅ. 1918.)

Förf. kommer på paleografiska o. språkliga grunder till det resultat, att H. Karins legend i A 58 måste helt o. hållet skiljas fr. Buddes skriftställarskap, i det han synes hvarken vara författare eller ens nedskrifvare af densamma. Förf. håller före, att legenden i A 58 är en orig.-öfvers. gjord af en andlig i Nådendals kloster och att den representerar ett yngre östsvenskt skriftspråk än J. Buddes och dessutom visar dragning till östgötsk dialekt, sådan den ter sig i många Vadstenaskrifter.

1642. *Söderwall, K. F.*, Medeltida rättsuttryck från Värmland, Närke och Småland. Lund 1906. 8:o. — 24 s. (Promotionsprogr. 1906.) — Omtr. med några tillägg o. ändr. i LUÅ. N. F. Afd. I. Bd 2 (1906): N:o 1. 28 s.

1643. —, De nordiska språkens uttryck för sedliga begrepp. Inträdesföreläsning. Lund 1895. 8:o. — 28 s. (Tr. i 50 ex.)

1644. —, Rättsuttryck i den fornsvenska pentateukparafrasen. Lund 1914. 8:o. — 11 s. Sep. ur Svenska studier tillägn. G. Cederschiöld 1914, s. 419—29.

1645. *Östergren, K. Olof*, Är sammanfallet af *och* och *att* att hänföra till fornsvensk tid? I Språk o. stil 1 (1901) s. 82—108.

2. Grammatik (allmänt).

1646. *Cederschiöld, G. Wilh.*, Studier över genusväxlingen i fornvästnordiska och fornsvenska. Akad. avh. (Upps.). Göteb. 1913. 8:o. — XI, 144 s. = Göteborgs Vetensk.- o. vitterh.-samh:s handl. 4:e följd. 14/15 (1911/12): 2.

1647. *Hjelmqvist, Theod.*, Imperativiska substantivbildningar i svenskan. Studier och samlingar. Lund 1913. 8:o. — X, 216 s.

Uppger sig äfven beakta fornsv. former.

1648. *Hänninger, Nils*, Om betydelseförskjutningen hos de verbala s-formerna. I Studier tillägn. Es. Tegnér, 1918, s. 250—57. (Se N:o 1446.)

Exemplen äro hämtade ur Ä. VGL.

B VI. Språkvetenskap. [1649—1655]

1649 (*400). *Noreen, Ad. G.*, Altschwedische Grammatik mit Einschluss des Altgutnischen. Halle 1897—1904. 8:o. — xv, 642 s. = Sammlung kurzer Grammatiken germanischer Dialekte VIII. (= Altnordische Grammatik II.)

1650. —, Grunddragen av den fornsvenska grammatiken. Till den akademiska ungdomens tjänst. Sth. (tr. Upps.) 1910. 8:o. — (2), 81 s. — 2:a uppl. Sth. 1918. 8:o.

1651. —, Inledning till modersmålets grammatik. (Grundlinjer till föreläsningar vid sommarkurserna i Uppsala 1903.) 3:e uppl. Sth. 1905. 8:o. — 16 s.

1652. —, Vårt språk. Nysvensk grammatik i utförlig framställning. Bd 1—3, 5 o. 7. Lund 1903—18. 8:o.

Arbetet är afsedt att färdigt utgöra 9 bd.

Rec. R. C. Boer i Museum (Leiden) 10 (1903) sp. 330.

H. Pipping i Finsk tidskr. 54 (1903) s. 464—66.

B. Kahle i Deutsche Litt.-Zeit. 24 (1903) sp. 2202—04; 29 (1908) sp. 737—39.

H. Bertelsen i Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 12 (1903/04) s. 88—89.

G. T. Flom i Modern language notes 19 (1904) s. 244—45.

O. v. Friesen i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 17 (1904) s. 339—42.

A. Gebhardt i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 25 (1904) sp. 270—71; 29 (1908) sp. 94—98; 30 (1909) sp. 49—50; 32 (1911) sp. 274—79; 35 (1914) sp. 50—51.

K. Mortensen i Ark. f. nord. filol. 21 (1904/05) s. 392—95.

H. Pedersen i Götting. gel. Anz. 1907, s. 880—900.

R. Saxén i Finsk tidskr. 64 (1908) s. 33—41.

G. Neckel i Indog. Forsch. Anzeiger 23 (1908) s. 91—99.

W. Ranisch i Anz. f. deutsch. Altert. 33 (1909) s. 261—70.

H. Buerger-Goodwin i Zschr. f. deutsche Philol. 41 (1909) s. 118—27.

H. Sperber i Zschr. f. d. oesterr. Gymnas. 63 (1912) s. 617—21.

1653. *Olson, J. Emil*, De appellativa substantivens bildning i fornsvenskan. Bidrag till den fornsvenska ordbildningsläran. Lund 1916. 8:o. — xxxii, 603 s.

1654. —, Till frågan om uppkomsten av den s. k. tredje svaga konjugationen i svenskan. I Ark. f. nord. filol. 29 (1912/13) s. 215—35.

1655. *Pipping, Hugo*, Grammatiska studier. Göteb. 1905. 8:o. — 45 s. = Göteborgs högskolas årsskr. 11: 3.

3. Ljud- och formlära.

1656. *Beckman, Nat.*, Några iakttagelser rörande språket i Erikskrönikan, 1914. Se N:o 1611.

1656 a. —, Om uppkomsten och utvecklingen av sekundära nasalvokaler i några skandinaviska dialekter. Sth. 1893. 8:o. — 56 s. = Sv. landsm. 13: 3.

1657. *Cederschiöld, G. Wilh.*, Några svenska avledningar på suffixet (*s*-)tra. I Xenia Lideniana, 1912, s. 78—83. (Se N:o 1448.)

1658. *Ekwall, Eilert*, Suffixet *ja* i senare leden af sammansatta substantiv inom de germanska språken. Upps. 1904. 8:o. — 106 s. (UUA. 1904.)

Äfven svenska exempel framföras.

1659. *Friesen, Otto v.*, Ett språkhistoriskt spörsmål. Om utvecklingen af *ǫ* i svänskan. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 274—81. (Se N:o 1441.)

1660 (417). —, Fornsvenska paradigm — — — 2:a uppl. Upps. 1909. 8:o. — 18 s. — 3:e uppl. Fornsv. paradigm sammanställda för elementarundervisningen i nordiska språk. Upps. 1914. 8:o. — 18 s.

1661. —, Substantiv afledda med suffixet *ju* i germanska språk. En förberedande undersökning. I Xenia Lideniana, 1912, s. 235—52. (Se N:o 1448.)

1662 (418). —, Till den nordiska språkhistorien — — — Upps. 1901. 8:o. — — —

Rec. — — —

M. Kristensen i Indogerm. Forsch. Anz. 15 (1903/04) s. 272.

E. Mogk i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 26 (1905) sp. 196—97.

1663. —, Till fonemet *aiw*'s historia. I Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 334—57.

Närmast riktad mot A. Kock (se N:is 461, 463 o. 1676).

1664. *Hellquist, Elof*, Några anmärkningar om de nordiska verben med mediageminata. Göteb. 1908. 8:o. — 51 s. = Göteborgs högskolas årsskr. 14: 2.

B VI. Språkvetenskap. [1665—1673]

1665. *Hellquist, Elof*, Om uppkomsten af de fornsv. adjektiven på *-likin*. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 359—62. (Jfr N:o 1678.)

1666. *Hesselman, Bengt Iv.*, Om användningen av slutartikel i de östnordiska medeltidsordspråken. I *Xenia Lideniana*, 1912, s. 201—28. (Se N:o 1448.)

1667. —, Om *e-* och *ä-*ljuden i uppländskan. I *Språk o. stil* 6 (1906) s. 54—73.

1668. —, De korta vokalerna *i* och *y* i svenskan. Undersökningar i nordisk ljudhistoria. Upps. 1910. 8:o. — XX, 250 s. + 1 karta. (UUA. 1909.)

Inneh. bl. a. ett försök att dialektgeografiskt bestämma en del fornsv. handskrifter.

Rec. *J. Neuhaus* i Arch. f. d. Stud. d. neuer. Spr. u. Lit. (Herrigs) 126 (1911) s. 443—44.

W. v. Unwerth i Anz. f. deutsch. Altert. 35 (1911) s. 117—21.

A. Gebhardt i Zschr. f. deutsche Philol. 44 (1912) s. 124—25.

Hj. Lindroth i Indogerm. Forsch. Anz. 30 (1912) s. 24—29.

1669. —, Stafvelseförlängning och vokalkvalitet i östsvenska dialekter. Akad. afh. Upps. 1902. 8:o. — (2), 104 s. — Särsk. utgifven med följ. titel:

1670. —, Undersökningar i nordisk ljudhistoria 1. [Omslagstit.] Stafvelseförlängn. o. vokalkvalitet. Upps. 1902. 8:o. — (2), 104 s. (Se föreg. N:r.)

Rec. *A. Heusler* i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 24 (1903) sp. 152—53.

M. Kristensen i Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 12 (1903/04) s. 82—84.

— i Indog. Forsch. Anz. 15 (1903/04) s. 273—74.

1671. *Hultman, O. F.*, Nya fall af fornsvensk vokalförlängning. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 217—46. (Se N:o 1441.)

1672. *Karsten, T. E.*, Bidrag till belysning af de urgermanska *u*-adjektivens behandling i nordiska språk. [Ref.] I Forhandl. paa det 5:te Nord. filologmøde i Kristiania 1898. Kr:ia 1899. S. 43—44.

1673 (425). —, Studier öfver de nord. språkens primära nominalbildning. Afd. 3. Ordregister [m. tillägg o. beriktiganden, s. 423—31]. I Bidr. t. känded. af Finl:s natur o. folk. Utg. af Finska vetensk.-societ. H. 62. H:fors 1903. S. 395—431.
Rec. *L. Sütterlin* i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 27 (1906) sp. 48.

1674 (460). *Kock, K. Axel L.*,¹⁾ Die alt- und neuschwedische accentuierung unter berücksichtigung der anderen nordischen sprachen. Strassb. 1901. 8:o. — — —

Rec. — — —

W. H. Carpenter i *Modern langu. notes* 17 (1902) s. 511—17.

A. Gebhardt i *Lit. Zentralbl.* 1902 sp. 1689.

A. Heusler i *Anz. f. deutsch. Altert.* 28 (1902) s. 323—29.

1675. —, Till frågan om den östnordiska avledningsändelsen *-else*. I *Från Filolog. fören. i Lund. Språkl. uppsatser* 2 (1902). 8:o. — 8 s. (egen pag.).

1676. —, Ytterligare om ljudförbindelsen *aiw*. I *Ark. f. nord. filol.* 20 (1903/04) s. 255—83.

Forts. af diatriben med *O. v. Friesen*. (Se N:is 461, 463 o. 1663.)

1677. —, Historiska bidrag till svensk språkforskning 1—3. I *Ark. f. nord. filol.* 22 (1905/06) s. 333—58.

Inneh. 1. Spår av nasalvokaler i fornsv. literaturspråket. — 2. Till frågan om behandlingen av brytningsdiftongen *iu, io* i forngutniskan. — 3. En kvantitetsfråga i fornsvenskan och äldre nysvenskan.

1678. —, Till frågan om fornsvenska adjektiv på *-likin*. I *Ark. f. nord. filol.* 23 (1906/07) s. 357—66. (Jfr N:o 1665.)

1679. —, *Svensk ljudhistoria*. D. 1—3: 1. Lund 1906—16. 8:o. — 1: (4), 504 s.; 2: (1), 420 s.; 3: 1: (1), 268 s. D. 1—3 innehålla: Vokalism.

Rec. *H. W-r* i *Sv. lärartidn.* 25 (1906) s. 837.

G. Cederschiöld i *Göteborg. Handelstidn.* 1906 14/a.

P. Doin i *Revue crit. d'hist. et de litt. Nouv. sér.* 63 (1907) s. 102—03.

H. Pipping i *Deutsche Litt.-zeit.* 28 (1907) sp. 1055—57.

A. Gebhardt i *Lit. Zentralbl.* 1907, sp. 577.

G. H. i *Le moyen-âge* 1907, s. 55.

R. C. Boer i *Museum, maandblad voor philol.* 15 (1907) sp. 95; 20 (1912) sp. 90—91.

G. Neckel i *Indog. Forsch. Anz.* 23 (1908) s. 87—91.

A. Gebhardt i *Lit.-blatt. f. germ. u. roman. Philol.* 29 (1908) sp. 225—26; 32 (1911) sp. 8—9; 35 (1914) sp. 151—52.

R. Brieskorn i *Zschr. f. deutsche Philol.* 41 (1909) s. 389—401.

H. Pipping i *Neuphilol. Mitteil.* 11 (1909) s. 177—82.

T. Flom i *Journ. of Engl. and Germ. philol.* 11 (1912) s. 283—86.

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1680—1690]

1680. *Kock, K. Axel L.*, En form av vokalbalans i äldre nysvenskan [o: -in: -en; -it: -et]. I Ark. f. nord. filol. 26 (1909/10) s. 1—11. (Jfr N:o 1699.)

1681. —, Kritiska anmärkningar till frågan om *a*-omljudet. I Ark. f. nord. filol. 26 (1909/10) s. 97—141.

Riktad mot O. F. Hultmans exkurs om *a*-omljudet i de nordiska språken, 1908 (se N:o 1625).

1682. —, Umlaut und Brechung im Altschwedischen. Eine Übersicht. Lund 1911—16. 8:o. — v, 391 s. (LUÅ.) Äfven häftesvis (1—7) publicerad som univ.-progr.

Rec. *G. O. Curme* i Publ. of the Soc. f. the adv. of Scand. study 3 (1916) s. 276.

A. Meillet i Revue crit. N. S. 82 (1916) s. 203—05.

E. Olson i Sv. humanist. tidskr. 1 (1917) sp. 109—12.

1683. —, Kritiska anmärkningar till frågan om brytningen i fornnordiska språk 1—2. I Ark. f. nord. filol. 30 (1913/14) s. 339—88, o. 31 (1914/15) s. 321—81 jämte ett tillägg till 1, 31: s. 114.

1684. —, En fornnorsk och östnordisk ljudlag [ø: u-brytning]. I Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 241—75.

1685. *Lindqvist, Nat.*, En växling *ū—o* i äldre svenska och danska. I Studier tillägn. Es. Tegnér, 1918, s. 410—15. (Se N:o 1446.)

1686. *Lindroth, Hj.*, Grundlinjer till 8 föreläsningar om svenska språkets ljud och deras bildning. Lund 1911. 8:o. — 15 s. (Sommarkurserna i Lund.)

1687. —, Den konsonantiska assimilationen Thikbile > Thigbile (> Tibble) o. d. I Namn o. bygd 3 (1915) s. 37—53.

1688. —, Om utvecklingen af ljudförbindelsen *euu* i nordiska språk. I Ark. f. nord. filol. 24 (1907/08) s. 335—64.

1689. —, Über den Umlaut in den altnordischen ja-Stämmen. I Indogerm. Forsch. 35 (1917) s. 292—304.

1690. *Neuman, Erik*, Utbredningen av vokalbalansen *a:ä* i medelsvenskan. Akad. avh. Ups. 1918. 8:o. — VIII, 88, (1) s. (UUÅ.)

Sid. 77—87 aftryckas — för att visa vokalbalansens utbredning inom Sverige — tio diplom från åren 1449—88, näml. fr. Dalarna o. Västmanland (3 st.), Östergötland (4), Södermanland (1) o. Småland (2).

1691. *Olson, J. Emil*, Kritiska anmärkningar till frågan om samnordisk förlust af *w*. I Ark. f. nord. filol. 31 (1914/15) s. 115—53.

1692. —, Om behandlingen af urgerm. *hw* i de nordiska språken. I Ark. f. nord. filol. 31 (1914/15) s. 1—25.

1693. —, Omtvistade frågor i fornnordisk ljudlära 1—4. I Ark. f. nord. filol. 28 (1911/12) s. 291—325, o. 29 (1912/13) s. 33—72.

Inneh. (1 isl.) — 2. Utvecklingen af fsv. (och fda.) *q*. — 3. Till frågan om yngre *u*- och *u*-omljud i fsv. — 4. Ändelsevokalerna i Cod. Ups. B 49.

1694. —, Ändelsevokalernas växling i Östgötalagens textkodex. I Ark. f. nord. filol. 30 (1913/14) s. 259—303.

Riktad mot *F. Sandwalls* afhandl. med samma titel (se N:o 1708).

1695. —, Östgötalagens ljudlära. Akad. afh. Lund 1904. 8:o. — (1), v, 190 s.

1696. *Ottelin, Odal*, Om användningen af slutartikel i Codex Bureanus. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 435—49. (Se N:o 1441.)

1697 (481). —, Studier öfver Codex Bureanus 2. Ups. 1905. 8:o. — (1), VIII, (1), 176 s. (UUÅ. 1904.)
Rec. B. Kahle i Literaturbl. f. germ. u. roman. Philol. 28 (1907) sp. 362.

1698. *Palmér, Joh.*, Studier över de starktoniga vokalerna i 1500-talets svenska. Akad. avh. Lund 1917. 8:o. — XI, (1), 264 s. (LUÅ.)

1699. —, Till frågan om växlingen *-it* : *-et* i sup. och part. neutr. i äldre nysvenska. I Ark. f. nord. filol. 26 (1909/10) s. 11—32. (Jfr N:o 1680.)

1700. *Pipping, Hugo*, Den forngotländska ljudlärans viktigaste egendomar framställda med särskild hänsyn till cod. A [o: cod. Holm. B 64]. I förf:s Guta lag o. Guta saga (se A N:o 881), 1905—07, Inledn. s. LXI—LXXXVI.

1701. —, Iakttagelser rörande forngotländskans formlära. I förf:s Guta lag . . . (se föreg. N:r) s. XCII—CVI.

1702. —, *I-Umlaut* und *U-Brechung* in den nordischen Sprachen. I Neuphilol. Mitteil., hrsg. vom Neuphilol. Verein in Helsingfors, 4 (1902) ^{15/11}—^{15/12}, s. 1—19. 8:o.

B VI. Språkvetenskap. [1703—1713]

1703. *Pipping, Hugo*, Über den Schwund des *h* in den altnordischen Sprachen. I Neuphilol. Mitteil. 16 (1914) s. 124—60.

1704. —, Urgermanskt *aiw* i de nordiska språken. = Studier i nord. filol. (H:fors) 8 (1917): 1. — 98 s.

Samma fråga förut behandlad af bl. a. A. Kock, O. v. Friesen o. O. F. Hultman, hvilkas vunna resultat här kritiseras.

1705. —, Zur Lehre vom *w*-Verlust in den altnordischen Sprachen. I Xenia Lideniana, 1912, s. 139—75. (Se N:o 1448.)

Rec. *E. Dirckinck-Holmfeld* i Indogerm. Jahrb. 1 (1913) s. 148—49 (tr. 1914).

1706. *Sahlgren, Jöran*, En fornsvensk ljudlag kompletterad. = Studier i nord. filol. (H:fors) 6 (1915): 2. — 7 s. 8:o.

1707. *Sandström, Josef*, Studier över utvecklingen av fsv. *ö* och *ü* i starktonig ställning inom västgötadialekterna. Akad. avh. Upps. (tr. Sthlm) 1910. 8:o. — 101 s. + 2 kart.

1708. *Sandwall, Fredr.*, Ändelsevokalernas växling i Östgötalagens textkodex. Upps. 1913. 8:o. — 54 s. = Meddel. fr. Nord. semin. (i Upps.) N:o 8. (UUA 1914). — Jfr *J. E. Olson*, Ändelsevokalerna . . . (se N:o 1694 här ofvan).

1709. *Sjöros, Bruno*, Beiträge zur Kenntnis des Suffixes *-ung, -ing* in den germanischen Sprachen. I Neuphilol. Mitteil. 18 (1917) s. 24—33. H:fors. 8:o.

1710. —, Om bokstaven *h* såsom beteckning för aspiration och kvantitet i fornsvenska skrifter. I Studier tillegn. Es. Tegnér, 1918, s. 455—64. (Se N:o 1446.)

1711. —, Två samnordiska kvantitetsregler. = Studier i nord. filol. (H:fors) 8 (1917): 3. — 72 s.

Inneh. 1. Konsonant efter lång vokal. — 2. Två konsonanter efter vokal.

1712. *Swenning, Sv. Jul.*, Utvecklingen av samnordiskt *æi* i sydsvenska mål. Akad. avh. (Lund). Sth. 1909. 8:o. — 151 s. + 1 karta. (Ur Sv. landsm. B: 4, där tillökad m. fransk resumé.)

1713. *Söderberg, Sven O. M.*, Ett bidrag till läran om *i*-omljudet. (Uppsatser i nordisk språkforskning 1.) Lund 1903. 4:o. — 8 s. (LUA 38 (1902): afd. 1: N:o 5.)

Hemtadt från runspråket (Rökstenens 'sitir').

1714. *Tegnér, Es. W.*, Tyska inflytelser på svenskan. I Ark. f. nord. filol. 5 (1888/89) s. 155—66 o. 303—44.

Tilltalsskicket i äldre sv. behandlas s. 304—15.

1715. *Tuneld, Ebbe*, Till frågan om i-omljudet i gutniskan. Ett svar. I Ark. f. nord. filol. 21 (1904/05) s. 369—85.

Jfr Tunelds recension af *Pipping*, Gotländska studier 1, i Arkiv f. nord. filol. 19, s. 367 ff. (Se N:o 1442.)

1716. *Wessén, Elias*, Om de starka verbens präteritiparticip i de germanska språken. I Språkvetensk. sällskapets i Uppsala förhandl. 11 (1913/15) s. 56—97. Upps. 1916. 8:o.

1717. —, Zur Geschichte der germanischen N-Deklination. Inaug.-diss. Upps. 1914. 8:o. — (2), 192 s. (UUA. 1913.)

1718. *Wide, Joh.*, Verbalböjningen i 1526 års översättning av Nya Testamentet. Landskrona 1909. 4:o. — 36 s. Bil. till Landskrona Realskolas progr. 1909. — Utvidgad i följ. art.

1719. —, Verbalböjningen i 1526 års översättning av Nya Testamentet. Ett bidrag till äldre nysvenskans grammatik 1—2. Sth. 1912. 4:o. — 54 + 24 s. (Se föreg.)

1720. *Wigforss, Ernst*, En fornsvensk ljudlag [$\bar{e} > \bar{i}$ frf. vokal]. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 113—28.

1721. *Ågren, Karl*, Om användningen av bestämd slutartikel i svenskan. Akad. avh. Upps. 1912. 8:o. — VIII, 146 s.

4. Syntax.

1722. *Beckman, Nat.*, Hur uttryckes hos verbet framtid i forn- och nysvenskan? En provföreläsning [i Lund] och en önskelista. I Språk o. stil 17 (1917) s. 1—16.

1723. *Berg, Ruben G. son*, Några anteckningar om några fall af attraktion i några svenska arbeten. I Studier i modern språkvet. utg. af Nyfilol. sällsk. i Stockholm 3: 5, s. 125—54. Ups. 1905. 8:o. Innehåller äfven några fornsv. exempel.

1724. *Grimberg, Carl*, Undersökningar om konstruktionen akusativ med infinitiv i den äldre fornsvenskan. I Ark. f. nord. filol. 21 (1904/05) s. 205—35 (med en öfversiktstabell) o. 311—57 (m. tab.).

B VI. Språkvetenskap. [1725—1736]

1725. *Larson-Högsby, G.*, Temporal satsfogning i fornsvenskan. Akad. avh. Lund 1913. 8:o. — X, 148 s.

1726. *Lindqvist, Axel*, Förskjutningar i förhållandet mellan grammatiskt och psykologiskt subjekt i svenskan. Akad. avh. Lund 1912. 8:o. — XIV, 170, (1) s.

1727. *Östergren, Olof*, Obestämd *s*-form efter preposition. Några synpunkter. I Språk o. stil 17 (1917) s. 129—84.

5. Ord- och texttolkning.

1728. *Beckman, Nat.*, Några studier över Peder Laales ord-språkssamling. I Danske Studier 13 (1916) s. 87—99.

1729. *Björkman, Erik*, Etymologiska småbidrag. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 168—74. (Se N:o 1441.)

Af hithörande innehåll märkes: 4. Fsv. *lekter* 'lekman'. — 5. Fsv. *lyra* 'ett slags plagg'. — 6. Sv. *mattram* 'Chrysanthemum Parthenium, Tanacetum vulgare' o. s. v.

1730. —, Scandinavian loan-words in Middle English P. 1—2. = Studien zur engl. Philol., hrsg. v. Lor. Morsbach, H. 7, 11. Halle 1900, 02. 8:o. — VI, 360 s.

Rec. G. Binz i Zschr. f. deutsche Philol. 35 (1903) s. 96—101.

1731. —, Tvänne germanska etymologier. I Sertum philologicum . . . Festskrift tillagnad K. F. Johansson, 1910, s. 1—15. (Se N:o 1445.)

Bl. a. behandlas forneng. *wicing*.

1732 (518). *Brate, Erik*, *Gubbe* ock *gunma* 2. I Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 224—33.

1733 (517). —, *Härad* 2. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 206—10. (Jfr N:is 1764 o. 1765.)

1734. —, *Höknatten*. I Sv. landsm.(tidskr.)1911, s. 404—20.

1735. *Brieskorn, Rol.*, Några medeltida yrkesnamn och titlar. Upps. 1912. 8:o. — 18, (1) s. = Meddel. fr. Nord. semin. 7. (UUA. 1912.)

1736. *Cederschiöld, J. Gust. C.*, Om några ställen i Äldre Västgöotalagen. I Göteb. högskolas årsskr. 4 (1898) s. 12—36. = Festskrift tillagn. Osc. Ekman. Göteb. 8:o.

1737. *Celander, Hilding*, Ett par fornsvenska laguttryck. [1. *Ennæt þing*. 2. *Bæra in fæsta ok kôpa*.] I *Xenia Lideniana*, 1912, s. 253—65. (Se N:o 1448.)

1738. *Ekholm, Hugo J.*, Vidhemsprästens och Johannitmunkens anteckningar i cod. Holm. B 59. Akad. avh. H:fors 1915. 8:o. — (4), 160, 112 s. = *Studier i nord. filol.* (Pippings) Bd 7: 2.

1739. *Ekwall, Eilert*, Om ordet *gräs*. I *Nord. studier till-egn.* A. Noreen, 1904, s. 247—54.

1740. *Flom, George T.*, Semological notes on old scand. *flûk* and derived forms in the modern scandinavian dialects. I *Journ. of Engl. a. Germ. philology* 12 (1913) s. 78—92.

1741. *Gadolin, A. W.*, Nam och lösörevæp i den äldre vest-göotalagen. I *Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finland*. 2:a ser. 44 (1908) s. 360—93. H:fors. 8:o.

1742. *Gjerdman, Olof*, Till frågan om uppkomsten av uttryck som *din stackåre*. I *Språk o. stil* 15 (1915) s. 235—59. Jfr *E. Schwartz* i samma fråga (se N:o 510).

1743. *Heinertz, N. O.*, Ein romanisch-germanisches Reiter- und Ritterwort [fornsv. *baza*, 'sadeltäcke']. I *Från Filol. fören. i Lund. Språkl. uppsatser* 4 (1915) s. 48—57. Jfr *E. Wadstein*, Ein morgenländ. Wort im Abendland. (Se N:o 1811.) *Rec. E. Brate* i *Ark. f. nord. filol.* 33 (1916/17) s. 186.

1744. *Hellquist, Elof*, Ett par fågelnamn. 1. *Peder Månsson: Fogla konwngen*. — 2. Fågelnamnet *svenska*. I *Språk o. stil* 15 (1915) s. 144—47 o. 147—51.

Enl. H. är 1 = *gårdsmynen* o. 2 = *grönfincken*.

1745. —, Några bidrag till nordisk ord- och namnforskning. I *Nord. studier till-egn.* A. Noreen, 1904, s. 183—90. (Se N:o 1441.)

Inneh. bl. a. 3. Ortnamnet *Histret* [Hestra]. 4. Sv. fågelnamnet *jutejutar*. 5. Sv. *kavat* [af karl-hvater]. 6. *Uppsalir*.

1746. [*Hesselman, Bengt*], GO. 91. »Thæn wardhir tyssva gladhîr, som a stenen sythîr.» I *Språk o. stil* 2 (1902) s. 47. (Undert. B. H.)

1747. —, Två svenska växtnamn [västnord. *mura*, potentilla anserina; jfr *morot*, o. sv. *vial*]. I *Sv. studier till-egn.* G. Cederschöld, 1914, s. 406—12. (Se N:o 1447.)

B VI. Språkvetenskap. [1748—1759]

1748. [Hesselman, Bengt], Fsv. *vithnas* 'varslas'. I Språk o. stil 2 (1902) s. 46—47. (Undert. B. H.)

1749. Hjelmqvist, Theod., Bidrag till tolkningen af Gutasaga. I Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 162—73.

1750. —, Bidrag till tolkningen af runinskriften på Forsaringen [i Hälsingland]. I Ark. f. nord. filol. 24 (1907/08) s. 231—59.

»Sveriges äldsta lagstadgande.»

1751. —, Fsv. *snima* i betydelsen 'sent på dagen'. (Helsingfors 1913.) 8:o. — 5 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 4 (1913): 2.

1752. —, Rättelser och förklaringar till fornsvenska texter. (H:fors 1913.) 8:o. — 43 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 4 (1913): 3.

Förklaringarna: 1. K. Alexander (s. 1—24). — 2. Sturekrönikorna (24). — 3. En syndares omvändelse (25—26). — 4. Om ett gyllene år (26). — 5. Sju vise mästare (27—28). — 6. Sv. medelt.-postillor 4 (29—32). — 7. Do: 5 (32—33). — 8. Mechtilds uppenbarelser (33—36). — 9. Helige mäns leverne (36—37). — 10. *Styffe*, Bidrag till Skandinavians historia 5, s. 86 (37—40). — 11. Historia Trojana (40—43).

1753. —, Strödda bidrag till svensk ord- och namnforskning. I Språk o. stil 12 (1912) s. 221—37.

1754. —, Till förklaringen af fsv. *ykildagher* ['mindre helgdag']. I Ark. f. nord. filol. 24 (1907/08) s. 374—78.

1755. —, Till Heming Gadhs bref. I Ark. f. nord. filol. 23 (1906/07) s. 337—57.

Inneh. ord- och texttolkning. (Jfr N:o 1562.)

1756. —, Till Schacktafvels lek. I Festskrift till K. F. Söderwall, 1911, s. 1—43. (Se N:o 1436.)

1757. Johansson, K. F., Om etymologien af trädnamnet *rönn*. I Studier tillegn. Es. Tegnér, 1918, s. 304—24. (Se N:o 1446.)

1758. Karsten, T. E., Beiträge zur germanischen Wortkunde. I Mémoires de la Soc. néophilolog. à Helsingfors 3 (1902) s. 397—442. 8:o.

1759. —, Germanisch-finnisch Lehnwortstudien. Ein Beitrag zu der ältesten Sprach- und Kulturgeschichte der Germanen. H:fors 1915. 4:o. — IV, 280 s. = Acta Societatis scientiar. Fennicæ T. 45: N:o 2.

Rec. Hj. Lindroth, Onomatologiska anmärkningar till . . . [ofvanstående], 1917. Se N:o 1930.

E. Hellquist i Ark. f. nord. filol. 34 (1917/18) s. 279—98.

1760. *Karsten, T. E.*, Nordiska ord belysta af finska. Smärre språkhistoriska bidrag. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 175—205.

De svenska ord, som belysas, äro: *orm*, fsv. *-pru, -pro* (i 'stenpru'), fsv. *rana*, vb., *tvål*, *sagga* ('framsippa'), *snor*, *rör* ('röse'), *hjälm*, *ärta* ('uppreta'), *-mark* (i ortnamn), *Kvarken*, *kvesa* ('blemma'), *sveg* ('böjlig gren'), fsv. *hargher* ('stenröse'), fsv. *redh* ('ridt'), nord. **ruðja-* ('rodnad'), *ruda*, *röding*, fsv. *ruða* ('ryd'), nyodling), *örtug*, *vån* (fångstredskap), fsv. *lagher* ('låg'), nord. **flakja-* ('flack'), *skymmcl*, *stränga* ('straffa'). Till sammans förklaras här 33 ord.

1761 (532). *Kock, K. A. L.*,¹⁾ Bidrag till svensk etymologi. Förklaring af fornsvenska lagord. Lund. 1880. 8:o.

Rec. — — —

A. O. Freudenthal i Finsk tidskr. 9 (1880) s. 481—84.

1762 (542). —, Etymologisk undersökning av några svenska ord Lund 1897. 8:o.

— — —

Rec. — — —

E. Brate i Ark. f. nord. filol. 20 (1903/04) s. 202—04.

1763. —, Bidrag till nordisk ordforskning. I Ark. f. nord. filol. 20 (1903/04) s. 44—75.

Behandlar bl. a. fsv. *donde-*, *dande-* (-man); nysv. *drill*, *gubbe*; fsv. *koppofunder*, *loghordagher*; fgotn. *soknar*; fsv. *strokröware*, *strukröware*.

1764. —, Om ordet *härad* och grunden för häradsindelningen. I Ark. f. nord. filol. 21 (1904/05) s. 358—69. (Se följ.)

1765. —, Vidare om ordet *härad*. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 272—82. (Jfr N:is 1733 o. 1810.)

1766. —, Om forngutniska *tia* ['tå']. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 216.

1767. —, Etymologiska anmärkningar om nordiska ord. I Ark. f. nord. filol. 24 (1907/08) s. 179—98.

Inneh. 1. fsv. *benberia* ['kasta ben på']. — 2. fsv. *grundval* ['grundmur']. — 3. pron. *han*. — 4. fsv. *pængar*. — 5. fsv. 'r' 'är' [t. ex. 'prästir (= prästi ær) buð fangit']. — 6. nysv. *tiurleks-ras* ['tjäderleksras'].

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1768—1775]

1768. Kock, K. A. L., Etymologisk belysning av några nordiska ord och uttryck. I Ark. f. nord. filol. 28 (1911/12) s. 167—218. — Äfven såsom progr. Lund 1911. 8:o. — 48 s.

Inneh. 1. Nysv. *argbigga*. — 2. Isl. *elligar*... fsv. *ællighær*, *ællighis*, *ællar*, *ælla* — nysv. *eljest* m. m. — 3. Nysv. *salig i hugkom-melse* o. likn. uttryck. — 4. Fsv. *skyria* (Dalelag.). — 5. Fgutn. *staf-garþr* — fnorska *stafr*. — 6. Fda. *af æreld*, nyda. *fra arilds tid* (ä. nysv. *aff arildz tidh*), nysv. *kung Orre*.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 31 (1911) s. 294.

G. Neckel i Deutsche Lit.-zeit. 33 (1912) sp. 934—35.

R. C. Boer i Museum, maandbl. voor philol. 20 (1913) s. 134—35.

A. Gebhardt i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 35 (1914) sp. 13—14.

1769. —, Etymologiska anmärkningar om svenska ord. I Ark. f. nord. filol. 29 (1912/13) s. 330—42.

Inneh. bl. a: nysv. *rödlakan*; fsv. *-tuta*, *-tugha* (i *hor-tuta*, *-tugha*).

1770. —, Belysning af ett gammalt i lagtext mötande ord [*beye-ost* i UplL.]. I Sv. studier tillägn. G. Cederschiöld, 1914, s. 137—41. (Se N:o 1447.)

1771. —, Belysning av forndanska och forngutniska ord. I Studier tillegn. Es. Tegnér, 1918, s. 355—68. (Se N:o 1446.)

De fgutn. orden äro *griþkuna* o. *vatubanda* (båda i Gutalag).

1772. Lidén, Evald, Blandade språkhistoriska bidrag 1. Göteb. 1903. 8:o. — 43 s. = Göteb. högskolas årsskr. 10 (1904): 1.

Inneh. 1. Nord. *aida* [sv. 'älla']. — 2. Slav. *lěsŭ* — feng. *lěs* [sv. *lös(a)* i ortnamn]. — 3. Lat. *ulva*, slov. *láva*. — 4. Sv. *ry-höna*, no. *røy* 'tjäderhöna'.

1773. —, Ett bidrag till svensk ordhistoria. I Minnes-skr. utg. af Filol. samf. i Göteb. 1910, s. 118—22.

1774. —, Ett par fornsvenska bidrag. [Fsv. *quiggrind* (*quifgrind*) i VGL. — Om *pater noster* som fsv. femininum.] I Sv. studier tillägn. G. Cederschiöld, 1914, s. 413—18. (Se N:o 1447.)

1775. —, Fornsvenska *ældare* ['drifvare, landstrykare']. I Ark. f. nord. filol. 23 (1906/07) s. 256—58.

På ordets etymologi går förf. ej in.

12—181340. Fornsv. bibliogr. Suppl.

1776. *Lidén, Evald*, Om några fisknamn [bl. a. *aborre*]. I *Sertum philolog* Festskr. tillegn. K. F. Johansson, 1910, s. 105—16. (Se N:o 1445.)

1777. —, Om några fornsvenska lagord och lagstadganden. I *Ark. f. nord. filol.* 27 (1910/11) s. 259—85.

Inneh. 1. Till tolkningen af Östgötalagens bi-flock. — 2. Hälsingelagens *byæ æmpni*. — 3. Fguta. *gieldet*. — 4. Äldre nysv. *dräsabumper* o. *drosagump*. — Exkurs: fvnord. *veðrátt*a, sv. *väderakt*. — Nsv. *væderrot* o. s. v.

1777 a. *Lindqvist, Ax.*, Anmärkningar till »Valda stycken av svenska författare 1526—1732», utg. av A. Noreen o. E. Meyer. Uppl. 2 (Sth. 1907). I *Språk o. stil* 16 (1916) s. 208—18. (Jfr N:o 1813.)

1778. —, Små bidrag till Äldre Västgötalagens textkritik. I *Ark. f. nord. filol.* 24 (1907/08) s. 365—74.

Inneh. 1. *bunkabitær*. — 2. Till VGL. I Iordþær B. 7.

1779. *Lindroth, Hj.*, Dulgadråp. En språklig-rättshistorisk undersökning. = Studier i nord. filol. (Pippings) 3 (1912): 6. H:fors. 8:o. — 9 s.

1780. —, En omtvistad etymologi [o: fsv. adj. *ílder*, isl. *íllr*]. I *Xenia Lideniana*, 1912, s. 57—65. (Se N:o 1448.)

1781. —, Eriksgata. I (Sv.) *Hist. tidskr.* 32 (1912) s. 125—30.

Med anledning af E. Wadsteins uppsats *ibid.* 19 (1899). (Se N:o 576.) Om Wadsteins svar på Lindroths opposition se här nedan N:o 1812.

1782. —, Ett gammalt svenskt skällsord [o: *hortuta*]. I *Sv. landsm. (tidskr.)* 1911, s. 265—72.

Jfr *A. Kock* här ofvan N:o 1769.

1783. —, Etymologien på ordet 'skägg'. I *Ark. f. nord. filol.* 20 (1903/04) s. 367—72.

1784. —, Om gudanamnet Tor. I *Namn o. bygd* 4 (1916) s. 161—69.

1785. —, Gutnal þing och Gutnalia. I *Från Filol. fören. i Lund. Språkl. uppsatser* 4 (1915) s. 66—73.

Rec. E. Brate i *Ark. f. nord. filol.* 33 (1916/17) s. 187.

1786. —, Studier i svensk etymologi och ordhistoria. I *Festskrift till K. F. Söderwall* 1912, Lund 1911, s. 121—76. (Se N:o 1436.)

Innehåller 17 ordförklaringar, de flesta nysvenska.

B VI. Språkvetenskap. [1787—1797]

1787. *Loewe, Rich.*, Die nordgermanischen [Pflanzen-] Bezeichnungen nach dem Hirschgeschlecht [o: *hjordron*, *hindbär* u. s. w.]. = *Loewe, R.*, Germanische Pflanzennamen. Etymologische Untersuchungen über Hirschbeere, Hindebeere, Rehbockbeere und ihre Verwandten. Heidelb. 1913. 8:o. S. 152—59. = German. Bibliothek 2:e Abt. VI.

Rec. H. Marzell i Deutsche Lit.-zeit. 35 (1914) sp. 866—68.

M. Schönfeld i Museum, maandbl. voor philol. 21 (1914) s. 252.

1788. *Loewenthal, John*, Drei Götternamen. 1. Altschwed. *Ingv.* . . . 3. Altnord. *Loki*. I Ark. f. nord. filol. 31 (1914/15) s. 153—54.

1789. —, Zur germanischen Wortkunde. I Ark. f. nord. filol. 32 (1915/16) s. 270—301, o. 33 (1916/17) s. 97—131.

Inneh. 100 ordtolkningar, af hvilka ett trettiotal af fornsv. intresse.

1790. *Meringer, Rud.*, Der Name des Julfests. I Wörter u. Sachen 5 (1913) s. 184—94.

1791. *Mikkola, Joos. J.*, Bidrag till belysning af slaviska lånord i nordiska språk. I Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 325—33.

De belysta orden äro *räka*, *gren*, *Svante*, *mänt(a)* ('hvitgarfvadt läder'), *palt*, *palta* ('trasa'), *Bält*, *stolpe*, *tolk*, *torg*, *Miöllnir*(?), *Kväsir*(?) o. isl. *brakki* ('mäklare').

1792. *Noreen, Ad. G.*, Några etymologier. I Språk o. stil 2 (1902) s. 122—24.

Inneh. 1. *stulta*. — 2. *trumpen*. — 3. *tråkig*. — 4. *tåtel*. — 5. *töcken*, *Täkern*.

1793. *Noreen, Erik*, Om »Sju vise mästare» på fornsvenska. I Samlaren, årg. 35 (1914) s. 67—70.

1794. *Olsen, Magnus*, Hvad betyder oprindeligt ordet skald? I Sv. landsm. (tidskr.) 1911, s. 221—25.

1795. *Olson, J. Emil*, Svenska *kippa* m. m. En semologisk-etymologisk studie. I Från Filolog. fören. i Lund. Språkl. uppsatser 3 (1906) s. 59—74.

1796. —, Textkritiska studier över den fornsvenska Flores och Blanzeflor 1—2. I Ark. f. nord. filol. 32 (1915/16) s. 129—75 o. 225—66.

Inneh. 1. Förhållandet mellan handskrifterna. — 2. Några enskilda textställen.

1797. *Petersson, Herb.*, Einige tiernamen aus alten farben-

bezeichnungen [schwed. *sarf*, . . . nschwed. dial. *brind* 'elentier']. I (Paul-Braunes) Beiträge zur Gesch. d. deutsch. Spr. u. Lit. 40 (1914) s. 81—97 o. 107—09.

1798. *Pipping, Hugo*, Fsv. *biltogher*. I Minnesskr. utg. af Filolog. samf. i Göteborg, 1910, s. 106—08. 8:o.

1799. —, Fornsvenskt lagspråk 1—5. I Studier i nord. filol. (Pippings) 1 (1910): 2, 3 (1912): 10, 5 (1914): 6, o. 7 (1915): 1. H:fors. 8:o. — 24, 16, 18, 100 s.

1800 (196). —, Nya Gotländska studier. Göteb. 1904. 8:o. — 24 s. + 1 pl. = Göteb. högskolas årsskr. 10 (1904): 4.

Inneh. ord- och textkritiska bidrag till GotlL. samt till frågan om förhållandet mellan de två handskrarna af GotlL. (med faksim. af en sida i hvardera handskriften).

Rec. *M. Kristensen* i Indog. Forsch. Anz. 17 (1905) s. 76.

F. Jónsson i Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 14 (1905/06) s. 48.

1801. —, Växlingen *ortogh* ∞ *ortogh* i äldre Västgötalagen. I Sertum philol. C. F. Johansson oblatum, 1910, s. 16—19. (Se N:o 1445.)

1802. —, Växtnamnet *kampe*. I Sv. studier tillägn. G. Cederschiöld, 1914, s. 142—44. (Se N:o 1447.)

1803. —, Zur altschwedischen Wortkunde. (Altschw. **friþwitne*, **friþwit*[*t*]er, altgotl. **friþuet*[*t*]r.) I Neuphilol. Mitteilungen 8 (1906) s. 139—43. H:fors 1907. 8:o.

1804. *Pipping, Rolf*, Fsv. [verbet] *ora*. = Stud. i nord. filol. (Pippings) 8 (1917): 2. — 8 s. H:fors. 8:o.

1805. *Reinius, J.*, Gosse. En etymologisk-semasiologisk studie. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 410—24. (Se N:o 1441.)

1806. *Sjöros, Bruno*, Studier över fornvästgötiska lagtexter 1—3. = Studier i nord. filol. (Pippings) 6 (1914): 4 o. 9 (1918): 2. H:fors. 8:o. — 44 + 23 s.

Inneh. 1. Spår av olika källor i KB. i Äldre västgötalagen (s. 1—21). — 2. Bruket av *c* och *k* i fornvästgötiska lagtexter (s. 22—44). — 3. Skrift- och språkformer i cod. Holm. B 59 (s. 1—23).

1807. *Steitz, Karl*, Zur Textkritik der Rolandüberlieferung in den skandinavischen Ländern. Inaug.-diss. (Bonn). Erlang. 1907. 8:o. — (4), 44 s.

Rec. *Ph. A. Becker* i Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol. 29 (1908) sp. 17—19.

B VI. Språkvetenskap. [1808—1815]

1808. *Tamm, Fredr. A.*, Undersökning av svenska ord. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 25—38. (Se N:o 1441.)

1809. *Tegnér, Es. W.*, Plister. Några växtfilologiska anmärkningar. I Sv. studier tillägn. G. Cederschiöld, 1914, s. 430—51. (Se N:o 1447.)

1810. *Tunberg, Sven*, Till ordet *härads* etymologi. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 133—37.

Jfr *Brate* och *Kock* här ofvan (N:is 1733, 1764 o. 1765).

1811. *Wadstein, N. Elis*, Ein morgenländisches Wort im Abendland [fsv. *baza* 'sadeltäcke' < pers. *barzaga* > arab. *bardā'a*]. I Le monde oriental 9 (1915) s. 56—62. Upps. 8:o.

Jfr *N. O. Heinertz*, Ein roman.-germ. Reiter- u. Ritterwort, 1915. (Se N:o 1743.)

1812. —, Eriksgata. I (Sv.) Hist. tidskr. 34 (1914) s. 38—42.

Utgör ett svar till *Hj. Lindroths* uppsats med samma titel (se N:o 1781), hvilken åter riktade sig mot *Wadsteins* tidigare förklaring af ordet i Sv. H. T. 1899 (se N:o 576).

1813. —, Förklaringar till gammalsvenska texter [i »Valda stycken af svenska författare 1526—1732», utg. af A. Noreen o. E. Meyer]. I Ark. f. nord. filol. 32 (1915/16) s. 322—36. (Jfr N:o 1777 a.)

Äger betydelse äfven för fornsvensk ordtolkning.

1814. *Westman, Karl Gust.*, Tolkningar av några ställen i vestgöta- och östgötagarna 1—5. I Ark. f. nord. filol. 19 (1902/03) s. 301—24.

Inneh. 1. VG. ÖG. *þang*, *þangbrækka*. — 2. VG. *fællir i kæfti*. — 3. VG. *vnden sagher þrigiæ konongæ stæmpnum*. — 4. VG. *skialiker ældæri*. — 5. ÖG. *vangæ rum*.

1815. *Wigforss, Ernst*, Fsv. *ormylia* [i Västgötagen]. I Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 384.

6. Namnlära. (Ort-, folk- och personnamn.)

1816. *Beckman, Nat.*, En fornsvensk ånamnsramsa från Västergötland. I *Namn o. bygd* 4 (1916) s. 155—57.

1817. —, Randanteckningar om västgötska ortnamn. I *Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen*, 1914 (se N:o 1440), s. 36—45. Upps. 8:o. — Äfv. i *Namn o. bygd* 2 (1914) s. 36—45.

Inneh. 1. Byrgittæ. 2. Karlæpitt. 3. Några appellativer i ortnamn. 4. Ett par kompletteringar. 5. Ett par nybildningar.

1818. —, Tre konungaätter och deras jordegendomar i Sverige. I *Personhist. tidskr.* 14 (1912) s. 1—19.

Behandlar bl. a. ett antal ortnamn från medeltiden, särskildt i Väster- och Östergötland.

1819. *Bing, J.*, Ull. En mytologisk undersøgelse. I *Maal og minne* 1916, s. 107—24.

1820. *Björkman, Erik*, Engelska ortsnamn och deras betydelse som historiska minnesmärken. I *Nord. tidskr. (Letterst.)* N. F. 24 (1911) s. 553—70.

1821. —, Nordische Personennamen in England in alt- und frühmittel-englischer Zeit. Ein Beitrag zur englischen Namenkunde. Halle a. S. 1910. 8:o. — xv, 217 s. = *Studien zur englischen Philologie*, hrsg. von Morsbach, H. 37.

Rec. F. Jónsson i *Nord. tidskr. f. filol.* 3:e R. 19 (1910/11) s. 125—26.

H. C. Wyld i *Modern langu. review* 5 (1910) s. 289—96.

M. Kristensen i *Danske Studier* 1914, s. 48.

1822. —, Nordiska ortnamn i England. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 80—95.

Framkallad af *H. Lindkvists* afhandl. *Middle-English place-names of Scandinavian origin*, 1912. (Se N:o 1915.)

1823. —, Nordiska personnamn i England. I *Nord. tidskr. (Letterst.)* N. F. 23 (1910) s. 559—77.

1824. —, Några namnstudier. I *Minnesskr. utg. af Filol. samf. i Göteborg*, 1910, s. 76—81.

Behandlar vissa ort- och personnamn i England af nordiskt ursprung.

1825. —, Zur englischen Namenkunde. Halle a. S. 1912. 8:o. — x, 94 s. = *Studien zur engl. Philologie*, hrsg. von Morsbach, H. 47.

B VI. Språkvetenskap. [1826—1835]

Inneh. 1. Zu den nord. u. engl. Bei- u. Spottnamen. — 2. *-ketel* u. *-kel*. — 3. Einzelne Namen. — Det hela utgör ett tillägg till förf:s Nordische Personennamen in England, 1910. (Se N:o 1821.)

1826. *Brate, Erik*, Personnamn från medeltiden, 1915. Se *Lundgren, M. F.* (N:o 1938).

1827. —, *Thor(s)hughle* [fornby invid Uppsala]. I Ark. f. nord. filol. 29 (1912/13) s. 103—09. Med tillägg ibid. s. 386.

Jfr *C. M. Kjellberg*, *Thorshughle*. (Se N:o 1898.)

1828. —, *Vanerna*. En mytologisk undersökning. Sth. 1914. 8:o. — 32 s. (= Sv. humanist. förbundets skrifter 21.)

Berör bl. a. ortnamn, i hvilka ingå gudanamn sås. fsv. *Nærdha*, *Thor*, *Tyr*, *Skadhur* m. fl.

1829. —, *Wrindawi* (nuv. *Vrinnevid*). I Ark. f. nord. filol. 29 (1912/13) s. 109—19.

Rör ortnamnets etymologi jfr *O. Lundberg* här nedan N:o 1934.

1830. *Briekorn, Rol.*, Bidrag till den svenska namnhistorien. Borgerliga sammansatta familjenamn. H. 1. Akad. afh. Upps. 1912. 8:o. — (4), 177, (4) s. (UUA. 1912.) — H. 2. Medeltida tillnamn. Upps. 1915. 8:o. — (2), 127 s. (UUA. 1915.)

1831. —, Svenska familjenamn. I Personh. tidskr. 17 (1915) s. 89—131.

Behandlar öfvervägande medeltida namn.

1832. *Bugge, Alex.*, En *Björkö* i Sydrusland. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 77—108.

Uppräknar alla hithörande orter inom Skandinavien och Finland. (I Danmark saknas motsvarighet mot det svenska *Björkö*, norska *Bjærköy* o. s. v.)

1833. *Bugge, Sophus E.*, Bidrag til Forklaring af norske Stedsnavne. I Ark. f. nord. filol. 20 (1903/04) s. 333—58.

1834. —, Bidrag til nordiske Navnes Historie 1—4. I Ark. f. nord. filol. 6 (1889/90) s. 225—45.

Inneh. 1. Mandsnavne paa *-þjófr*. — 2. Folkenavnet *Daner*. — 3. Det ældre Navn paa Sjælland. — 4. Ønavnet *Anholt*.

1835. —, Om nordiske Folkenavne hos Jordanes. I Fornvännen 2 (1907) s. 98—101. — Med »Anmärkingar» af *L. Fr. Löffler*, ibid. s. 102—12, och »Ytterligare tillägg», ibid. s. 358.

1836. *Carlsson, Gottfr.*, Blåkulla som namn på ön Jungfrun [i Kalmar sund]. I Namn o. bygd 4 (1916) s. 158—60.

Jfr *J. Sahlgren* N:o 1991 här nedan.

1837. *Cederschiöld, Gust.*, Svensk namnforskning. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 17 (1904) s. 127—48.

Utgör en öfversikt af hvad som under senare tider gjorts för utforskande af 1. Personnamn (a. förnamn, b. familjenamn); 2. Ortnamn; 3. Namn använda som appellativa.

1838. *de Brun, Frans*, Agnafir och Sotaskär. Sth. 1915. 8:o. — 31 s.

Rec. O. L[und]b[er]g i Namn o. bygd 3 (1915) s. 167. — *Gennäle af de Brun* ibid. 4 (1916) s. 179—81.

1839. *Ekblom, R.*, Buregi — Byringe. I Studier i modern språkvet. utg. av Nyfilol. sällsk. i Sthlm 5 (1914) s. 131—35.

1840. —, *Rus- et Vareg-* dans les noms de lieux de la région de Novgorod. Sth. 1915. 8:o. — 69 s. + 1 karta. = Archives d'études orientales Vol. 11.

Rec. T. J. Arne i Ymer 35 (1915) s. 375—76.

1841. *Ekwall, Eilert*, The Scandinavian suffixed article in English place names. I Namn och bygd 5 (1917) s. 104—05.

Utgör »remarks» till A. Goodall's uppsats i frågan. (Se N:o 1857 här nedan.)

1842. —, Trenne nordiska ord i engelska ortnamn. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 151—54. — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 151—54.

Orden utgöra: 1. me. *grafswin* (jfr sv. 'gräfsvin'). — 2. me. *skarþh* 'klyfta' (fsv. *skarþer*). — 3. me. *storth* (fvn. *storð* 'skog').

1843. *Envall, Petrus*, Om gårdsnamnen i Envikens socken, Dalarna. Upps. 1911. 8:o. — 37 s. = Meddel. fr. Nord. seminar. i Upps., utg. af A. Noreen, N:o 1.

1844. *Eriksson, J. V.*, Ortnamnsforskning och växtgeografi. I Sv. botan. tidskr., utg. af Sv. botan. fören., 7 (1913) s. 321—36.

Rec. O. L[und]b[er]g i Namn o. bygd 3 (1915) s. 166—67.

1845. *Freudenthal, A. O.*, Om några svenska ortnamn i Nyland. I Album utg. af Nyländingar 5. H:fors 1872. S. 53—64. 8:o.

1846. —, Om svenska ortnamn i Egentliga Finland med en sidoblick på dem, som förekomma i Satakunda och Öster-

B VI. Språkvetenskap. [1847—1858]

botten. I Bidrag t. känned. af Finl:s natur o. folk, utg. af Fin. vetensk.-societ., H. 11 (1868) s. 1—21. H:fors. 8:o.

1847. *Freudenthal, A. O.*, Om svenska ortnamn i Nyland. I Bidrag t. känned. af Finl:s natur o. folk (se föreg.) H. 8 (1867) s. 1—27. H:fors. 8:o.

1848. —, Om Ålands ortnamn. En undersökning. I Bidr. t. känned. af Finl:s natur o. folk (se föreg.) H. 11 (1868) s. 23—57. H:fors. 8:o.

1849. *Friesen, Otto v.*, Gursten. En runsten och ett gårdsnamn. I Namn o. bygd 2 (1914) s. 1—17.

1850. —, Om landskapsnamnet Uppland. I Fataburen 1 (1906) s. 17—28.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906) s. 282—83.

1851. —, Namnet Jönköping. [Med 2 bilder.] I Meddel. fr. N. Smålands fornm.-fören. H. 4 (1915) s. 5—13.

1852. —, Namnet Vegeholm. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 109—16.

1853. —, Upländska sockennamn. I Ups. Nya tidnings julnummer 1915, s. 2 ff.

1854. Fäderneslandets egen namnskrud. Inlägg i den förnyade pressdebatten »Sverige—Sverige». I Sv. språkfören:s tidskr. 2 (1913) h. 3/4, s. 13—27.

1855. *Geijer, Herm.*, Några anmärkningar rörande jämtska och ångermanländska ortnamn. I Språk o. stil 8 (1908) s. 176—200.

1856. —, Ortnamnens undersökning ock reglering. Ett bidrag till utredning av frågan om namnregleringens förutsättningar ock mål. Sth. 1912. 8:o. — 168, (1) s. I Sv. landsm. B: 7 (= 1912: h. 5).

1857. *Goodall, A.*, The Scandinavian suffixed article in Yorkshire place-names. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 102—03. — Med »Remarks» af *E. Ekwall* ibid. s. 104—05. (Se N:o 1841.)

1858. *Grape, Anders*, Studier över de i fornsvenskan inlånade personnamnen (företrädesvis intill 1350) 1. Akad. avh. Upps. 1911. 8:o. — XXIX, 104, 69 s.

Rec. Ax. Orlrik i Dan. Studier 1912, s. 144.

M. Cahen i Revue germanique 10 (1914) s. 375—76.

1859. *Grienberger, Th. von*, *Urnordisches* 4. Die inschrift von Huglen. I Ark. f. nord. filol. 29 (1912/13) s. 367—72.

Berör frågan om ortnamnet *Huglen*, som läses å en runinskrift. — Jfr *E. Brate* (N:o 1827) o. *C. M. Kjellberg* (N:o 1898).

1860. *Hederström, Ture*, *Ljungan* ännu en gång. I *Ymer* 33 (1913) s. 71—74.

Riktad mot *J. Nordlanders* uppsats i *Ymer* 1912 (se N:o 1953).

Rec. O. Lundb[er]g i *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 165—66.

1861. *Hellquist, G. Elof*,¹⁾ *Studier öfver de svenska sjönamnen, deras härledning och historia*. Sth. 1903—06. 8:o. — VI, 812, 130, 26, III s. = *Sv. landsm.* 20: 1—6.

Jfr *J. Sahlgren*, *Edsbärugs härads sjönamn. Några randanteckn. till [ofvanst.]*, 1908. Se N:o 1990.

1862. —, *Om de svenska ortnamnen på -inge, -unge och -unga*. *Göteb.* 1904. 8:o. — 262, (1) s. = *Göteb. högskolas årsskr.* 11: 1. — Tillägg i följande N:r.

Rec. B. Kahle i *Lit.-blatt f. germ. u. roman. Philol.* 28 (1907) sp. 267—68.

A. Gebhardt i *Deutsche Lit.-zeit.* 30 (1909) sp. 1959—61.

1863. —, *Några tillägg till »Om de sv. ortnamnen på -inge, -unge o. -unga»*. I *Ark. f. nord. filol.* 24 (1907/08) s. 84—89. — Ett andra tillägg i följ. N:r.

1864. —, *Ytterligare om ortnamnen på -inge*. I *Ark. f. nord. filol.* 26 (1909/10) s. 361—71. — Jfr föreg. N:r.

1865. —, *»Ydre härads gårdsnamn.» Några anmärkningar till R. Norrbys afhandling i ämnet [se N:o 1978]*. I *Sv. landsm.* 1905, s. 88—98.

1866. —, *Våra sjönamn*. I *Nord. tidskr.* (Letterst.) N. F. 20 (1907) s. 352—65.

1867. —, *Några anmärkningar i svensk namnforskning 1—3*. I *Ark. f. nord. filol.* 24 (1907/08) s. 83—89.

Inneh. 1. Ydre. — 2. Fsv. Vamblaby m. m. — 3. Några tillägg till »Om de svenska ortnamnen på -inge, -unge o. -unga».

1868. —, *Fornsvenska tillnamn*. I *Xenia Lideniana*, 1912, s. 84—115. (Se N:o 1448.)

1869. —, *Ett par anmärkningar om svensk sjönamnsbildning*. I *Arkiv f. nord. filol.* 29 (1912/13) s. 373—81.

Riktad mot *J. Sahlgren*, *Skagershults sockens naturnamn 1*, 1912 (se N:o 1990 c).

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1870—1880]

1870. *Hellquist, G. Elof*, Svenska ortnamn. (Guden Höner) 1—9. I Namn o. bygd 4 (1916) s. 127—54.

1871. *Hesselman, Bengt*, När och Närke. I Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen, 1914, s. 263—71. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 263—71.

1872. *Hjeltström, S.*, Några ortnamn från Härnösands-trakten. 1. Vegsjön. 2. Vaxholmen. 3. Märabotjärn. I Namn o. bygd 3 (1915) s. 31—36.

1873. *Hjärne, Erl.*, Vagi fluvius och Vatá. En historisk ortnamnsstudie. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 53—89. — Jfr *E. Wadstein* (N:o 2025).

1874. *Hultman, O. F.*, Medelpad. I Xenia Lideniana, 1912, s. 176—79. (Se N:o 1448.)

1875. —, Ordet *finne*. (= Språkliga fornminnen 3.) I Finskt museum, Finska forn.-fören:s månadsbl. 3 (1896) s. 81—84. H:fors. 8:o.

1876. —, Socken- och kapellnamnen i svenska Nyland. I Kalender utg. av Sv. folkskolans vänner 31 (1916) s. 23—36. *Rec. W. Solstrand* i Hembygden, tidskr. f. sv. folklivsforsk. i Finl., utg. av G. Nikander m. fl. 1916, s. 111—12. H:fors.

1877. *Högbom, A. G.*, Studier öfver Upplands äldre bebyggelsehistoria. Med 2 tafl. I Ymer 32 (1912) s. 253—301.

Inneh. utom inledning följande tre partier: 1. Om *sta*-namnens geografi o. ålder (s. 269—83, med en karta öfver *sta*-namnens fördelning i Uppland o. angränsande trakter). — 2. Relikta bebyggelsenamn i Uppland, som äro äldre än *sta*-namnen (s. 283—93). — 3. Naturnamnen o. nivåförändringarna (s. 293—98).

1878. *Jakobsen, Jak.*, Stednavne og personnavne i Normandiet med særligt hensyn til den nordiske bosættelse. I Dan. Studier 1911, s. 59—84.

1879. *Johansson, K. F.*, Onomatologiska bidrag. I Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen, 1914, s. 205—16. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 205—16.

Inneh. 1. Sockennamnen Döderhult o. Misterhult. — 2. Ytterligare om sjönamnet Älmten.

1880. *Joret, Ch.*, Les noms de lieux d'origine non romane et la colonisation germanique et scandinave en Normandie. Paris 1913. 8:o. — 68 s.

Rec. E. Bourciez i Revue crit. d'hist. et de litt. 77 (1914) s. 31—32.

1881. *Kallstenius, Gottfr.*, Ett par synpunkter vid bildandet af svenska ortnamn. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 126—28.

1882. —, Kartorna och ortnamnen i Filipstads bergslag. I Namn o. bygd 4 (1916) s. 5—16.

1883. *Kardell, S. J.*, Om uppkomsten och betydelsen af namnet Jämtland. I Jämtl. forn.-fören:s tidskr. 4 (1908) s. 97—98.

1884. *Karlsson, K. H.*, Upplands ortnamn. I Uppland, utg. af K. Humanist. vetensk.-samf. i Uppsala. Bd 1, s. 407—20. Upps. 1903. 8:o. (Äfv. sep.)

1885. *Karsten, Torsten Ev.*,¹⁾ Strödda bidrag till vår ortnamnsforskning 1—2. I Finskt museum 10 (1903) s. 32—35 o. 87—91. H:fors. 8:o.

1886. —, Minnen av forntysk kultur i Österbotten. I Valan. Album utg. af stud.-fören. U. V. 2 (1906) s. 68—83. H:fors. 8:o.

Bygger på ortnamnen. Äfven svenska ortnamnelement beröras.

1887. —, Österbottniska ortnamn. Språkhistorisk och etnografisk undersökning 1. Naturnamn. H:fors 1906—08. 8:o. — 152 s.

Rec. Am. B. Larsen i Ark. f. nord. filol. 25 (1908/09) s. 114—18.

1888. —, Äldre germansk kultur i Finland belyst af ortnamnen. H:fors 1911. 8:o. — 47 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 2.

Häraf framkallades *R. Saxéns* Randanmärkningar . . ., 1911 (se N:o 2005), hvarpå följde såsom slutreplik:

1889. —, Belysning af *R. Saxéns* 'Randanmärkningar . . .' (se N:o 2005). = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 10. — 9 s.

1890. —, Ett par svenska ortnamnsgrupper i Finland. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 117—25.

Inneh. 1. Sv. *Elp-, Amt-, Ämt-*. — 2. Ortnamnen *Padas, Padasjoki, Pa(a)sto* samt *Erstan: Aivisto*.

1891. —, Svenskarnas bosättningar i Finland 1—3. I Skrifter utg. af Sv. litt.-sällsk. i Finl. CXV. (= Förhandlingar o.

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1892—1900]

uppsatser 27 (1913).) S. 72—146. H:fors 1914. 8:o. — Äfv. sep. Borgå 1914. 8:o. — 78 s. med 6 pl. (= Studentfylkingens småskrifter 6—7.)

Behandlar bl. a. de äldsta ortnamnen i Finl. af svensk härkomst. Inneh. 1. Stamfrändskap. Förhistoriska tidsåldrar. Rasegenheter. — 2. Ortnamnen: namnet Finland, natur- o. kulturnamn. — 3. Minnen av fornnord. gudatro i Finland.

1892. *Karsten, Torsten Ev.*, Harjavalta och Raitio »fjärdingar» i Satakunta samt det svenska ordet härad. = Studier i nord. filol. (Pippings) 5 (1914): 2. H:fors. 8:o. — 12 s.

1893. —, Den svenska bosättningen i Finland. I Finsk tidskr. 78 (1915) s. 80—82.

Framkallade en polemisk uppsats af *E. Hornborg* (se N:o 2141) med samma titel, ibid. s. 151—52. Härfpå följde svar i nedanstående:

1894. —, I lånords- och inflyttningsfrågan; svar till herr *E. Hornborg*; jämte *Hornborgs* Slutreplik till prof. *Karsten*, bäge i Finsk tidskr. 78 (1915) s. 233—34.

1895. —, De nordiska ortnamnen som historiska minnesmärken med särskild hänsyn till Finland. I Hist. tidskr. f. Finland 2 (1917) s. 153—98.

1895 a. —, Namnen *Finne* och *Finland*. I förf:s Ett par språkhist. anmärkningar, 1918. Se N:o 1625 a.

1896. [*Kjederqvist, J.*], Svante, Svente. I Ark. f. nord. filol. 21 (1904/05) s. 274—75. (Undert. *Kj.*) Med »Tillägg» af *Az. Kock* ibid. s. 275.

1897. *Kjellberg, C. M.*, Något om Norrköpings namn och uppkomst. I Meddel. fr. Östergötl:s fornm.- o. museifören. 1913—14, s. 90—95.

1898. —, Thorshughle och ett par andra kullar från hedentima. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 126—32. — Jfr *E. Brate* (N:o 1827) o. *Th. v. Griemberger* (N:o 1859).

1899. *Kock, K. Az. L.*, Belysning af en liten fornsvensk ordgrupp. Fornsvenska komposita på -løse, -løssø. I Studier tillägn. *K. Warburg*, 1912, s. 79—82.

1900. —, »Namnet Växjö.» (Tillägg till *L. Larssons* uppsats med denna titel; se N:o 1910.) I Ark. f. nord. filol. 27 (1910/11) s. 190—91.

[1901—1914]

B VI. Språkvetenskap.

1901. *Kock, K. Ax. L.*, Är Skåne de gamles Scadinavia?
I Ark. f. nord. filol. 34 (1917/18) s. 71—88.

Med anl. af *Hj. Lindroths* uppsats i frågan (se N:o 1925) har förf.
änyo upptagit denna till skärskådande.

1902 vacat.

1903. *Koht, Halfd.*, Skandinaviske motenavn i vikingetiden. Foredrag. I (No.) Hist. Tidsskr. 5:e R. 3 (1916) s. 417—43.

1904. *Kristensen, Marius*, Nordisk stedsnavnegranskning. Et historisk overblik. I Danske Studier 1905, s. 177—93.

1905. —, Stedsnavnesagens nuværende stilling i Danmark. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 28—34.

1906. *Lampa, Sven*, Upplýsingar om några orter och deras namn. I Språk o. stil 12 (1912) s. 199—207. Ett tillägg härtill utgör följ.:

1907. —, Olsängen [o: Odens-]. (Tillägg till näst föreg.) I Språk o. stil 13 (1913) s. 201—02.

1908. —, Västergötlands ortnamn i medeltida urkunder. I Västergötl. forn.-fören:s tidskr. Bd II: h. 4/5 (1904) s. 159—67.

1909. *Langenfelt, Gösta*, Assedun. Ett östgötskt gårdnamn. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 6—8.

1910. *Larsson, Ludv.*, Namnet Växjö. I Ark. f. nord. filol. 27 (1910/11) s. 187—90. — Med ett tillägg af A. Kock, ibid. s. 190—91.

1911. *Lidén, Evald*, Om några ortnamn [sammansatta med fsv. *undærn*, tiden omkr. kl. 3 på dagen]. I Ark. f. nord. filol. 23 (1906/07) s. 259—63.

1912. —, Västgötanamn. Strödda anteckningar till »Ortnamnen i Älvsborgs län». I Namn o. bygd 4 (1916) s. 87—126.

1913. —, Äldre nordiska tillnamn. Tydningar och härledning. = Studier i nord. filol. (Pippings) 1 (1910): 1. H:fors. 8:o. — 52 s.

1914. *Lind, E. H.*, Småbidrag till namnförklaringar. I Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen, 1914, s. 173—78. — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 173—78.

Inneh. 1. *bot-*. 2. *Rängen, Grängen*. 3. *Lonen, Lonnen, Lådna* m. fl. 4. *Dunkern*.

B VI. Språkvetenskap. [1915—1924]

1915. *Landkvist, Har.*, Middle-English place-names of Scandinavian origin. P. 1. Akad. afh. Upps. 1912. 8:o. — 63, 226 s. (UUA. 1911.)

Rec. *E. Ekwall* i *Beibl. z. Anglia* 25 (1914) s. 193—98.

1915 a. *Lindqvist, Sune*, Åker och Tuna. En ortnamnsstudie. Med 5 fig. I *Fornvännen* 13 (1918) s. 1—30.

1916. *Lindroth, Hj.*¹⁾ Göinge härads gårdnamn. I *Fornvännen* 6 (1911) s. 175—96.

1917. —, Vad ortnamnen lära oss om Värends bebyggande. I *Ur Värends hist. Bidrag till kunskapen om vår hembygd*. Växjö 1912. 8:o. S. 25—44.

1918. —, Om namnet Gästrikland. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 138—42.

1919. —, Två upsaliensiska vattendragsnamn. 1. Samnan. 2. Kamphavet. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 35—44.

1920. —, En omdebatterad önamnsgrupp [ortnamnet *Garn* med sammansättningar]. Med 2 kartor. I *Fornvännen* 9 (1914) s. 125—202.

Rec. *E. Dirckinck-Holmfeld* i *Indogerm. Jahrb.* 4 (1916) s. 198—99 (tr. 1917).

1921. —, Namnet Gottland. I *Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen, 1914*, s. 75—83. (Se N:o 1440.) — Äfv. i *Namn o. bygd* 2 (1914) s. 75—83.

1922. —, En nordisk gudagestalt i ny belysning genom ortnamnen. Med efterskrift. I *Antikv. tidsskr. f. Sverige* 20: 4 (1913). Sth. 1915. 8:o. — 75 s.

Handlar om gudanamnet *Skade, Skædja, Skæd-, Sködh-* i ortnamn.

1923. —, Härnevi. Ett bidrag till beröringen mellan svensk och finsk mytologi. I *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 57—91. Jfr *M. Olsen, Härnavi. En gammel svensk og norsk gudinde, 1908* (se N:o 1981) och

O. Lundberg o. H. Sperber, Härnevi, 1912 (se N:o 1937).

1924. —, Studier över ortnamnen på *-lösa*. I *Fornvännen* 10 (1915) s. 1—52. Med 2 kartor o. 2 pl. (Tysk resumé.)

Rec. *J. S[ahlgren]* i *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 170—71.

E. Dirckinck-Holmfeld i *Indogerm. Jahrb.* 4 (1916) s. 197—98 (tr. 1917).

¹⁾ Kronologisk ordning.

[1925—1936] B VI. Språkvetenskap.

1925. *Lindroth, Hj.*, Är Skåne de gamles Scadinavia? I Namn o. bygd 3 (1915) s. 10—28.

Jfr i ämnet *Az. Kock* (N:o 1901) och *A. Noreen* (N:o 1973).

1926. —, Estnisk bosättning i Sverige under äldre tider. I *Ymer* 36 (1916) s. 194—214.

Behandlar bl. a. åtskilliga ortnamn i Sverige af estnisk härkomst.

1927. —, De nordiska ortnamnen på -rum. Språklig och bebyggelsehistorisk undersökning. Göteborg. 1916. 8:o. — 149 s. m. 2 kartor. = Göteborg. Vetensk.- o. vitt.-samhälles handl. 4:e följd. 18: 1.

Rec. *J. S[ahlgren]* i Namn o. bygd 4 (1916) s. 179.

1928. —, Ortnamnen och bebyggelsehistorien. I *Isid. Flodström*, Sverges folk, 19(16—)18, s. 41—46. (Se N:o 2366 a.)

1929. —, Om namnet Ystad. I *Minnesskrift 1907—1917*, utg. af Ystads forn.-förening, s. 23—28. 4:o.

1930. —, Onomatologiska anmärkningar till T. E. Karstens Germanisch-finnische Lehnwortstudien [Acta Soc. scient. Fennica T. 45: 2. H:fors 1915]. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 19—52.

1931. —, Skandinavien och Skåne. Ett genmäle [till Ad. Noreen]. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 104—12. (Jfr N:o 1925.)

Jfr *A. Noreens* uppsats m. samma titel (N:o 1973).

1932 vacat.

1933. —, Varend och virdar. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 41—76.

1934. *Lundberg, Oskar*, Den heliga murgrönan. Till ortnamnet Vrindavi. I Namn och bygd 1 (1913) s. 49—58.

Jfr *E. Brate*, Vrindavi, 1912. (Se N:o 1829.)

1934 a. —, Ortnamnsbibliografi, 1914. (Se N:o 1314.)

1935. —, Ur Västmanlands forntid 1—2. I Sv. turistföreningens årsskr. 1918, s. 22—48. Sth. 8:o. — 1. Västmanlands forntida bebyggande. 2. Kungshögarna vid Eriksgatan.

Behandlar särskildt bebyggelsen och ortnamnen.

1936. — o. *Grape, And.*, Byar och bönder i Alunda för 600 år sedan. Med 1 pl. I *Upplands forn.-fören:s tidskr.* 29 (1913) s. 106—48.

Ort- och personnamnskick vid 1300-talets början.

B VI. Språkvetenskap. [1937—1943]

1937. *Lundberg, Oskar, o. Sperber, H., Härnevi 1—2.* Upps. 1912. 8:o. — 49 s. = Meddel. fr. Nord. seminar., utg. af A. Noreen, H. 4. (UUA. 1911.)

Inneh. 1. *O. Lundberg*, Härnevi och därmed sammanhängande ortnamn. Om nordisk fruktbarhetskult (s. 3—40). — 2. *H. Sperber*, Härnevi. Vermutungen über die Etymologie von aschw. Hærn, aisl. Hærn (s. 41—49). *Rec. N. E. H[ammarstedt]* i *Fataburen* 7 (1912) s. 250—52.

R. C. Boer i *Museum*, maandblad voor philol. 20 (1912) s. 189.

F. Jónsson i *Nord. tidsskr. f. filol.* 4:e R. 2 (1913/14) s. 123—24.

M. Cahen i *Revue germanique* 10 (1914) s. 375—76.

Jfr *M. Olsen*, *Hærnavi*. En gammel svensk og norsk gudinde, 1908. (Se N:o 1981.)

Hj. Lindroth, Härnevi. Ett bidrag till beröringen mellan svensk o. finsk mytologi, 1915. (Se N:o 1923.)

1938 (596). *Lundgren, Magn. Fr.*, Personnamn från medeltiden. Forts. af *E. Brate*. S. 167—322. Sth. 1915. 8:o. = Sv. landsm. 10: 6.

1939. *Lundström, Vilh.*, Sithonerna [hos Tacitus]. I *Xenia Lideniana*, 1912, s. 266—69. (Se N:o 1448.)

»Den första förhistoriska utvandraströmmen [till finska och möjligen estländska kusten] från Sverige.» Skriften väckte kritik af *P. Persson* i *Eranos*, 1913. (Se N:o 1985.)

1940. *Löffler, L. Fr.*, Anmärkningar vid *S. Bugges* uppsats Om nordiske Folkenavne hos Jordanes, 1907. Se N:o 1835.

1941. —, Medeltidssvenska former af namnet Svithiod. I (Sv.) *Hist. tidskr.* 27 (1907) s. 169.

Endast en kort notis, framkallad af *K. H. Karlssons* uppsats om Jönköpings stadga af år 1352. (Se N:o 2417.) Framtida närmare utredning ställes i utsikt.

1942. *Marquart, J.*, Osteuropäische und ostasiatische Streifzüge. Ethnologische und historisch-topographische Studien zur Geschichte des 9. und 10. Jahrh. (c. 840—940). Leipz. 1903. 8:o. — 50 + 557 s.

S. 353—91 afhandlas: Der Ursprung des Namens Ros.

1943. *Mawer, Allen*, Scandinavian influence in the place-names of Northumberland and Durham. I *Saga book of the Viking society* Vol. 8: pt 2, s. 172—210. Lond. 1914.

Rec. E. Björkman i *Namn och bygd* 3 (1915) s. 162—65.

13—131340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

[1944—1957]

B VI. Språkvetenskap.

1944. *Nerman, Birg.*, Alvastra [namnet]. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 96—101.

1945. —, Omberg och Omma. I *Språkvetenskapl. sällsk:s i Uppsala förhandlingar 1910/12*. Upps. 1913. 8:o. S. 35—48.

1946. *Nordiska ortnamn*. Hyllningsskrift tillägnad Adolf Noreen, 1914. Se N:o 1440.

1947. *Nordlander, Joh.*,¹⁾ Ångermanländska fiskevattnen på 1500-talet. Ett bidrag till svensk namnforskning. Sth. 1892. 4:o. — 34 s. = *Norrländska samlingar* H. 1. (Ur H. latinlärovs i Sthlm progr. 1892.)

1948. —, Med preposition sammansatta ortnamn. I *K. Vitt. hist. o. ant.-akad:s månadsbl.* Årg. 25 (1896) s. 88—97. Sth. 1901. 8:o.

1949. —, Medelpads äldre byanamn. Försök till tolkning. (Jämte »Saköres-bokan af Medelpadha pro a:o 1558».) Sth. 1903. 4:o. = *Norrländska samlingar* H. 5, s. 221—60. (Ur H. allm. lärovs å Södermalm program 1903.)

1950. —, Namnen *Vi*, *Vibol* och *Vibro* i Gestrikland. I *Sv. fornm.-fören:s tidskr.* 12: 3 (1905) s. 314—18.

1951. —, Om *lag-* och *lagman-* i ortnamn. I *Språk o. stil* 7 (1907) s. 198—200.

1952. —, Minnen af heden tro och kult i norrländska ortnamn. Med 1 karta. I *Ymer* 28 (1908) s. 113—21. — Jfr N:o 605.

1953. —, Om flodnamnet »Ljungan». I *Ymer* 32 (1912) s. 302—07.

Jfr kritik af *T. Hederström*, *Ljungan ännu en gång*, 1913. (Se N:o 1860.)

1954. —, Om betydelsen af namnet Gästrikland. I (Sv.) *Hist. tidskr.* 33 (1913) s. 212—23.

1955. —, Fröal och Gävle. Några ortnamnsförklaringar. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 77—79.

1956. —, Några ortnamnsförklaringar 1—5. I *Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen*, 1914, s. 313—20. — Äfven i *Namn o. bygd* 2 (1914) s. 313—20.

1957. —, Namnen *Litslena* och *Enköping*. I *Upplands fornm.-fören:s tidskr.* 30 (1915) s. 193—96.

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1958—1970]

1958. *Nordlander, Joh.*, Om jämtarnas gamla namnskick. I Jämtlands läns fornm.-fören:s tidskr. 6 (1915) s. 71—84.

1959. —, Till tolkningen af namnet Strängnäs. I *Ymer* 35 (1915) s. 296—98.

1960 (609). *Noreen, Ad. G.*,¹⁾ Namnet Värmland. (Skr. 1896.) I *Spridda studier Saml. 2*, 1903, s. 59—67. — 2:a uppl., 1911.

1961 (610). —, Våra ortnamn och deras ursprungliga betydelse. (Skr. 1900.) I *Spridda studier Saml. 2*, 1903, s. 75—92. — 2:a uppl., 1911.

1962. —, De nordiska fäderneslandens namn. I *Spridda studier Saml. 2*, 1903, s. 138—50. — 2:a uppl., 1911.

1963. —, Ortnamnsforskningen i Sverge och Norge. I *Scandia*, tidschr. voor Scand. taal en letteren Jaarg. 1 (1904) s. 55—57. Groningen. 4:o.

1964. —, Ur våra ortnamns historia. I *Julbok utg. af Erik Stave*. Upps. 1906. 8:o. S. 112—26. — Omtr. i *Spridda studier Saml. 3*, 1913, s. 58—70.

Inneh. konturerna af Sveriges bebyggelsehistoria med ledning af de äldsta ortnamnen, sålunda. 1. Från stenåldern (c. 2,000 år före Kr.): *-lef* (-löf (Eslöf); *-lösa* (Torrlösa); *-vini* (Vennäs). — 2. Från bronsåldern (c. 1800 år f. Kr.): *-hem*, *-um* (Rånnum); *-inge* (Göinge). — 3. Från järnåldern (500 f. Kr.—1000 e. Kr.): *-stadha* (Gistad); *-landa* (Råglanda). — 4. Från medeltiden: *-torp*, *-böle*, *-bol*; *-ryd*, *-röd*, *-red*; *-bodha*, *-bo*; *-hult*.

1965. —, Tiveden och tibast. I *Sv. landsm. (tidskr.)* 1911, s. 273—84.

1966. —, Sverges ortnamn. I *Gleerupska biblioteket D. 2: Geografi, Bd 1*, s. 1—28. Lund 1912. 8:o. — Omtr. i *Spridda studier Saml. 3*, 1913, s. 79—121.

1967. —, K. ortnamnskommitténs arbeten. I *Spridda studier Saml. 3*, 1913, s. 25—47.

1968. —, Sjönamnet Anten. I *Namn o. bygd 1* (1913) s. 5—10.

1969. —, Sverges ortnamn, en översikt. I *Spridda studier Saml. 3*, 1913. Se N:o 1966.

1970. —, Tibble, Tybble. I *Minnesskr. tillägn. Ax. Erdmann*. Ups. o. Sth. 1913. 8:o. S. 1—5.

¹⁾ Kronologisk ordning.

1971. *Noreen, Ad. G.*, Västgötska ortnamn. 1. Göta älv och Västergötland. 2. Kinds härad. 3. Vättern. I *Spridda studier Saml. 3*, 1913, s. 132—40.

1972. —, Sjön Dusslingen m. fl. ortnamn och Ynglingatals Sveigder-strof. I *Namn o. bygd 5* (1917) s. 1—5.

1973. —, Skandinavien och Skåne. I *Studier tillegn. Es. Tegnér*, 1918, s. 43—48. (Se N:o 1446.)

Riktad mot *Hj. Lindroths* uppsats (se N:o 1925).
Jfr uppsats i frågan af *Ax. Kock* (se N:o 1901).

1973 a. —, Värmlands ortnamn. I *En bok om Värmland D. 1*. Upps. 1917. S. 379—86.

1974. *Noreen, Erik*, Bjurstämman, 1917. Se N:o 1993.

1975. —, Några ortnamn på Dal. I *Namn o. bygd 5* (1917) s. 93—101. — Med Tillägg *ibid.* s. 158—59.

1976. —, Quadhowi, nuvarande Kävö i Närke. I *Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen*, 1914, s. 121—26. — Äfv. i *Namn o. bygd 2* (1914) s. 121—26.

1977. *Norrby, R.*, Hvad har d:r Saxén med ortnamnens hjälp bevisat om den svenska befolkningens ålder i Finland? I *Finsk tidskr. 52* (1902) s. 406—16.

Framkallad af *R. Saxéns* uppsats Ännu några ord om svenskarnas inflyttning till Finland, 1902. (Se N:o 2000, där äfven den efterföljande polemiken återfinnes.)

1978. —, Ydre härads gårdnamn 1—2. *Akad. avh. (Upps.)*. Sth. 1905. 8:o. — (1), 20 + 212 s.

Anordnade sockenvis och därinom alfabetiskt. Register saknas. T. v. är arbetet ofullbordadt.

Jfr *E. Hellquist*, Ydre h:ds gårdsnamn. Några anmärkningar till *R. Norrby*s afh. i ämnet, 1905. (Se N:o 1865.)

1979. *Ohls, P. E.*, Byanamnen i 1500-talets Närpes [i Finland]. *Kristinest.* 1913. 8:o. — 22 s.

1980. *Olsen, Magnus*, Hedenske kultminder i norske stedsnavne 1. I *Vidensk.-selsk:s skrifter* 1914. Hist.-filos. klasse N:o 4. Kria 1915. 8:o. — X, 315 s. med 1 karta.

Rec. H. Koht i (No.) *Hist. tidsskr. 5:e R. 3* (1916) s. 495—505.

G. Neckel i *Deutsche Lit.-zeit.* 37 (1916) s. 231—38.

E. Hellquist i *Namn o. bygd 5* (1917) s. 161—82.

E. Brate i *Ark. f. nord. filol.* 34 (1917/18) s. 91—102.

B VI. Språkvetenskap. [1981—1988.]

1981. *Olsen, Magnus*, Härnavi. En gammel svensk og norsk gudinde. *Chr:ia* 1908. 8:o. — 18 s. = Christiania Vidensk.-selsk:s Forhandl. 1908: 6.

Jfr *O. Lundberg* o. *H. Sperber*, Härnavi, 1912. (Se N:o 1937.)

Hj. Lindroth, Härnavi, 1915. (Se N:o 1923.)

1982. —, Sigtuna. I *Namn* o. bygd 5 (1917) s. 90—92.

1982 a. *K. Ortnamnskommittén*, Arbetsplan för undersökning af svenska ortnamn. [Stadfästad af K. M:t d. 20 okt. 1905.] Med 3 bilagor. I *Vitt.-akad:s månadsblad* 1903—05, s. 398—417. *Sth.* 1907. 8:o. — Bilagorna utgöra s. 413—17. K. M:ts stadfästelse *ibid.* s. 395—98.

1982 b. —, Instruktion för de personer, som hafva att på ort och ställe företaga undersökningar rör. svenska ortnamn. Ingår ss. Bil. C i föreg. Arbetsplan. Tryckt *ibid.* s. 414—16. Jfr N:o 1967.

1983. *Palmér, Joh.*, Bergkvara och Tillberg. I *Namn* o. bygd 4 (1916) s. 66—72.

1984. —, Våra ortnamn och deras vittnesbörd om vårt lands bebyggelse. I *Önnestads elevförbunds årsbok* 3 (1916) s. 5—14. *Christianst.* 8:o,

1985. *Persson, Per*, Om de af Tacitus Germ. k. 45 omtalade Sitonerna. I *Eranos* 13 (1913) s. 30—35.

Kritiskt inlägg med anl. af *V. Lundströms* uppsats i ämnet. (Se N:o 1939.)

1986. —, Till Noreens förklaring av sv. *Tibble, Tybble*. I *Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen*, 1914, s. 235—38. (Se N:o 1440.) — Äfv. i *Namn* o. bygd 2 (1914) s. 235—38. — Jfr *A. Noreen*, N:o 1970.

1987. *Pipping, Hugo*, De skandinaviska Dnjeprnamnen. Med en bilaga: Brev från S. Bugge. H:fors 1911. 8:o. — 40 s. = *Studier i nord. filol. (Pippings)* 2 (1911): 5.

1987 a. —, Ortnamnens vittnesbörd om gångna tiders språk. Föredrag. I *Förhandlingar o. uppsatser* 31 (1917) s. 362—80. = *Skr. utg. av Sv. litt.-sällsk. i Finland* CXL. H:fors 1918. 8:o.

1988. —, Svensk bosättning och svenska ortnamn i södra Finland. I *Nylänningen*. Hälsning t. hembygden fr. Nylands

studenter. N:o 12 (1916) s. 8—13. Borgå (tr. H:fors). 4:o (2 spalt.).

1989. Regler för exerpiering af svenska ortnamn ur äldre källor. Sth 1903. 8:o. — 2 s.

1989 a. *Reusch, Hans*, Granskning af stedsnavnes oprindelse og geologi. I *Naturen* 40 (1916) s. 61—63. Bergen o. Kbhvn. 8:o.

1990. *Sahlgren, Jöran*,¹⁾ Edsbärags härads sjönamn. Några randanmärkingar till Elof Hellquists »Studier öfver de svenska sjönamnen», Sv. landsm. 1903—06. [Se N:o 1861.] I Sv. landsm. (tidskr.) 1908, s. 43—54.

1990 a. —, Landskapsnamnet Närke. Med en karta. I Sv. landsm. (tidskr.) 1911, s. 285—302.

1990 b. —, Några svenska ortnamn. I Sv. landsm. (tidskr.) 1912, s. 56—77.

1990 c. —, Skagershults sockens naturnamn 1. Akad. avh. (Ups.). Sth. 1912. 8:o. — (4), 118 + 46 s. o. 2 kartor.

1990 d. —, Om namnet Tvebottnetjärnen och om »tvebottnade» sjöar. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 45—48.

1990 e. —, Vaxala och Vaxhälla. I *Namn o. bygd* 1 (1913) s. 59—66.

1991. —, Blåkulla och Blåkullafärderna, en språkhistorisk och mythistorisk undersökning 1—9. I *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 100—61. 8:o. (Äfv. sep. Upps. 1915. 54 s. Ofullständigt särtryck.)

Rec. N. E. H[anmarstedt] i *Fataburen* 10 (1915) s. 252—55.

F. Jónsson i *Nord. tidsskr. f. filol.* 4:e R. 6 (1917) s. 91.

R. Th. Christiansen i *Folkminnen o. folktankar*, utg. af Folkminnesfören. i Lund gm C. W. v. Sydow, Bd 3 (1916) s. 94—96.

Jfr *R. Saxén*, *Häxornas Blåkulla*, 1916. (Se N:o 2007.)

1992. —, Flottsund 1—2. I *Namn o. bygd* 3 (1915) s. 92—99. Med en karta i texten.

1993. [—], Bjurstämman och nysv. stämbord. I *Namn o. bygd* 4 (1916) s. 177. (Undert. *J. S.*)

Framkallade *E. Noreen*, *Bjurstämman*, *ibid.* 5 (1917) s. 106—07, hvarpå följde en replik af *J. S.*, *ibid.* s. 107—08.

¹⁾ Kronologisk ordning.

B VI. Språkvetenskap. [1994—2004]

1994. *Sahlgren, Jöran*, Förkortade sjönamn. I Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 50—57.

Delvis riktad mot *E. Hellquist*, Studier öfver de sv. sjönamnen, 1903—06. (Se N:o 1861.)

1995. —, Luggude, Ludgo och Luggavi. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 28—40.

1996. —, Nerthus, Freyr och Freyja. I Namn o. bygd 6 (1918) s. 22—27.

1997. *Sandström, Jos.*, Den nuvarande bybebyggelsens uppkomst. Några synpunkter, 1910. Se N:o 2431.

1998. *Saxén, Ralf*,¹⁾ Om namn och namnforskning. I Finsk tidskr. 48 (1900) s. 257—80.

1999. —, Einige skandinavische Ortsnamen im finnischen. I Finnisch-ugrische forschungen, hrsg. v. E. N. Setälä u. K. Krohn, 2 (1902) s. 198—206.

2000. —, Ännu några ord om svenskarnas inflyttning till Finland. I Finsk tidskr. 52 (1902) s. 272—81. — Jfr N:o 616.

Häraf framkallades *R. Norrby*, Hvad har dr Saxén . . . bevisat . . . ? (se N:o 1977), hvarpå följde *Saxéns* genmäle i Finsk tidskr. 52 (1902) s. 416—22. Ytterligare inlägg i frågan gjordes af *K. B. Wiklund*, ibid. 53 (1902) s. 533—37, med *Saxéns* slutreplik, ibid. s. 537—38.

2001. —, Onomatologiska bidrag till belysande af den svenska befolkningens äldre utbredning i Egentliga Finland. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 39—45. (Se N:o 1441.)

2002. —, Svenska gårdnamn i finska Österbotten. I Finskt museum 11 (1904) s. 12—19. H:fors. 8:o.

2003. —, Språkliga bidrag till den svenska bosättnings historia i Finland 1. Egentliga Finland, Satakunta och södra Österbotten. H:fors 1905. 8:o. — X, 311 s. = Bidrag t. känded. af Finl:s natur o. folk., utg. af Finska Vetensk.-societ. H. 63.

2004. —, Finländska vattendragsnamn. = Studier i nord. filol. (Pippings) 1 (1910): 3. — 183 s.

¹⁾ Kronologisk ordning.

2005. *Saxén, Ralf*, Randanmärkningar till *T. E. Karsten's* uppsats »Äldre germansk kultur i Finland belyst av ortnamnen» (se N:o 1888). H:fors 1911. 8:o. — 12 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 9.

2006. —, Några nyländska bynamn. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 226—34. — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 226—34.

2007. —, Häxornas Blåkulla. I Finsk tidskr. 81 (1916) s. 455—67.

I viss mån en recension af *J. Sahlgren*, Blåkulla och Blåkullafärderna, 1915. (Se N:o 1991.)

2008. *Schüch, J. Henr. E.*, Folknamnet Geatas i den fornengelska dikten Beowulf. Upps. 1907. 8:o. — 45 s. (Progr., UUA. 1907.)

Anses af S. beteckna hvarken jutar, gutar eller öländingar — såsom af olika förf. antagits — utan västgötar.

2009. *Schütte, Gudm.*, Nordens äldste Indbyggernavn 1—6. I (Norsk) Hist. Tidsskr. 5:e R. 4 (1917) s. 1—41.

2010. —, Personnavne i Stednavne paa -ing. I Blandinger til Oplysn. om dansk Sprog . . ., udg. af Univers.-Jubilæets danske Samfund, Bd 2: 3 (1916) s. 107—32. Kbh.

2011. *Solstrand, Väinö*, Om namnet *Kökar*. I Hembygden, tidskr. f. sv. folklivsforskn. i Finl., utg. af G. Nikander m. fl. 1916, s. 1—8. H:fors.

2012. *Sommarström, Hugo*, Jomala-namnet på Åland. I Finskt museum. Finska forn.-fören:s månadsblad 15 (1908) s. 86—90. H:fors.

Förf. anser namnet vara svenskt och böra härledas antingen 1. af *jo-* (*jór* 'häst') o. *-mala* (*mal*, m. 'grus', 'stenig strand') — eller 2. *jom-ala* (af *hium*, got. *hiuma*, m., hop, flock, folk, = *þinda*, *þjóð*) — eller 3. *jom-ala* (af got. *alhs* 'tempel'), 'folkets helgedom' (jfr *Norråla*, *Söderåla*, *Motala*, *Riala*, *Herråla* m. fl.).

2013. *Sperber, Hans*, Djurnamn som beteckningar på sjöar. I Nord. ortnamn tillägn. A. Noreen, 1914, s. 239—43. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 239—43.

2014. *Steenstrup, Joh.s*, Indledende Studier over de ældste danske Stednavnes Bygning. Avec un résumé en français. Kbh

B VI. Språkvetenskap. [2015—2020]

1909. 4:o. — 130 s. = Det K. Danske Vidensk.-Selsk:s Skrifter. 7:e Række. Afd. 1. Bd 1: 3, s. 245—374.

Berör principiellt äfven svensk ortnamnsforskning.

Rec. *F. Dyrhønd*, Studier over danske Stednavne. I Danske Studier 1911, s. 99—121.

2015. *Steffen, Rich.*, Blåkulla — döds gudinnan. I Sv. landsm. (tidskr.) 1911, s. 536—40. — Jfr *J. Sahlgren* (N:o 1991).

2016. *Svensson, J. V.*, De nordiska folknamnen hos Jordanes. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 109—57.

Utgör en omarb. o. utvidgad upplaga af följande.

2017. —, De sydsvenska folknamnen hos Jordanes. Karlst. 1914. 4:o. — 70 s. (Karlst. h. allm. lärov. progr. 1913/14.)

Rec. *Hj. Lindroth* i Namn o. bygd 3 (1915) s. 171.

2018. Sverges ortnamn. Ortnamnen i Älvsborgs län på offentligt uppdrag utg. av k. ortnamnskommittén. D. 2—6, 7: 2, 8—19. Sth., Upps. 1906—18. St. 8:o.

Inneh.

1. (Outg.)	8. Kullings h:d (1914).	15. Nordals h:d (1911).
2. Ale h:d (1909).	9. Marks h:d (1916, 17).	16. Sundals > (1910).
3. Bjärke > (1906).	10. Redvägs h:d (1908).	17. Tössbo > (1913).
4. Bollebygds > (1909).	11. Vedens > (1910).	18. Valbo > (1915).
5. Flundre > (1906).	12. Väne > (1906).	19. Vedbo > (1915).
6. Gäsene > (1911).	13. Vättle > (1908).	20. (Outg.)
7. Kinds > (1918).	14. Ås > (1909).	

Rec. *O. v. Friesen* i (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907): Öfvers. o. gr. s. 75—78.

E. Hellquist i Ark. f. nord. filol. 25 (1908/09) s. 192—209, o. Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 22 (1909) s. 71—76.

S. T[unber]g i (Sv.) Hist. tidskr. 32 (1912): Öfvers. o. gr. s. 21—22.

2019. *Tegnér, Es. H. W.*, Normän eller danskar i Normandie? Några anmärkingar om normandiska ortnamn. Med ett tillägg: Ytterligare om de nordiska ortnamnen i Normandie. I Nord. tidskr. (Letterst.) 7 (1884) s. 183—214 o. (tillägg:) 652—65.

2020. *Thulin, Gabr.*, Ortnamnsundersökningarna och deras betydelse i kameralt avseende. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 143—50. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 143—50.

2021. *Torbiörnsson, T.*, Den sjunde Dnjepr-forsen. H:fors 1911. 8:o. — 10 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 6.

2022. *Tunberg, Sven*, Sveriges medeltidskällor och ortnamnsforskningen. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 98—104. (Se N:o 1440.) — Äfven i Namn o. bygd 2 (1914) s. 98—104.

Rec. (Sv.) *Hist. tidskr.* 34 (1914) s. 134.

2023. *Unwerth, W. von*, Ein Problem der nordischen Ortsnamenforschung. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 55—59. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 55—59.

2024. *Wadstein, N. Elis*, Birka und bjärköarätt. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 92—97. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 92—97.

2025. —, *Jordanes' Vagi fluvius och Vaxholm*. I Namn o. bygd 5 (1917) s. 15—18.

Jfr *E. Hjärne*, *Vagi fluvius och Vatá*, 1917. (Se N:o 1873.)

2025 a. —, *Namnet Danmark*. Göteb. 1918. 8:o. — 26 s. (Installationsprogram vid Göteb. högskola.)

2026. *Wallin, Jöran*, *Harmonia nominum, det är: Gamla och fremmande länders, städers, folks, gudars, personers namn, öfverensstemmande med soknars och gårdars namn på Gothland*. I förf:s *Gothländska samlingar D. 2*, 1776, s. 42—80. Götheb. 4:o.

Ingår i afdelningen »Gothland utom Gothland», som enl. förf. utgör en »Lista på en del Gothländska kyrkors, soknars, gårdars, bergs, öars och hamnars namn, hvilka synes vara vedermälen och kvarlevor . . . af gamla hedniska gudar, forna konungar, höfdingar och krigshjeltar samt af utflyttade folkhopar, hvilke lemnat sina förra hemvisters namn i de land och städer, som de sedan intagit.»

Formen är en alfabetisk namnlista. Det hela, af omiskänlig »rudbeckiansk» läggning, har endast för fullständighetens skull och på grund af förf:s berömda namn här medtagits.

2027. *Wellander, E.*, Till frågan om ellips i våra svenska sjönamn. I Nord. ortnamn, tillägn. A. Noreen, 1914, s. 179—86. (Se N:o 1440.) — Äfv. i Namn o. bygd 2 (1914) s. 179—86.

2028. *Wiklund, K. B.*, Några jämtländska och norska sjönamn av lapskt ursprung. I Namn o. bygd 1 (1913) s. 11—17.

7. Ordböcker och ordlistor (med rimlistor).

2029. *Cederschiöld, G.*, Rimlista till Eufemiavisorna och Erikskrönikan. Göteb. 1903. 8:o. — (1), XIV, 275 s. = Göteb. högskolas årsskr. 8 (1902): 3. — Jfr N:o 2038.

2030. *Dahlgren, F. A.*, Glossarium öfver föråldrade eller ovanliga ord och talesätt i svenska språket fr. o. m. 1500-talets andra årtionde. (Utg. af Ev. Ljunggren.) Lund 1914—16. St. 8:o. — XXIII, 1044 s.

Rec. S. T[unberg] i (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917): Öfv. o. gr. s. 66—67.

2031. *Fries, Thore M.*, Svenska växtnamn 1. Under medeltiden. I Arkiv för botanik. (Utg. af K. Vetensk.-akad.) Bd 3 (1904): N:o 14. Sth. 1904. 8:o. — 60 s.

Förtecknar och bestämmer till sin innebörd alla försv. växtnamn, delvis efter hittills obeaktade källor. En liten, men för språkforskare viktig skrift.

2032. *Lyttkens, Aug.*, Svenska växtnamn Bd 1—3 (= H. 1 —11). Sth. 1904—15. 8:o. — XIX, 1891 s.

Rec. J. S[ahlgren] i Namn o. bygd 3 (1915) s. 167—70. — »Blev ej vad det med sakkunnig hjälp hade kunnat bli.»

2033. *Nathorst, A. G.*, Svenska växtnamn. Förteckning på Sveriges viktigaste kärlväxter med svenska namn på arter, släkten, familjer och klasser. Ny revid. uppl. Sth. 1905. 8:o. — 4, 112 s.

2034. *Pipping, Hugo*, Äldre Västgötalagens ordsfatt samlad och ordnad. H:fors 1913. 4:o. — IV, 61 s. = Acta societ. scient. Fennicæ 42 (1913): 4.

Rec. Hj. Lindroth i Indog. Forsch. Anz. 36 (1916) s. 50.

2035. *Schagerström, Aug.*, Upplandslagens ordsfatt. Upps. 1911. 8:o. — VI, 68 s. = Skrifter utg. af Humanist. vetensk.-samf. i Uppsala Bd 13: N:o 5.

2036 (642). *Söderwall, Knut F.*, Ordbok öfver svenska medeltidsspråket. Bd 2: H. 21—29 (afsl.). Lund 1903—18. 4:o. = SFSS. 27. (= H. 123, 130, 138, 142, 145, 147, 149, 150 o. 152.)

Detta viktiga, efter omkr. 50 års arbete fullbordade verk föreligger nu i två band (ett tredje, utgörande ett supplement med tillgodogörande af den efter 1884 i tryck utgifna fornsvenska litteraturen, har redan tagits under arbete för att utkomma i SFSS.).

Bd 1 (A—L), 1884—90, utgör x, (1), 816 s. — Bd 2 (M—Ö, jämte Tillägg o. rättelser), 1891—1918 utgör 1347 s. (Hela Medeltidsordboken har i SFSS. följande häftenummer: 85—89, 92—95, 98—100, 103, 105, 108, 110, 112, 114, 118, 120, 123, 130, 138, 142, 145, 147, 149, 150 o. 152.)

2037 (645). *Tamm, Fredr. A.*, Etymologisk svensk ordbok 1*. Sth. (tr. Upps.) 1890—1905. 8:o. — (2), 420 s.

Vid förf:s död (30 mars 1905) förelägo 7 häften (t. o. m. s. 368) i tryck. Ett sluthäfte (det 8:de), som af förf. efterlämnats i så godt som tryckfärdigt manuskript och slutande med ordet *KARSK*, utgafs 1905 af Ad. Noreen. Om event. fortsättning af ordboken är ingenting känt.

VII. Verslära.

2038. *Cederschiöld, Gust.*, Något om rimmen i Erikskrönikan. H:fors 1911. 8:o. — 13 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 3. — Jfr följ. N:r.

Jfr *H. Pipping*, Ännu något om rimmen i Erikskrönikan, 1911. (Se N:o 2043.)

2039. —, Rimlista till Eufemiavisorna och Erikskrönikan, 1903. Se N:o 2029.

2040. *Jónsson, Finnur*, Vers i gamle nordiske indskrifter og love. I Ark. f. nord. filol. 20 (1903/04) s. 76—90.

Äfven svenska lagverser anföras, särskildt s. 87—90.

2041. *Lampa, Sven*, Strofformer i svensk medeltidsdiktning. I Nord. studier, tillegn. A. Noreen, 1904, s. 402—09 (Se N:o 1441.)

B VIII. Litteraturhistoria. [2042—2048]

2042. *Olson, J. Emil*, Studier över rimmen i den fornsvenska Flores och Blanzeflor. I Festskrift till K. F. Söderwall, 1911, s. 45—120. (Se N:o 1436.)

Enl. förf:s åsikt bör affattningen af Fl. (i strid mot diktens egen uppgift) sättas till tiden omkr. 1350. H. Fredrik och Ivan böra likaledes enl. förf. sättas till en senare tid än de själfva uppgifva, dock före 1340.

2043. *Pipping, Hugo*, Ännu något om rimmen i Erikskrönikan. H:fors 1911. 8:o. — 7 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 2 (1911): 4. (Jfr N:o 2038.)

VIII. Litteraturhistoria.

2044. *Ahlström, Ax.*, Förlitterära drag i vår äldsta litterära framställning. En stilistisk undersökning. Akad. avh. Upps. 1909. 8:o. — (2), 103 s.

2045. —, Våra medeltidslagar. Studier i fornsvensk stilistik och prosarytmik. Akad. avh. Lund 1912. 8:o. — (4), 236 s.

2046 (659). *Annerstedt, Claes*, Upsala universitets historia. D. 2 (1655—1718): afd. 1—2; D. 3 (1719—92): 1—2; Bih. 2—5. Ups. 1908—14. 8:o.

Rec. H. S[chück] i (Sv.) Hist. tidskr. 34 (1914): Öfvers. o. gr. s. 94—104. Kyrkohist. årsskr. 16 (1915) s. 379—80.

2047. *Arne, T. J.*, Svenska minnen i den ryska folkdikten. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 28 (1915) s. 492—98.

Med anl. af *S. Rožniecki*, Varægiske minder i den russiske helte-digtning, 1914. (Se N:o 2067.)

2047 a. *Björkman, E.*, Beowulforskning och mytologi. I Finsk tidskr. 84 (1918) s. 151—71.

2048. *Brieskorn, R.*, Kanslistil i fornsvenskan. Skara 1914. 4:o. — 37 s. (Bil. till Skara h. allm. lärov. progr. 1913/14.)

2049. *Christiansen, Reidar*, Eventyrstof i prækener fra middelalderen. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 30 (1917) s. 241—61.

2050. *Edén, Nils*, Mårten Helsings bearbetning af Peder Swarts berättelse om Gustaf Vasas ungdom. I (Sv.) Hist. tidskr. 34 (1914) s. 245—57.

2051 (677). *Estlander, C. G.*, Om folksångens vägar i Norden. I förf:s Skrifter D. 2: s. 459—70. H:fors 1915. 8:o. (= Skrifter utg. af Sv. litt.-sällsk. i Finland CXXV.) Orig.-uppl. se N:o 677.

2052. *Fogelklou, Emilia*, Ur några gamla klosterböcker. I Vår lösen Årg. 7 (1916) s. 354—57.

Inneh. bl. a. korta utdrag ur några fornsv. litteraturalster, såsom Lucidarius, Hel. Bernhards skrifter, Järteckensbok, Stälinna tröst, Historia Trojana, Vita patrum m. fl.

2053. *Geber, Nils*, Till dateringen af det fornsvenska legendariet. I Studier tillägn. Henr. Schück på hans 50-årsdag. Sth. 1905. 4:o. S. 258—67.

Enl. förf. är legendariet skrivet mellan åren 1276 och 1307.

2054. *Gödel, Vilh.*, Sveriges medeltidslitteratur. Proveniens, 1916. Se N:o 1240.

2055. *Hertzberg, Raf.*, Det litterära lifvet i Nådendals kloster. H:fors 1864. Se N:o 2321.

2056. *Jacobsen, Lis*, Gamle danske Oversættelser af Gutasaga. I Ark. f. nord. filol. 27 (1910/11) s. 50—75. (Jfr A N:o 975.) Inga textutdrag äro bifogade.

2057. *Kjellberg, C. M.*, En autograf af Erik-legendens författare. I Kyrkohist. årsskr. 3 (1902) s. 119—23.

2058. —, Norrköpings föregifna tänkebok från medeltiden, 1915. Se N:o 2153.

2059. *Klockhoff, Osk.*, Kilderne til folkevisen om kong Didrik og hans kjæmper. [Referat.] I Forhandlinger paa det 5. Nord. filologmøde i Kristiania 1898, s. 41—43. Kria 1899.

2060. *Lagerborg, Rolf*, Vår äldsta konstdiktning [från medeltiden]. I Skr. utg. af Sv. litt.-sällsk. i Finl. LXXVIII. = Förhandl. och uppsatser 20 (1906) s. 57—111. H:fors 1907. 8:o.

2061. Legender från Sveriges medeltid, illustrerade i sv. medeltidskonst, utg. af Emilia Fogelklou m. fl., 1917. Se N:o 1248.

B VIII. Litteraturhistoria. [2062—2070]

2062. *Lesch, Br.*, Klerkelärdom och kristlig poesi i de fornsvenska lagarna. I *Finsk tidskr.* 81 (1916) s. 62—89.

2063. *Liljeblad, J.*, Bidrag till kännedomen om den medeltida grammatikundervisningen med särskild hänsyn till svenska förhållanden. I *Eranos* 4 (1900—02) s. 33—76.

2063 a. *Lindroth, Hj.*, Hvem har först öfversatt Nya testamentet till svenska? I *Sv. tidskr. (Heckschers)* 8 (1918) s. 442—45.

Utgör en sammanfattning af resultaten i *Nat. Lindqvist, Studier över reformationstidens bibelsvenska . . .*, 1918. (Se N:o 1627 a.)

2064. *Lütjens, Aug.*, Herzog Friedrich von der Normandie. Ein Beitrag zur Geschichte der deutschen und schwedischen Literatur des Mittelalters. München 1912. 8:o. — VI, 99 s. = *Münchener Archiv für Philologie des Mittelalters u. der Renaissance*, hrsg. v. Friedr. Wilhelm Heft 2.

2065. *Löw, Gust.*, Sveriges forntid i svensk historieskrivning 1. Sth. 1908. 8:o. — (8), 174 s.

2066. *Nerman, Birger*, Studier över Svärges hedna litteratur. Akad. afh. Upps. 1913. 8:o. — XIII, 212 s.

2067. *Rožniecki, S.*, Varægiske minder i den russiske helte-digtning. Kbh 1914. 8:o. — 307 s.

Berör bl. a. ryska ort- o. flodnamn af nordiskt ursprung. *Rec. T. J. Arne* i *Nord. tidskr. (Letterst.) N. F.* 29 (1915) s. 492—98.

2068. *Schück, J. Henr. E.*, En folktraditions historia. I förf:s *Ur gamla papper*. Ser. 5, s. 31—51. Sth. 1902.

Det är åter Tova-temat (se N:o 765) med utvidgad krets, som här är på tal och som numera af förf. förvisas från det svenska folkungahofvet (Magnus Ladulås) till en skotsk urkälla: »Young Waters», hvarifrån det kommit att efterbildas i Sverige och Danmark.

2069. —, En medeltida balladstrof [»Redhu kumpana redhobona . . .»]. I *Samlaren* 29 (1908) s. 56—63. Upps. 1909.

Dikten visas vara en korrumpad öfvers. från latinets ingen ballad.

2070. —, Ett blad ur Östergötlands litteraturhistoria. I *En bok om Östergötland* (utg. af Alice Trolle), 1915, s. 77—80. Sth. St. 8:o.

Berör bl. a. Fornsvenskt legendarium, Hel. Birgitta och Vadstena klostrets litterära verksamhet, Hans Brasks litterära nit, Nicolaus Hermanni samt bröderna Johannes o. Olaus Magnus.

2071 (756). *Schück, J. Henr. E.*, Geschichte der schwedisch-dänischen Literatur. 2:e verbess. Aufl. Strassb. 1904. St. 8:o. I H. Pauls Grundriss... (se N:o 189). 2:e Aufl. Strassb. 1901—09. S. 924—40 + 3 s.

2071 a. —, Huvuddragen av Sveriges litteratur. Till stormaktstidens slut. Sth. 1917. 8:o. — XII, 164 s. — Utgör D. 1 af *Schück* o. *Warburg*, Huvuddragen av Sveriges litteratur.

2072. —, Konungastyrelsens författare. I Samlaren 29 (1908) s. 45—55. Upps. 1909.

Schück anser förf. vara Linköpingsdekanen o. kanslären, riksens råd, art. mag. & decret. doctor Philippus Ragvaldi (Puke). Tiden mellan 1328 o. 1332 (då Magnus Eriksson blef resp. 12 år och myndig).

2073 (753). —, Några blad ur sagans historia. [Omtryckt.] I förf:s Ur gamla papper. Ser. 5, 1902, s. 142—94. (Jfr N:o 753.)

2074. —, Sigurdsristningar. [Illustr.] I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 16 (1903) s. 192—225.

Sagostoffet kom enl. Schück från England omkr. 800 e. Kr., ej från Tyskland, där sagan har en afvikande form. Af de bildliga framställningarna i Norden o. England bevisas denna proveniens. Mer än Tyskland har England i litterärt och kulturellt hänseende i äldre tid varit impulsgefvande för Norden, åtminstone för Skandinavien.

2075. —, Studier i Beowulfsagan. Upps. 1909. 8:o. — 50 s. (Akad. progr.; UUA.)

Berör bl. a. Sveriges äldsta litterära produktion.

2076 (760). —, Sveriges litteratur till frihetstidens början. [2:a uppl.] Sth. 1911. 8:o. — XI, 549 s. M. talr. ill. — Utgör D. 1 af Illustrerad svensk litteraturhistoria af *H. Schück* o. *K. Warburg*. 2:a omarb. o. utvidg. uppl.

Rec. O. Wieselgren i Edda 5 (1916) s. 210—14, och Sv. tidskr. (Heckschers) 7 (1917) s. 227—30.

Sv. Ek i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 30 (1917) s. 219—22.

W. Söderhjelm i Ord och bild 26 (1917) s. 186—92. (Med 2 portr.)

2077. —, Ur gamla papper. Ser. 5—8. 8:o. Sth. 1902—08. 8:o.

Af fornsv. intresse äro bl. a. i Ser. 5: Lifvet i Vadstena kloster (s. 52—77). Se N:o 2333. — Ur måltidens historia (s. 124—41; särsk. s. 134 f.). — Några blad ur sagans historia (s. 142—94). Se N:o 2073. — Ser. 6—8 röra mest utländsk litteraturhistoria och bjuda intet af direkt intresse för svensk medeltid.

B IX. Historia och statsrätt. [2078—2084]

2078 vacat.

2079. *Stjerna, Knud*, Essays on questions connected with the old english poem of Beowulf. Translated and edited by John R. Clark Hall. Published for the Viking club. Lond. 1912. 8:o. — XXXV, 284 s. M. portr. o. autogr.; 127 afbildn. o. 2 kartor.

Utgöres af 8 afhandlingar ur olika tidskrifter jämte Introduction, register, förf:s bio-bibliografi (se här N:o 1341) m. m. af utgifvaren.

Rec. G. Schütte i Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 64—96.

A. Olrik i Nord. tidsskr. f. filol. 4:e R. 2 (1913/14) s. 127—28.

2080. *Söderberg, Verner*, Några äldre svenska historie-skrifvare (Ericus Olai, Johannes Magnus, Olaus Petri, Peder Svart, Per Brahe, Erik Göransson Tegel, Johannes Messenius). Grundlinjer till föreläsningar. Upps. 1901. 8:o. — 7 s. (Sommarkurserna i Uppsala 1901.)

IX. Historia (med kulturhistoria) och statsrätt.

2081. *Alin, Osc.*, Om svenska rådets sammansättning under medeltiden. Ups. 1877. 8:o. — 31 s. (UUA. Festskrifter 1877.)

2082. *Ambrosiani, Sune*, Anledningen till biskop Bengts af Skara Romfärd 1220—21. — 7 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2083. —, Uplandslagens Ärdab. III — ett bidrag till Erik den heliges historia? I Nord. studier, tillegn. A. Noreen, 1904, s. 1—6. (Se N:o 1441.)

2084. *Arne, T. J.*, Gestriklands andel i de svenska vikingatågen och köpmansfärderna till Östern under vikingatiden. Meddel. af Gestrikls fornm.-fören. 1915, s. 4—8.

14—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

2085. *Arne, T. J.*, Sveriges förbindelser med Östern under vikingatiden. Ett arkeologiskt bidrag. Med 251 fig. I *Fornvännen* 6 (1911) s. 1—66.

2085 a. —, Viktenheterna i Sverige under vikingatiden. I *Fornvännen* 13 (1918) s. 61—64.

Med anl. af *Fr. de Bruns* uppsats ibid. 12 (1917). (Se N:o 2108.)

2086. *Beckman, Nat.*, Hvem har döpt Olof Skötkonung? I *Kyrkohist. årsskr.* 11 (1910) s. 214—20.

Jfr *H. Lundström* (N:o 2161) o. *N. Höjer* (N:o 2144).

2087. —, Sveriges äldsta kristna konungalängd. I *Personhist. tidskr.* 16 (1914) s. 1—11.

Med anl. af *H. Schück*, Den äldsta kristna konungalängden i Sverige, 1914. (Se N:o 2197.)

2088. —, Tre konungaätter och deras jordegendomar i Sverige. Se N:o 1818.

2089. *Berch, C. R.*, Afhandling om fordna svenska stridsvapen. I (Gjörwells) *Nya svenska biblioteket* Bd 2 (1765) s. 274—330. Sth.

2090. *Berggren, P. G.*, Svensk historia enligt samtida skildringar. Ser. 1—3: 1—2. Sth. 1901, Linköp. 1907. 8:o o. 4:o. — 78, 80 o. 67 s.

Inneh. 1. Ur Ansgars lefnad af Rimbart. — Adam af Bremen. — 2. Ur Ericus Olai krönika (Engelbrektsfejden). Ur Olaus Magni historia. — 3: 1. Ur »Gamla eller Erikskrönikan». (Utdr. på fornsv.) 3: 2. Ur Vadstena klostres dagbok (*Diarium Vazstenense*). (Sammandrag på nysv.) Därtill: Bil. 1. Vadstena kloster (efter H. Hildebrand o. C. Silfverstolpe). Bil. 2. In translatione b. Birgitte («Rosa rorans» i lat. orig. med Th. Strömbergs öfvers.). Bil. 3. Tord Bondes mord (fornsv. i moderniserad form, efter Hyltén-Cavallius o. Stephens, Sveriges hist. o. polit. visor). — Ser. 3 ingår i Linköp. h. allm. lärovs progr. 1906/07. 4:o.

2091. *Bergman, Joh.*, Latinska källskrifter till Sveriges äldsta historia. Några antika och medeltida texter av svenskt-kulturhistoriskt intresse. Med förklaringar. Sth. 1918. 8:o. — VII, 64 s.

Inneh. texter af bl. a. Plinius d. ä., Tacitus, Jordanes, Paulus Diaconus, Rimbartus, Adam af Bremen samt bref af Anselm af Canterbury (1106), Bernhard af Clairvaux (omkr. 1152), af tre påfvar m. m.

2092. Bidrag till Sveriges medeltidshistoria tillagnade C. G. Malmström, 1902. Se N:o 1435.

B IX. Historia och statsrätt. [2093—2100]

2093. *Björkman, Erik*, Beowulf och Sveriges historia. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 30 (1917) s. 161—79. — Jfr *P. Fahlbeck* (N:o 2117) o. *Chr. Kier* (N:o 2155).

2094. *Bring, Ebbe Sam.*, [Svea rike på Ansgarii tid enl. »Vita S. Ansgarii per S. Rembertum»]. (På lat. utan titel.) Lund 1830. Fol. — 4 s. (Lunds univ. progr.)

2095. *Brulin, Herm.*, Några feldaterade påfvebref i Sv. Dipl. — 12 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2096. *Bugge, Alex.*, Altschwedische Gilden. Neuere Arbeiten über schwedische Sozial- und Wirtschaftsgeschichte 1. I Vierteljahrschr. f. Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte 11 (1913) s. 129—56. Berlin. 8:o.

2096 a. —, Die nordeuropäischen Verkehrswege im frühen Mittelalter und die Bedeutung der Wikinger für die Entwicklung des europäischen Handels und der europ. Schifffahrt. I Vierteljahrschr. f. Sozial- u. Wirtschaftsgesch. 4 (1906) s. 227—77. Berlin. 8:o.

2097. —, Nordmændenes vikingefærd i det 9:de årh. og grundlæggelsen av hertugdømmet Normandie. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 24 (1911) s. 329—42. — Jfr *F. Jónsson* (N:o 2148) o. *Es. Tegnér* (N:o 2019).

2098. —, Det svenske og det danske Aristokrati i deres første Udvikling. En sammenlignende Studie. I Historiske Skrifter tilegn. Ludv. Daae, 1904, s. 161—85.

2099. —, Vesterlandenes indflydelse paa Nordboernes og særlig Nordmændenes ydre kultur, levesæt og samfundsforhold i Vikingetiden. *Christia* 1905. 8:o. — (5), 426 s. = Skrifter udg. af Vidensk.-selsk. i Christiania 1904. Hist.-filos. kl. N:o 1. — Jfr *F. Jónsson* (N:o 2148).

Rec. G. Cederschiöld i (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906): Öfv. o. gr. s. 23—32.

2100. —, Vikingerne. Billeder fra vore forfædres liv. 1—2. Kbh 1904, 06. 8:o.

En populär framställning af samma ämnen som i nästföreg. arbete, hvilket i vissa stycken kompletteras af detta.

Rec. *O. Montelius* i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 17 (1904) s. 491.

H. Vendell i Finsk tidskr. 58 (1905) s. 523—24.

G. Cederschiöld i (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906): Öfv. o. gr. s. 32.

— i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 19 (1906) s. 297—99.

Jfr *R. Nordenstreng*, Vikingafärderna, 1915. (Se N:o 2175.)

K. Tiander, Varägerna, 1915. (Se N:o 2210.)

2101. *Bääth, A. U.*, Nordiskt forntidslif. Sth. 1890. 8:o.
— (2), IV, 241, (1) s. — 2:a genoms. uppl. Sth. 1912. 8:o.
— VI, 213 s.

2102. *Bääth, L. M.*, Vilhelms af Sabina svenska legation före Skeninge möte. — 10 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2103. *Collijn, Is.*, Till de första föreläsningarnas historia vid Uppsala universitet. (Bibliografiska miscellanea 9.) I Kyrkohist. årsskr. 11 (1910) s. 227—28. Sep. under tit. Bibliografiska miscellanea. Saml. 2, s. 7—8.

2104. *Cornell, Henr.*, Några nya dokument till 1400-talets konsthandel. (Med 3 pl. o. 5 bilagor, däraf en på svenska.) I Konsthist. sällsk:s publikation 1916, s. 25—41. Sth. 8:o.

Rör en altartafva i Vadstena klosterkyrka, målad omkr. 1458 af Hans Hesse i Lübeck.

2105. *de Brun, Frans*, Anteckningar rörande medeltida gillen i Stockholm. (S. Gertruds gille, S. Knuts och S. Katarinas gillen, Helga kors och S. Olofs gillen, Vårfrugillet, Helga lekamens gille, Karlagillet, S. Barbara gille, S. Laurentii gille, S. Nikolai gille.) I S:t Eriks årsbok 1917, s. 34—79. Sth. 8:o.

2106. —, Bidrag till kännedomen om Stockholms stads äldsta skola. I Södermalms h. allm. lärov. progr. 1913/14, s. III—XIV. Sth. 1914. 4:o.

2107. —, Försök till bestämmande af 1400-talets gamla och nya aln. I Fornvännen 3 (1908) s. 128—36. Med 1 fig.

2108. —, Viktenheterna i Sverige under Vikingatiden. Med 2 diagram. I Fornvännen 12 (1917) s. 56—66.

Med anl. af *T. J. Arnes* behandling af frågan i hans afhandl. »La Suède et l'Orient», 1914. Arnes svar se N:o 2085 a.

2109. *Djurklou, N. G.*, Bidrag till svenska frälsets historia under medeltiden 1, 1878. Se N:o 1456.

B IX. Historia och statsrätt. [2110—2118]

2110. *Edén, Nils*, Gustaf Vasas födelseår och födelseort. I (Sv.) Hist. tidskr. 34 (1914) s. 225—44.

Resultat af undersökningen: troligen d. 12 maj 1496 på fädernegården Rydboholm.

2111. *Edgren, R.*, Innocentius III och Sverges inbördes strider. — 10 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2112. *Ericus Olai*, Historia Svevorum Gothorumque... ad 1464 hoc thema continuans: nunc vero operâ & studio Joh. Messenii ab innumeris... erroribus vindicata, & in VI libros dispertita... Sthlmiaë 1615. 4:o. — (8), 398, (14) s. — Annan, yngre edition i följ.

2113. —, Historia Svevorum Gothorumque, a Joh. Loccenio iterum edita, et brevibus notis illustrata. Holmiaë 1654. 8:o. — (8), 214, (1) s.

2114. (—), Ur Ericus Olai krönika (Engelbrektsfejden), utg. af P. G. Berggren, 1901. Se N:o 2090.

2115. *Erslev, Kr.*, Erik af Pommern, hans kamp for Sønderjylland og Kalmarunionens opløsning. Kbhvn 1901. 8:o. — 490 s. (= Danmarks historie under Dr. Margrethe og Erik af Pommern D. 2.)

Rec. *E. H[ildebrand]* i (Sv.) Hist. tidskr. 21 (1901): Öfv. o. gr. s. 48—54.

2116. —, Forslaget til en ny Unionsakt fra Erik af Pommerns sidste Aar [1436] og dets Ophavsmand. I (Dan.) Hist. Tidsskr. 7:e R. 3 (1900—02) s. 81—98.

»Ophavsmanden» förmodas af förf. ha varit Eriks höfvitsman på Stockholms slott Hans Kröpelin. — Förslaget vann ej godkännande.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 21 (1901) s. 165—66.

2117. *Fahlbeck, Pontus*, Beowulfskvädet som källa för nordisk fornhistoria. Sth. 1913. 8:o. — 17 s. = Vitt. hist. o. ant. akad:s handlar N. F. Bd 13: 3. — Jfr *E. Björkman* (N:o 2093) o. *Chr. Kier* (N:o 2155) öfver samma ämne.

Rec. *Fr. Klæber*, Engl. Studien 48 (1915) s. 435—37.

2118. *Falk, A.*, Gregorius IX och Sverige. — 12 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

[2119—2127] B IX. Historia och statsrätt.

2119. *Falk, Hj. S.*, Altnordische Waffenkunde. Mit 37 Fig. im Text. Kria 1914. 8:o. — (5), 211 s. = Skr. utg. af Vidensk.-selsk. i Kristiania. Hist.-filos. Kl. 1914: N:o 6.

Rec. F. Jónsson i Ark. f. nord. filol. 33 (1916/17) s. 189—92.

2120. —, Altnordisches Seewesen. Mit 28 Abbild. Heidelberg 1912. 4:o. — (1), 122 s. Sep. ur tidskr. Wörter u. Sachen Bd 4 (1912).

Rec. B. M. Ólsen i Skirnir 87 (1913) s. 176—83.

2121. Finlands kulturhistoria. Medeltiden. Med bidrag af flere författare utg. af P. Nordmann o. M. G. Schybergson. H:fors 1908, 09. 8:o. — 248 s.

Inneh. 14 afhandl., bl. a.: *K. K. Meinander*, S. Henrikslegenden i ord o. bild, m. 5 bilder (s. 33—44). — *G. Grotenfelt*, Landtbruket i Finland under medeltiden, m. 15 bilder (s. 45—77). — *J. W. Ruuth*, Finlands handel under medeltiden (s. 91—104). — *J. Gummerus*, Klostren [i Finl. under medelt.] (s. 119—28). — *Jully Ramsay*, Finlands medeltidsadel, m. 5 bilder (s. 188—99). — *M. G. Schybergson*, Finland i Olaus Magnus historia, m. 3 bilder (s. 225—36). — *Ad. Neovius*, Källorna till Finlands medeltidshistoria (s. 237—47). — Se de särskilda titlarna å resp. fack.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 30 (1910) s. 150—52.

2122. *Fleetwood, Harald*, Sveriges kungavapen under medeltiden. Sth. 1917. 8:o. — 27 s. (Ur Meddelanden fr. Sv. herald. fören. 1917.)

2123. *Fredborg, E. Å.*, Det första årtalet i Sveriges historia. Malmö 1917. 4:o. — 29 s. (Läroverksprogr. Malmö.)

2124. [*Freudenthal, A. O.*], Om svenskarnes inflyttning till Finland. Af A. O. F. I kalend. Odal mannen 1881, s. 1—13. H:fors 1880. 12:o.

2125. *Friesen, Otto von*, Herulernas bosättning i Skandinavien. En rättshistorisk synpunkt. I Studier tillegn. Es. Tegnéer, 1918, s. 484—95. (Se N:o 1446.)

2126. —, Om det svenska rikets uppkomst. Sth. 1915. 8:o. — 22 s., m. 1 fig. = Studentfören. Verdandis småskrifter 200.

2127. *Gezelius, B.*, Sverges äldsta daterade konungabref [dat. 1199, hvilket af Liljegren anses feldateradt f. 1191]. — 18 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

B IX. Historia och statsrätt. [2128—2135]

Handlingen återfinns i Dipl. Sv. N:o 113. (Orig. i Sv. Riksark. under sign. »Viby-Julita-Saba-klosterbref».)

2128. *Grimberg, Carl*, Svenska folkets underbara öden 1. Intill 1521. Sth. 1916. 8:o. — 584 s.
Rec. P. Nordmann i Finsk tidskr. 81 (1916) s. 395—96.

2129. *Grottenfelt, Gösta*, Landtbruket i Finland under medeltiden. M. 15 bilder. I Finlands kulturhist. Medeltiden, utg. af P. Nordmann o. M. G. Schybergson, 1908, s. 45—77. (Se N:o 2121.)

2130. *Grön, Andr. Fredr.*, Altnordische Heilkunde. Harlem 1907—08. 8:o. I Janus. Archives internat. pour l'histoire de la médecine et la géogr. médicale 12 (1907) s. 665—79; 13 (1908) s. 73—87, 138—49, 206—20, 258—67, 313—27, 369—82, 433—36, 486—514, 569—84 o. 631—53.

Äfven Sveriges äldre läkarväsen beaktadt (särskildt genom sjukdomsexempel).

2131. *Grønbech, Vilh. P.*, Vor folkæt i oldtiden. Bog 1—4. Kbh 1909, 12. 8:o.

Inneh. 1. Lykkemand og niding. 2. Midgård og menneskelivet. 3. Hellighed og helligdom. 4. Menneskelivet og guderne.

Rec. Revue hist. T. 102 (1909) s. 422. (»Études ingénieuses sur les caractères ethniques et la culture des anciens Scandinaves avant le christianisme».)

2132. *Hallenborg, J. F.*, Grunddragen af svenska jordbrukets historia från hednatiden till närvarande tid. Med 27 ill. Sth. 1916. 8:o. — (13), 164 s.

2133. *Hazelius, Gunnar*, Om handtverksämbetena under medeltiden. En inledning till skråväsendets historia i Sverige. Med förf:s lefnadsteckning. [Utg. af Eli Heckscher.] Sth. 1906. 8:o. — XXXV, 160 s., m. 1 portr. = Bidrag till vår odlings häfder 9.

Rec. K. G. W[estma]n i (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907): Öfvers. o. gr. s. 1—8.

2134. —, Sverker Karlssons bref [år 1200] om kyrkofrälset. — 7 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

Brefvet återfinns i Dipl. Sv. N:o 115. (Orig. i Sv. Riksark.)

2135. *Hegel, Karl*, Städte und Gilden der germanischen Völker im Mittelalter. Bd 1—2. Leipz. 1891. 8:o. — Jfr A. Bugge (N:o 2096).

»Schweden» behandlas i Bd 1: s. 257—345.

2136. *Hennig, Rich.*, Zur Verkehrsgeschichte Ost- und Nordeuropas im 8. bis 12. Jahrh. I Hist. Zeitschr. 115 (1916) s. 1—30.

2137 (837). *Hildebrand, Hans O. H.*, Sveriges medeltid. Kulturhistorisk skildring D. 3*. Sth. 1898—1903. 8:o. — (4), 1116 s.

Inneh. »5:e boken. Kyrkan.» Fortsättningen (Litteratur m. m.) utkom aldrig. Verket är således trots fullständigheten i de utgifna afdelningarna — som innehålla: Bok 1: Landsbygden. Bok 2: Städerna. De privilegierade näringarna. Samfärdsel. Bok 3: De högste i samhället. Bok 4: Krigsväsendet. Bok 5: Kyrkan — att betrakta som ofullbordadt.

2138. Historiska studier tillägnade Harald Hjärne . . ., 1908. Se N:o 1438.

2139. *Hjärne, Harald*, Kyrkliga inflytelser inom Sverges äldre statsrätt. — 10 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2140. —, Skandinaviska unioner under medeltiden. Ups. 1897. 8:o. — 16 s. = Grundlinjer till föreläsningar. Sommarkurserna i Upsala 1897.

2141. *Hornborg, E.*, Den svenska bosättningen i Finland. I Finsk tidskr. 78 (1915) s. 151—52.

Frankallad af *T. E. Karstens* arbete med samma titel, 1915. Se N:o 1893.

2142. *Högbom, A. G.*, Studier öfver Upplands äldre byggelsehistoria. Med 2 tafl., 1912. Se N:o 1877.

2143. *Höhler, Jakob*, Die Anfänge des Handwerks in Lübeck. I Archiv f. Kulturgesch., hrsg. v. G. Steinhausen, 1 (1903) s. 129—94.

Af vikt äfven för studiet af de svenska handtverkeriernas uppkomst.

2144. *Höjer, Nils*, Olof Skötkonungs dop. I (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 224—29.

Riktad mot *H. Lundström*, Hvem har döpt Olof Skötkonung? (se N:o 2161). På Höjers kritik svarade *Lundström* med ett »Genmäle» (7 s.) i Hist. tidskr. 34 (1914), som betydligt utvidgadt återfinnes i förf. s. Fynd o. forskn. H. 2, 1914, s. 59—88.

2145. *Höjer, Torv.*, Bonifacius VIII och Sverge. — 19 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

B IX. Historia och statsrätt. [2146—2156]

2146. *Jahn, F. H.*, Almindelig Udsigt over Nordens, især Danmarks Krigsvæsen i Middelalderen indtil Krudtets Anvendelse i de nordiske Krige. Kbhvn 1825. 8:o. — XVI, 480 s. M. 5 tafl. i kopparst.

2147. *Johansson, K. F.*, Hvar låg vår folkstams urhem? I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 24 (1911) s. 157—77.

2148. *Jónsson, Finnur*, Nordens fremmedforbindelser i vikingetiden. I Nord. tidsskr. f. filol. 3:e R. 14 (1905/06) s. 145—56.

Med anl. af Alex. Bugges arbeten om vikingatågen och deras inflytelser på Nordens kultur. (Se N:is 2097 o. 2099.)

2149. *Jørgensen, Ellen*, Nordiske studierejser i middelalderen. Nordboerne ved universitetet i Paris fra det 13. aarh:s begyndelse til det 15. aarh:s midte, 1914/15. Se N:o 1460.

2150. *Karsten, T. E.*, Den svenska bosättningen i Finland, 1915. Se N:o 1893. — Jfr kritik af *E. Hornborg* (N:o 2141).

2151. —, Spår af fornnordisk tro och kult i östsvensk tradition. I Finsk tidskr. 73 (1913) s. 153—80.

2152. *Kjellberg, C. M.*, Jönköpings stad och dess älsta privilegier. Med 1 pl. I Meddel. fr. N. Smålands forn.-fören. 2 (1910) s. 5—28.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 30 (1910) s. 294—95.

2153. —, Norrköpings föregifna tänkebok från medeltiden. I (Sv.) Hist. tidskr. 35 (1915) s. 253—54.

2153 a. —, Norrköpings två äldsta privilegiebref, 1916. Se A N:o 1039 a.

2154. —, Den äldsta svenska konungatiteln. — 21 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2155. *Kier, Chr.*, Beowulf. Et Bidrag til Nordens Oldhistorie. Kbhvn 1915. 8:o. — 31+195 s. M. en karta. Jfr uppsatser öfver ämnet af *E. Björkman* (N:o 2093) o. *P. Fahlbeck* (N:o 2117).

2156. *Kock, K. Ax. L.*, Är Skåne de germanska folkens urhem? I (Sv.) Hist. tidskr. 25 (1905) s. 1—23.

Jfr i frågan arbeten af *E. H. L. Krause* (N:o 2158) o. *O. Montelius* (N:o 2169).

[2157—2164 a] B IX. Historia och statsrätt.

2157. *Kolmodin, Johs.*, De fornsvenska Volga-färderna. I Hist. studier, tillägn. H. Hjärke, 1908, s. 1—24. (Se N:o 1438.)

2158. *Krause, E. H. L.*, Kann Skandinavien das Stamm-land der Blonden und der Indogermanen sein? I Globus 83 (1903) s. 109—10.

Jfr i ämnet *Ax. Kock* (N:o 2156) o. *O. Montelius* (N:o 2169).

2159. *Lampa, Sven*, Slaget vid Lena, ett sjuhundraårsminne. (Föredrag vid Västergöt:ls fornminnesfören:s möte . . . d. 8 juni 1908.) I Västergöt:ls fornminnesfören:s tidskr. Bd II: h. 10 (1909) s. 113—21.

Jfr *Fr. Löffler* i samma ämne (N:o 2163).

2159 a. *Lind, Ivan*, Stats- och kommunorganisationens historia [i Sverige]. I Is. Flodström, Sveriges folk, 1918, s. 564—72. (Se N:o 2366 a.)

2160. *Lundegård, Ax.*, Om Engelbrekt, Erik Puke och Karl Knutsson, som blef kung, 1913. Se N:o 1544.

2161. *Lundström, Herm.*, Hvem har döpt Sveriges förste kristnade konung? I förf:s Fynd o. forskn. H. 1, 1912, s. 3—22. Med 2 faks. Upps. 8:o.

Framkallade en kritik af *N. Höjer*, Olof Skötkonungs dop (se N:o 2144), med därpå följande »Genmäle» af *Lundström* (7 s.) i Hist. tidskr. 34 (1914), betydligt utvidgad med tit. Till frågan om Olof Skötkonungs dop, tryckt i förf:s ofvan nämnda Fynd o. forskn. H. 2, 1914, s. 59—88 — Jfr *N. Beckman*, Hvem har döpt Olof Skötkonung? (N:o 2086).

2162. *Lundström, Vilh.*, Sithonerna [hos Tacitus], 1912. Se N:o 1939.

2163. *Löffler, L. Fr.*, Till 700-årsminnet af slaget vid Lena (31 jan. 1208) 1—3. I Fornvännen 3 (1908) s. 44—48, 92—101, 137—77, o. 4 (1909) s. 120—25.

Inneh. 1. Contigit in Lenum . . . — 2. Säggen om Odens deltagande i slaget vid Lena. — 3. Ett stadgande i Gutasaga, som ytterst föranledts af slaget vid Lena. En laghistorisk undersökning. — Jfr *Sv. Lampa*, Slaget vid Lena, 1909 (N:o 2159).

2164. [*Lönnberg, Einar*], Något om växterna i de gamla Götalandslagarna. (Undert. *E. L.*) I Fauna o. flora 9 (1914) s. 123—29.

Af hufvudsakligen kulturhist. värde, ej botanik.

2164 a. *Malmberg, Har.*, Krigsväsendet [i Sverige]. I Is. Flodström, Sveriges folk, 1918, s. 542—64. (Se N:o 2366 a.)

B IX. Historia och statsrätt. [2164 b—2175]

2164 b. *Malmström, Carl Gust.*, Om centralisation, embetsmän och län i Sverige under medeltiden. I (Bergstedts) Tidskr. f. litteratur 1851, s. 257—310. Ups. 8:o.

2165. *Martin, Jules*, L'église et l'état en Suède au moyen âge (des origines de l'union de Calmar), 1905. Se N:o 2274.

2166. —, Gustave Vasa et la réforme en Suède. Essai historique. Paris 1906. 8:o. — XXX, 512, IV s.

Introduction. La Suède et l'union de Calmar (1397—1520), s. 1—93. Behandlar bl. a. historiska personer Hans Brask, bröderna Johannes o. Olaus Magnus m. fl.

2167. *Maver, Allen*, The Vikings. (Med 3 ill.) Cambridge 1913. Lit. 8:o. — (6), 150 s.

Rec. F. Jónsson i Nord. tidskr. f. filol. 4:e R. 2 (1913/14) s. 126—27.

E. Mogk i Beibl. zur Anglia 25 (1914) s. 97—99.

L. M. H. i The Amer.-Scandinav. review 3 (1915) s. 249—50.

2168. *Mayer, Ernst*, Zur Hundertschaft in Skandinavien (zugleich eine Besprechung von Sven Tunberg, Studier rör. Skandinavien's äldsta politiska indeln. Ups. 1911. [Se N:o 2377.]). I Hist. Vierteljahrschr. 16 (1913) s. 54—68.

2169. *Montelius, Osc.*, Germanernas hem. Med 1 karta. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 30 (1917) s. 401—16.

Jfr i ämnet *Ax. Kock* (N:o 2156) o. *E. H. L. Krause* (N:o 2158).

2170. *Neovius, Ad.*, Källorna till Finlands medeltidshistoria, 1908. Se N:is 1327 o. 2121.

2171. —, Om myntet som slogs i Finland under medeltiden. I Finskt museum, Finska forn.-fören:s månadsblad, 15 (1908) s. 31—38. H:fors. 8:o.

2172. *Nerman, Birger*, Sveriges äldsta konungalängder som källa för svensk historia. Upps. 1914. 8:o. — 31 s.

2173. *Nicolaus Ragvaldi*, Tal i Basel 1440. [I nysv. öfvers.] Sth. 1656. 8:o. Se N:o 1582.

2174. *Nielsen, L. Chr.*, Gildevæsenets Udvikling i Sverige. (= Haandværkerliv gennem flere hundrede Aar 5.) I Nord. boktryckarekonst. Tidskr. . . ., utg. af H. o. C. Lagerström, 18 (1917) s. 89—92 o. 116—18. Sth. 4:o.

2175. *Nordenstreng, Rolf*, Vikingafärderna. Sth. 1915. 8:o. — x, (1), 207 s. Med ill.

[2176—2182 a] B IX. Historia och statsrätt.

En sammanfattning af de viktigaste arbetena på området, såsom Alex. Bugges m. fl.

Rec. R. Pipping i Finsk tidskr. 81 (1916) s. 303—10.

B. Nerman i Ord och bild 25 (1916) s. 668—70.

F. Jónsson i Nord. tidskr. f. filol. 4:e R. 5 (1916/17) s. 154—56.

Sv. Tunberg i Sv. tidskr. (Heckschers) 7 (1917) s. 307—09.

2176. *Nordlander, Joh.*, Om birkarlarne 1—4. I (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906) s. 215—55 o. 27 (1907) s. 92—101.

2177. *Norlind, Tob.*, Svärdsdansen ock bägdansen. I Sv. landsm. (tidskr.) 1911, s. 738—56.

2178. *Odhner, Einar*, Några drag ur den svenske bondens lif i forna dagar. I Läsn. f. svenska folket 78 (1912) s. 241—76.

2179. *Olaus Magnus Gothus*, Historia om de nordiska folken, deras olika förhållanden och villkor, plägseder, religiösa och vidskepliga bruk, färdigheter och idrotter, samhällsskick och lefnadssätt, krig, byggnader och redskap, grufvor och bergverk, underbara ting samt om nästan alla djur, som lefva i Norden och deras natur. . . . Roma MDLV. Utg. genom Michaelisgillet. D. 1—3. Upps. 1909—16. St. 4:o.

D. 1 innehåller bok 1—5, D. 2 bok 6—11, D. 3 bok 12—16. D. 4, som skall afsluta verket, är f. n. (1918) under utarbetning. Därtill förberedes ytterligare en del, innehållande kommentar till hela arbetet.

Rec. F. Gustafsson i Finsk tidskr. 73 (1912) s. 148—49.

2180. *Otrik, Axel*, Nordisk Aandsliv i Vikingetid och tidlig Middelalder. (Illustr.) Kbh 1907. St. 8:o. — 108, (2) s. Tysk öfvers. i följ.

Rec. O. Montelius i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 20 (1907) s. 528—30. Jfr *Alex. Bugge* (N:o 2099).

2180 a. —, Nordisches Geistesleben in heidnischer und frühchristlicher Zeit. Übertr. v. Wilh. Ranisch. Heidelb. 1908. 8:o. = Germanische Bibliothek Abt. 1. Reihe 5: Altertumskunde. Bd 1.

2181. *Persson, P.*, Om de af Tacitus omtalade Sitonerna, 1913. Se N:o 1985.

2182. *Pipping, Rolf*, Västgötalagens stadgande om svearna och konungavalet. I (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917) s. 199—204.

2182 a. *Rhamm, K.*, Die Grosshufen [sv. *bol*] der Nordgermanen. (Ethnogr. Beiträge zur germ.-slav. Altertumskunde Abt. 1.) Braunsch. 1905. 8:o. — XIV, 853 s.

B IX. Historia och statsrätt. [2183—2190]

2183. *Rietschel, Siegf.*, Untersuchungen zur Geschichte der germanischen Hundertschaft T. 1. Die skandinavische und angelsächsische Hundertschaft. Weimar 1907. 8:o. — 95 s. Aus Zeitschr. der Savigny-Stiftung f. Rechtsgeschichte. German. Abteil. Bd 28. (H. 90.) — Jfr *E. Mayer* (N:o 2168).

2184. —, Zur Hundertschaftsfrage. I Zeitschr. d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. Germ. Abteil. Bd 30 (1909) s. 193—223.

Polemisk skrift. Berör äfven förhållandena i Norden.

2185. *Ruuth, J. W.*, Finlands handel under medeltiden. I Finlands kulturhist. Medeltiden (se N:o 2121), 1908, s. 91—104.

2186. —, Några ord om de äldsta danska medeltidsannaler, som innehålla uppgifter om tågen till Finland 1191 och 1202. I Hist. uppsatser tillegn. M. G. Schybergson, 1911, s. 227—38. H:fors. 8:o. = Skrifter utg. av Svenska litt.-sällsk. i Finland C.

2187. *Röding, Jac.*, Historisk undersökning om krigskonstens tillstånd i Sverige i k. Gustaf I:s tid. I Vitt. hist. o. ant. akad:s handl. D. 1 (1755) s. 131—245.

Berör äfven medeltiden. — Jfr *Hj. Falk*, Altnordische Waffenkunde, 1914. (Se N:o 2119.)

2188. *Sandström, Jos.*, De stående skatterna i Svealand under medeltiden, 1913. Se N:o 2432.

2189. *Schüeck, J. Henr. E.*, Birka. Ups. 1910. 8:o. — 29 s. (Progr. Ups.)

Utgör kritik af *Knut Stjerna*, Lund och Birka (se N:o 2204), särskildt rör frågan huruvida Birka varit en holländsk koloni (*Stjerna*) eller en svensk ort med holländska förbindelser, bl. a. Dorestat (*Schüeck*). *Rec.* (Sv.) Hist. tidskr. 30 (1910) s. 221—22.

2190. —, Forntiden och medeltiden. Avd. 1. Forntiden och den äldre medeltiden. 2. Folkungatiden och unionstiden. Lund 1914—15. 8:o. — 1: XII, 419 s. 2: IX, 470 s. Rikt illustr. = Svenska folkets historia af H. Schüeck, H. Almquist, A. Stille o. C. Hallendorff Bd 1.

Rec. *E. Arup* i (Dan.) Hist. tidsskr. 8:e R. 6 (1915) s. 127—45.

P. O. v. Törne i Finsk tidskr. 80 (1916) s. 143—52.

E. Bull i Samtiden (Kria) 1916, s. 168—74.

[2191—2201] B IX. Historia och statsrätt.

2191. *Schück, J. Henr. E.*, Hufvuddragen af den medeltida kulturens historia. (Rikt illustr.) Sth. 1907. St. 8:o. — (2), 181 s. — 2:a uppl. Sth. 1913. 8:o. — 277 s.

2192. —, Hur gammalt är Sveriges rike? Sth. 1917. 8:o. — 18 s.

2193. —, Medeltidens svenska konungaval. I (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 257—92.

2194. —, Minne af rikshöfvitsmannen Engelbrekt Engelbrektsson, 1914, 15. Se N:o 1545.

2195. —, Sveriges förkristna konungalängd. Upps. 1910. 8:o. — 37 s. (UUA. 1910. Progr. 6.)

2196. —, Upsala öd. Upps. 1914. 8:o. — 37 s. (UUA. 1914. Progr. 2.)

2197. —, Den äldsta kristna konungalängden i Sverige. Upps. 1914. 8:o. — 41 s. (UUA. 1914. Progr. 1.)

2198. *Schultz, Alwin*, Das häusliche Leben der europäischen Kulturvölker vom Mittelalter bis zur zweiten Hälfte des XVIII. Jahrhunderts. = Handbuch der mittelalterlichen u. neueren Geschichte, hrsg. von G. v. Below u. F. Meinecke, Abth. 4: Hilfswissenschaften u. Altertümer. München 1903. 8:o. — VIII, 432 s.

Inneh. 1. Die Wohnung. 2. Die Familie. 3. Die Kleidung. 4. Essen u. Trinken. 5. Beschäftigung u. Unterhaltung. 6. Tod u. Begräbnis.

2198 a. *Schybergson, M. G.*, Finland i Olaus Magnus historia, 1908. Se N:o 2121.

2199. *Skoglund, Alex:dra*, De yngre Axelssönernas förbindelser med Sverige 1441—1487. Akad. afh. Upps. 1903. 8:o. — XX, 246 s.

2200. *Sommarin, Emil F. K.*, Bidrag till kännedom om arbetarförhållanden vid svenska bergverk och bruk i äldre tid till omkr. år 1720. Akad. afh. Lund 1908. 8:o. — XVI, 183 s. — Tysk resumé i följ. art.

Berör äfven medeltiden.

Rec. F. Hjelmqvist i (Sv.) Hist. tidskr. 28 (1908): Öfvers. o. gr. s. 96—101.

2201. —, Die Arbeiterverhältnisse im älteren schwedischen Bergbau von 1300—1720. I Jahrbuch f. Gesetzgebung 33 (1909): H. 4, s. 137—48.

B IX. Historia och statsrätt. [2202—2212]

2202. *Sommarin, Emil F. K.*, Träldomen i Norden. Ett blad ur den svenska arbetsklassens äldsta historia. Sth. 1902. 8:o. — 24 s. = Studentfören. Verdandis småskrifter 104. — 2:a uppl. Sth. 1917. 8:o. — 28 s.

2203. *Stein, Walther*, Zur Geschichte der Deutschen in Stockholm im Mittelalter, 1904, 05. Se N:o 1470.

2204. *Stjerna, Knut M.*, Lund och Birka. I Hist. tidskr. f. Skåneland 3 (1914) s. 171—225. Lund. 8:o. — Jfr *H. Schück*, Birka. (Se N:o 2189.)

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 29 (1909) s. 261—62.

2205. —, Svear och götar under folkvandringstiden. I Sv. forn.-fören:s tidskr. 12 (1903—05) s. 339—60.

Framträder (enl. förf.) snarast med karaktären af ett sammanfattande program. Bland andra källor nämnes Beowulf.

2206. *Storm, Gust.*, De ældre grænser mellem nordiske og finske folk. (Ur et utrykt arbeide.) I Forhandl. paa det 5. Nord. filologmøde i Kristiania 1898, s. 56—57. Kria 1899. 8:o.

2207 (912). Sveriges historia intill tjugonde seklet... utg. af *Emil Hildebrand*. D. 1—10 + Reg. Illustr. Sth. 1903—10. 8:o. — Utgör 2:a omarb. o. utvidg. uppl. af Sveriges historia från äldsta tid till våra dagar af *O. Montelius*, *H. Hildebrand* m. fl. 1877—81. 8:o.

Rec. *M. G. Schybergson* i Finsk tidskr. 59 (1905) s. 269—73.

2208. *Söderqvist, O.*, Några anmärkningar rörande användningen af folknamnen svear och uppsvear. I (Sv.) Hist. tidskr. 38 (1918) s. 50—52.

2209. *Taranger, Abs.*, Kalmarunionsbrevet af 20. juli 1397. I Forhandlinger paa det 5. Nord. filologmøde i Kristiania 1898, s. 58—61. Kria 1899. 8:o. — Jfr N:o 891 med där anfordr litteratur rör. unionsdokumentet af 1397.

2210. *Tiander, Karl*, Varägerna. Nyare forskningsresultat. I Finsk tidskr. 79 (1915) s. 435—49.

2211. *Tunberg, Sven*, Alsnö stadga [1285]. Några kritiska synpunkter. I (Sv.) Hist. tidskr. 31 (1911) s. 229—37.

2212. —, En romersk källa om Norden vid 1100-talets början. (Med Efterskrift.) Upps. 1913. 8:o. — 21 + 3 s.

[2213—2219] B IX. Historia och statsrätt.

= Språkvetenskapliga sällsk:s förhandl. H. 10 (1910—12). (UUA. 1913.)

Inneh. den äldsta förteckningen öfver Sveriges biskopsdömen.
Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 62—63.

2213. *Tunberg, Sven*, Till den svenska ständerstatens äldsta historia 1—2. I (Sv.) *Hist. tidskr. 37 (1917) s. 65—87, 151—68.*

Inneh. 1. Det andliga frälsets införande i Sverige. — 2. Några anmärkningar till svenska riksrådets äldsta historia.

2214. ——. Det världsliga frälsets uppkomst i Sverige. — 14 s. I *Hist. studier tillägn. Harald Hjärne, 1908, s. 25—38.* (Se N:o 1438.)

2215. *Ulrich, Arv.*, Om förhållandet mellan konung och råd i Sverige i äldre tider. Småplock ur gamla urkunder... Gävle 1914. 8:o. — 70 s.

2216. Ur Västmanlands äldsta skatteböcker. Fogdens å Västerås slott Rasmus Kloths räkenskapsbok för år 1539 jämte utdrag av därtill hörande skattelängder. Utg. af Cl. Uggla. Västerås 1915. 8:o. — VI, 43 s. + 1 faks. i fol. I Västmanlands forn.-fören:s årsskr. H. 8.

Aftr. efter en hdskr. i Kammararkivet (sign. Västmanl:s handlar 1539 N:o 1). Med en inledning: »Om Västmanlands äldre skatteförhållanden» (s. III—VI), samt uppgifter om i räkenskaperna begagnade mått, af *A. Falk* (s. 38).

2217. *Vogel, W.*, Geschichte der deutschen Seeschiffart Bd 1. Von der Urzeit bis zum Ende des 15. Jahrh. Berlin 1915. 8:o. — XVII, 560 s. + 1 karta.

Rec. Al. Bugge i *Zeitschr. d. Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Altertumsk. 18 (1916) s. 107—20.*

2217 a. —, Zur nord- und westeuropäischen Seeschiffart im früheren Mittelalter. I *Hansische Geschichtsblätter 13 (1907) s. 153—205.* Leipz. 8:o.

2218. *Westman, K. Gust.*, Konung och landskapliga myndigheter i den äldsta svenska rättegången. — 27 s. I *Hist. studier tillägn. Harald Hjärne, 1908, s. 785—811.* (Se N:o 1438.)

2219. —, Svenska rådets historia till år 1306. Akad. avh. Upps. 1904. 8:o. — XVI, 227 s. + 1 taf. (sigillremsa till kungl. sigill 1282; jfr *Dipl. Sv. N:o 748*).

Rec. N. E[dén] i (Sv.) *Hist. tidskr. 25 (1905): Öfvers. o. gr. s. 1—7.*

Hj. H[olmquist] i *Kyrkoh. årsskr. 6 (1905) s. 286—92.*

B X. Kyrkohistoria. [2220—2225]

2220. *Willgren, Karl*, Zur Agrargeschichte Schwedens im früheren Mittelalter. I Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik. 3:e Folge. 45 (1913) s. 145—73.

Rec. S. T[unber]g i (Sv.) Hist. tidskr. 33 (1913) s. 248.

2221. *Zimmermann, Fr.*, Der Zweikampf in der Geschichte der westeuropäischen Völker. I Hist. Taschenbuch. 5. Folge. 9 (1879) s. 261—351.

S. 337—42 ett kap., som särskildt handlar om holmgång o. envig i Nordens historia.

2222. *Ödberg, Frid.*, Fru Anna Hansdotter Tott och hennes tid (1478—1549). Anteckningar. I Västergöt:s forn.-fören:s tidskr. Bd II: h. 6/7 (1907) s. 1—48.

2223. —, Om Hogenskild Bielkes moder, fru Anna Hogenskild till Dala och Åkerö, och hennes tid (1513—1590). Anteckningar. 1—2. I Västergöt:s forn.-fören:s tidskr. Bd II: h. 8/9 (1908) s. 6—84, o. h. 10 (1909) s. 1—87.

2224. *Östman, Nils*, Årtalet 1187 i Stockholms historia, en undersökning i medeltida annaler. I S:t Eriks årsbok 1917, s. 135—42. Sth. 8:o.

X. Kyrkohistoria.

2225. *Acta pontificum Danica*. Pavelige Aktstykker vedrørende Danmark 1316—1536. Bd 1—6. Udg. af (Bd 1:) L. Moltesen, (2—6:) A. Krarup og Joh:s Lindbæk. Kbh:n 1904—15. 8:o.

Af betydande vikt för kändedomen äfven af Sveriges politiska och kyrkliga förhållanden under medeltiden, speciellt i personhist. afseende.

Rec. Jul. Nielsen i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 17 (1904) s. 631—35.

J. Olrik *ibid.* 28 (1915) s. 544.

(Sv.) Hist. tidskr. 35 (1915) s. 202—03.

Kyrkohist. årsskr. 16 (1915) s. 386.

G. C. Richards i The Engl. hist. review 31 (1916) s. 490—93.

Danell i Hist. Zeitschr. 115 (1916) s. 644—47.

15—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

2226. *Adam von Bremen*, Hamburgische Kirchengeschichte. 3:e Aufl. hrsg. von B. Schmeidler. Hannov. & Leipz. 1917. 8:o. — LXVII, (1), 353, (1) s. (Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum ex monumentis Germaniæ historicis separatim editi.)

2227. *Ambrosiani, Sune*, Studier öfver den svenska kyrkans organisation och författning vid 1100-talets midt. I Kyrkohist. årsskr. 3 (1902) s. 19—68.

2228. *Anderson, William*, Kristendomens ankomst till Öland. I Varden (Kbh) 6 (1908) s. 10—15.

Handlar mest om präster o. klockare under medeltiden.

2229. *Bachmann, Johs*, Die päpstlichen Legaten in Deutschland und Skandinavien (1125—59). Berlin 1913. 8:o. — XV, 235 s. = Historische Studien H. 115.

2230. *Beckman, Nat.*, Sankta Annas prebenda i Skara. Historik och handlingar, 1915. Se A N:o 1096.

2231. *Berggren, P. G.*, Ur Ansgars lefnad af Rimbert. Adam af Bremen. Sth. 1901. 8:o. — 78 s. = Svensk historia enl. samtida skildringar. Ser. 1. (Se N:o 2090.)

2232. *Branting, Agnes*, Några meddelanden om svenska mässkläder [från medeltiden]. Med 13 fig. I Fornvännen 5 (1910) s. 169—85.

2233. *Bratt, Arnold*, Kyrkan och prästen enligt Sveriges tidigaste lagar. Sth. 1908. 8:o. — 34 s. = Studentfören. Verdandis småskrifter N:o 159.

2234. *Bril, L.*, Les premiers temps du christianisme en Suède. Étude critique des sources littéraires Hambourgeoises. I Revue d'hist. ecclésiastique 12 (1911) s. 17—37, 231—41, 652—69. Louvain. 8:o.

2235. *Brilioth, Yngve*, Om ett vittnesförhör angående visitationerna i Linköpings stift, hållet år 1328. I Kyrkoh. årsskr. 13 (1912): Meddel. o. aktst. s. 125—54.

2236. —, Den påfliga beskattningen af Sverige intill den stora schismen. Akad. afh. Upps. 1915. 8:o. — XXVIII, (2), 385 s.

Rec. G. Carlsson i (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917): Öfv. o. gr. s. 41—57.

2237. —, De svenska medeltidsbiskoparnes visitationes liminum ss. apostolorum. I Kyrkoh. årsskr. 14 (1913) s. 205—19.

2238. *Bring, E. S.*, Svea rike på Ansgarii tid enl. »Vita S. Ansgarii per S. Rembertum», 1830. Se N:o 2094.

2239. *Carlsson, Gottfr.*, Några anteckningar om de teologiska studierna i Upsala under universitetets första tillvaro. I Kyrkoh. årsskr. 14 (1913) s. 32—36.

2240. *Charling, Orwar*, Medeltidens klosteskolor. En studie. Örebro 1904. 4:o. — 14 s. (Örebro h. allm. lärov. progr. 1903/04.)
En allmän öfversikt. Sverige ej särskildt beaktadt.

2241. *Collijn, Is.*, När trycktes det Svenska Gradualet? 1909. Se N:o 1220.

2242. —, Tvänne tryckta latinska tideböcker för Linköpings och Skara stift, 1909. Se N:o 1228.

2243. *Crohn's, Hj.*, Legender och medeltidens latinska predikan och »exempla» i deras värdesättning af kvinnan. H:fors 1915. 8:o. — VII, 244 s. = Öfversigt af Fin. Vet.-soc:s förhandl. 57 (1914/15): afd. B. N:o 1.

2244. *Dietrichson, Lor. H. S.*, Horg og hov. Et bidrag til vore stavkirkers forhistorie. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 29 (1916) s. 245—67.

2245. *Erichson, Joh.*, Nachricht von den Scribenten, welche die schwedische Kirchengeschichte besonders beschrieben haben, 1740—41. Se N:o 1289.

2246. *Fogelklou, Emilia*. Ur fromhetslivets svensk-historia 1—2: 1 (forts.). Sth. 1916—17. 8:o. — 1: (8), 216 s. med 106 ill. 2: 1: (7) 178 s. med 104 ill.

Rec. Lydia Wahlström i Hertha 3 (1916) s. 392—93.

K. B. Westman i Vår lösen 7 (1916) s. 369—70.

— i Kyrkoh. årsskr. 18 (1917): Anm. o. gr. s. 49—51.

2247. *Freisen, Jos.*, Die katholischen Ritualbücher der nordischen Kirche und ihre Bedeutung für die germanische Rechtsgeschichte. Heidelb. 1909. 8:o. — 27 s. = Deutschrechtliche Beiträge Bd 3: H. 2, s. 133—59. (Dubbel paginering.)

2248. *Grath, G. F.*, Svenska kyrkans brudvigsel. En historisk-liturgisk framställning. Akad. afh. Ups. 1904. 8:o. — (4), 186, (1) s.

Inneh. bl. a. Afd. A. Våra medeltida vigselritualer: 1. Linköpings-manualet (s. 8—37). 2. Breviarium Scarense (s. 38—44). 3. Åbo-manualet (s. 45—62).

2248 a. *Grønbech, Vilh. P.*, Religion och kyrka [i Sverge] 1. Före kristendomens införande. I Is. Flodström, Sverges folk, 1918, s. 425—36. (Se N:o 2366 a.)

Afd. 2. Efter kristendoms införande, *ibid.* s. 436—46, är knapphändigt utförd eft. K. B. Westman.

2249. —, Religionsskiftet i Norden. Kbh 1913. 8:o. — 61, (2) s.

Rec. H. Ussing i Danske Studier 1914, s. 173—81.

E. Arup i (Dan.) Hist. Tidsskr. 8:e R. 5 (1914) s. 106—20.

2250. *Grönblad, Carl*, Ett nyfunnet svenskt synodalstatut. — 22 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist. tillagn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2251. *Helander, Jos.*, Hedendom och kristendom inom den äldsta svenska missionskyrkan. Fragment ur ett större efterlämnadt arbete. I Kyrkoh. årsskr. 6 (1905) s. 5—26.

2252. *Hjärne, Har.*, Kyrkliga inflytelser inom Sverges äldre statsrätt, 1902. Se N:o 2139.

2253. *Holmquist, Hj.*, Medeltidens kyrkohistoria till XIV:e århundradets början. Upps. 1910. 8:o. — XXXVII, 357 s.

Rec. K. B. Westman i Kyrkoh. årsskr. 16 (1915): Anmäl. o. gr. s. 94—103 (tillsam. m. följ. arb. af samme förf.)

2254. —, Den senare medeltidens kyrkohistoria. Sth. 1914. 8:o. — XXVIII, 232 s.

Rec. K. B. Westman (se nästföreg.).

2255. —, De äldsta urkunderna rörande ärkestiftet Hamburg-Bremen och den nordiska missionen. I Kyrkoh. årsskr. 9 (1908) s. 241—83.

2256. —, Öfversikt öfver domkapitlens historia i Sverige samt kyrkostyrelsens nuvarande organisation i andra evangelisk-lutherska länder. Enligt uppdrag utarb. Sth. 1907. 8:o. — 50 s. Sep. ur Underd. betänkande med förslag till lag ang. organisation af stiftsstyrelse m. m. afg. 31 dec. 1906 af därtill uts. kommitterade.

Jfr samme förf:s De svenska domkapitlens förvandling till lärarekapitel... Ups. 1908. 8:o. — viii, 174 s. (UUÅ. 1908.)

2257. [*Höjer, Torv.*], Ett bidrag till den svenska prediko-verksamhetens historia under medeltiden. (Undert. H.) I (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906) s. 46—49.

Innehåller två latinska urkunder.

B X. Kyrkohistoria. [2258—2266]

2258. Inventarium för kyrkorna i Skara stift 1583. Med anmärkningar utg. af Sven Lampa. — 45 s. I Västergötlands forn.-fören:s tidskr. Bd III: h. 3/4 (1912): N:o 13.

2259. *Janse, Otto*, Upsala ärkesätets flyttning. — 12 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2260. *Jensen, O.*, The introduction of Peter's pence into Sweden and Norway. Utgör s. 198—200 i förf:s The »denarius. S. Petri» in England. I Transact. of the R. Hist. society. New ser. 15 (1901) s. 171—200. London. 8:o.

2261. *Jørgensen, Ellen*, Fremmed Indflydelse under den danske Kirkes tidligste Udvikling. Kbh 1908. 4:o. — 123 s. = Det kgl. danske Vidensk. Selsk:s Skrifter 7:e R. Hist. og filos. Afd. Bd 1: 2.

Af vikt äfven för den äldsta svenska kyrkans historia.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 29 (1909) s. 137—38.

2262. —, Helgendyrkelse i Danmark. Studier over Kirkekultur og kirkeligt Liv fra det 11. Aarh:s Mitte til Reformationen. Kbh 1909. 8:o. — 176 s.

Äfven af betydelse för svensk helgonhistoria.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 29 (1909) s. 187—88.

2263. —, Middelalderligt Syn paa et Menneskes Dødsstund. I Kirkehist. Samlinger 5:e R. 2 (1903—05) s. 786—91.

Inneh. hufvudsakligen (s. 787—91) ett aftryck efter cod. AM. 792, 4:o, af »VII mærkelige pvncta, som synduga mændisker hænder j dødin, tha siælin vtgar aff legaman», samtidigt utg. af R. Geete i Skrifter till oppbyggelse, 1905 (se A N:o 961).

2264. *Karlsson, K. H.*, Electus Björn i Skara samt striderna om domprosteriet i Skara 1449—75. I Kyrkoh. årsskr. 6 (1905) s. 27—31.

2265. *Leijonhufvud, Sigrid*, Gotländsk uppteckning af medeltida formulär för invigning af födoämnen. I Fornvännen 1 (1906) s. 151—57. Med 1 fig.

2266. *Leinberg, K. G.*, Finlands territoriala församlingars ålder, utbildning och utgrening intill 1885 års utgång. H:fors 1886. 8:o. — (4), IV, 159 s. = Skrifter utg. af Sv. litt.-sällsk. i Finland H. 3. — 2:a rev. o. tillökta uppl. H:fors 1906. 8:o. — (2), II, 192 s. = Finska Kyrkohist. samf:s handl. 7.

2267. *Lindblom, Algot*, Akter rörande ärkebiskopsvalet i Uppsala 1432 samt striden därom mellan k. Erik och svenska kyrkan, 1903. Se A N:o 1095.

2268. —, En omtvistad biskopsstol i Sverge under kyrkschismen. — 28 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2269. *Lindqvist, Sune*, Den hel. Eskils biskopsdöme. Några arkeologiska vittnesbörd om den kristna kyrkans första organisation inom mellersta Sverige. Akad. avh. (Upps.). Sth. 1915. 8:o. — (2), 174, (1) s. M. 66 fig. o. 1 karta. = Antikv. tidskr. f. Sverige. D. 22: 1.

Rec. O. L[und]b[er]g i Namn o. bygd 5 (1917) s. 186—87.

2270. *Lundström, Herm.*, En medeltida, hittills obeaktad likvorist-fråga. I förf:s Fynd o. forskn. H. 1, 1912, s. 23—24. Upps. 8:o.

Det gäller ett påfvebref fr. 1220 af Honorius III till ärkebiskopen i Upsala med förbud för det tolererade bruket inom den svenska kyrkoprovinnsen att (till följd af vinbristen) till mer än hälften utspåda nattvardsvinet med vatten.

2271. —, Fynd och forskningar. Kritiska utflykter på den svenska kyrkohistoriens område H. 1—2. Upps. 1912, 14. 8:o. — 100 s. M. 5 faksim.

2272. —, Det äldsta tryckta svenska synodalcirkuläret. [På latin.] Ett nyupptäckt Upsala-tryck från 1513. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 170—81. — Äfv. i Bibliogr. undersökningar tillägn. Cl. Annerstedt, 1914, s. 215—25, samt i förf:s Fynd o. forskn. H. 2, 1914, s. 49—58.

2273. *Manuale Upsalense* [Stockholm 1487]. Den svenska kyrkans äldsta tryckta handbok... Med inledning utg. af Isak Collijn. Upps. 1918. 8:o. Se N:o 1255.

2274. *Martin, Jules*, L'église et l'état en Suède au moyen âge (des origines à l'union de Calmar). I Revue des questions historiques 77 (1905) s. 54—83.

2275. *Nissen, R. Tönder*, De nordiske Kirkers Historie. Efter Forf:s Död utg. ved Th. G. B. Odland. Kria 1884. 8:o. — (14), 581, (1) s. Med 1 portr.

2276. *Normann-Lundberg, C. G.*, Bidrag till frågan om äganderätten till prestgårdarne i Sverige under medeltiden, 1915. Se N:o 2428.

2277. *Samuelsson, S.*, Dateringen af påfvebrefven om Nicolaus' af Albano legation. — 12 s. I Bidrag t. Sverges medelt.-hist., tillegn. C. G. Malmström, 1902. (Se N:o 1435.)

2278. *Schulte, Aloys*, Die Fugger in Rom 1495—1523. Mit Studien zur Geschichte des kirchlichen Finanzwesens jener Zeit. Bd 1—2. Leipz. 1904. 8:o. — 1: XI, 308 s. 2: XI, 247 s. + 2 fotolit. taf. (Fuggerska mynt).

Inneh. passim bidrag till känned. om aflats-handeln o. -uppbörden afven i Sverige, bl. a. efter källor i Vatikanska arkivet.

2279. *Schönecke, Walter*, Personal- und Amtdaten der Erzbischöfe von Hamburg-Bremen vom Jahre 831 bis 1511. Inaug.-Diss. Greifsw. 1915. 8:o. — 91 s.

2280. *Sundler, J.*, Från det katolska Sverige. Med 3 ill. I Julhälsningar till församlingarna från präster i Skara stift Årg. 12 (1917) s. 60—64.

2281. *Swartling, Birger*, Johannes Magnus' Historia metropolitanae ecclesiae Upsalensis. I Hist. studier tillägn. Harald Hjærne, 1908, s. 107—24. (Se N:o 1438.)

2282. *Söderblom, Natan*, Ärkebiskop Stefans invigning i katedralen i Sens år 1164. Med 8 ill. o. 3 faksim i texten. I Kyrkoh. årsskr. 15 (1914) s. 381—410.

2283. *Törne, P. O. von*, Om Finlands skattskyldighet till påfvedömet under medeltiden. I Historiall. arkisto 22: 2. H:fors 1911. — 110 s.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 31 (1911) s. 214—15.

Y. Biblioth i Kyrkoh. årsskr. 13 (1912): Anm. o. gr. s. 225—29.

2284. —, De finska medeltidsbiskoparnes besök vid den påfliga kurian. I Hist. uppsatser tillegn. M. G. Schybergson på hans 60-årsdag, d. 26 nov. 1911, s. 198—226. H:fors 1911. 8:o. = Skr. utg. av Sv. litt.-sällsk. i Finland C.

2285. —, De finska prelaturrenas besättande mot medeltidens slut. I Finska Kyrkohist. samf:s årsskrift 2 (1912) s. 33—53.

2286. *Ugglas, C. R. af*, Till förklaring af innehållet i vissa medeltida bildframställningar. Utgör s. 121—36 af förf:s Katalog öfver Södermanlands forn.-fören:s kyrkomuseum i Strängnäs. = Bidrag t. Södermanl:s äldre kulturhist., utg. af Södermanl:s forn.-fören. gen. Isak Fehr, H. 15. Strängn. 1911. 8:o. — 140, (2) s. + 11 pl.

Uppsatsen utgör en kortfattad förteckning öfver de i Södermanland under medeltiden dyrkade helgonen, med korta biografier, redogörelse för deras symboler (attributer) m. m., bl. a. Birgitta, Botvid, Erik, Eskil, Olof, Dorotea, Gertrud, Margareta m. fl.

2287. *Wahlström, Lydia*, Nationell och universell medeltidskyrka. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 29 (1916) s. 352—64.

Med anl. af K. B. Westman, Den svenska kyrkans utveckling..., 1916. (Se N:o 2291.)

2288. *Wallin, Gör.*, Gothländska samlingar 1—2, 1747, 76. Se N:o 2378.

2289. *Westman, Knut B.*, Anteckningar till svensk senmedeltid och reformation 1—3. I Kyrkoh. årsskr. 18 (1917) s. 359—68.

Inneh. 1. Nicolaus Hermannis skrinläggning. S. 359—62. — 2. Magnus Magnis återkallelse. S. 362—64. — 3. Ur Lars Siggessons anteckningsbok. S. 364—68.

2290. —, Kyrkan och Sveriges folk under medeltiden. Upps. 1912. 8:o. — 19 s. = Sveriges kristl. studentrörelses skriftserie N:o 21.

2291. —, Den svenska kyrkans utveckling från St Bernhards tidevarv till Innocentius III:s. En undersökning. Sth. 1915. 8:o. — XII, 301 s.

Rec. Y. Brilioth i (Sv.) Hist. tidskr. 35 (1915): Öfv. o. gr. s. 18—26.

R. Pipping i Finsk tidskr. 79 (1915) s. 376—86.

H. Olrik i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 28 (1915) s. 469—72.

E. Bull i Norsk theol. tidsskr. Ny R. 7 (1916) s. 96—100.

Lydia Wahlström i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 29 (1916) s. 352—64.

2292. — o. *O. Lundberg*, De äldsta kända påfvobrefven för Östra Aros [fr. 1221 m. fl. år]. I Kyrkoh. årsskr. 15 (1914) s. 468—71.

Innehåller ett flertal uppländska ortnamn.

2293. *Wordsworth, John*, The national church of Sweden. (Hale lectures 1910.) Lond. 1911. 8:o. — XIX, 459 s. — Öfvers. i följ.

B XI. Kloster- och ordenshistoria. [2294—2300]

2294. *Wordsworth, John*, Den svenska kyrkan. Föreläsningar hållna i S:t James' church i Chicago 1910. Öfvers. af Elin Silén. Sth. 1912. 8:o. — XXXI, (1), 472 s. M. 1 portr. (Se föreg. N:r.)

Rec. A. Bratt i Kyrkoh. årsskr. 14 (1913): Anm. o. gr. s. 62—71.

2295. *Wrangel, Evert*, Medeltidskyrkorna i Småland. Med 10 pl. o. 20 fig. I Meddel. fr. N. Smålands forn.-fören. 1 (1907) s. 43—78. Jönkpg. 8:o.

2296. *Åmark, Mats*, Klämtning. Med 1 ill. I Julhälsning till församlingarna i Uppsala stift 1916, s. 45—57. Upps. 8:o.

Innehåller äfven redogörelse för en del medeltida förhållanden.

2296 a. —, När gamla Barkaröcklockan smälte. Med 1 ill. I Julbok för Västerås stift Årg. 7 (1912) s. 74—77. Falun. 8:o. — Utgör en förkortad form af följ.

2296 b. —, Om Sveriges äldsta kyrkklockor. I Fornvännen 7 (1912) s. 71—81.

XI. Kloster- och ordenshistoria.

1. Allmänt.

2297. *Charling, Orwar*, Medeltidens klosterekolor. En studie, 1904. Se N:o 2240.

2298. *Gummerus, Jaakko*, Klostren [i Finland under medeltiden]. I Finlands kulturhist. Medeltiden, H:fors 1908, s. 119—28. (Se N:o 2121.)

2299. *Levin, Herm.*, Munkväsendet och dess betydelse för vårt lands odling. I Läs. f. svenska folket 70 (1904) s. 161—78 o. 241—63.

2300. *Wallin, Jör.*, Gothländska samlingar 1—2, 1747, 76. Se N:o 2378.

Bl. a. skildras Roma kloster (D. 1: s. 1—72) o. Solbergs nunnekloster (D. 2: s. 109—56).

2. Särskilda ordnar.

a. Birgittinorden. (Ordo S. Salvatoris.)

2301. *Aurelius, B. O.*, Ur Birgittinerordens historia. (Med 15 bilder.) I Ord och bild 18 (1909) s. 449—62. — Omtr. i förf:s Tankar o. bilder. Saml. 2. Sth. 1910. S. 87—105.

2302. *Berggren, P. G.*, Vadstena kloster. (Efter H. Hildebrand och C. Silfverstolpe.) I Svensk historia enligt samtida skildringar, utg. af P. G. B—, Ser. 3, 1907, s. 60—63. (Se N:o 2090.)

2303. [Birgittinbreviarium.] — Officium beate Virginis Marie per totius anni circulum. Secundum morem regule & ordinis S. Salvatoris. Genuæ (apud Ant. Bellonum) 1570. Lit. 8:o. — (1), 113 bl. M. 3 träsnitt.

Inneh. 1. Cantus sororum med Sermo angelicus (in extenso), bl. 1—94. — 2. Ordo cantus (»gudstjänstordningen», ordagrannt = texten i Jungfru Marie örtagård s. 273—81), bl. 95—104^a. — 3. Officium de S. Spiritu. (Ej särskildt birgittinsk; endast ett bihang till föreg.), bl. 105—13. — Breviariet är ett unicum, som af den bekante hymnologen J. Linke inköpts i Sydtyskland och nu äges af hans sterbhus. Jfr *J. Linke* i Blätter für Hymnologie 1887, s. 33—37.

R. Geete i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen, 1914. (Se N:o 1235.)

2304. [—.] — Officia propria sanctorum et aliarum festivitatum ordinis Salvatoris: vulgo S. Birgittæ, Romano breviario accommodata. Recitanda a monialibus Anglicanis civitatis Ulyssiponensis. Ulyssipone [o: Lisboa] 1690. 4:o. — XI, 219 s.

Breviariet (med endast lat. text, inga noter) trycktes för de engelska nunnor, som efter expatrieringen (vid reformationen, 1539) och omskiftande öden 1594 hamnade i Lissabon. De uppehöll sig där i sitt nya kloster Syon i 215 år, d. v. s. till år 1809, då de fingo återvända till England. Från 1875 residerar Syon-konventet i eget, rikt doteradt kloster i Chugleigh (Devonshire).

Ur denna ritualbok har *R. Geete* utgifvit: Ett hittills okänt Katarina-officium (1903). Se N:o 1576.

2305. [—.] — Breviarium sacrarum virginum ordinis Sanctissimi Salvatoris, vulgo Sanctæ Birgittæ . . . Romæ, Parisiis, Tornaci 1908. 8:o. — xlvj, 936, (2) s. Ill. med kopparst.

2306. Birgittinerkirkernes indretning . . . I Architekten.

B XI. Kloster- och ordenshistoria. [2307—2310]

Meddelelser fra Akad. Architectforening 7 (1904/05) s. 194—96. Kbh. 8:o.

Jfr *L. Fenger*, Om Birgittinerkirkernes indretning, 1904. (Se N:o 2314.)

2307. [Birgittinritualen.] Antiphonale (resp. Vesperale) juxta breviarium sanctimonialium ordinis SS. Salvatoris, vulgo S. Birgittæ. [1—2.] Werthæ (excudebant sorores Birgittinæ monaster. Mariæ Cordis) 1881, 83. 4:o. — 1: (6), 282 s. + 1 inklistradt kopparst. 2: 159 s. + 1 kol. pl. (»Die heil. Birgittæ»).

Ett ex., troligen det enda som kommit utom klostrets murar, skänktes i slutet af 1890-talet till Kungl. biblioteket till tack för en där verkställd kritisk jämförelse af Weertritualens text och noter med de i K. B. befintliga autentiska handskrifterna af Vadstenaritualen. Det kan nämnas, att öfverensstämmelsen var så godt som fullständig, trots många mellanhänder under århundradenas lopp.

2308. *Brandel, Sven*, Pilgrimsmärken [från Vadstena]. 6 st. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . . 1918, s. 109—10. (Se N:o 1531.)

2309. *Branting, Agnes*, o. *Lindblom, Andr.*, Heliga Birgittas o. Katherinas skrin samt andra helgedomakar. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . . , 1918, s. 13—28. (Se N:o 1531.)

2310. [Cantus sororum på engelska.] — The boke callyd the Myrroure of Oure Lady. London (Rich. Fawkes) 1530. Fol. — (7) + 189 bl. (folierade). M. 6 träsn. Black-letters; kolofon å bl. clxiii r^o.

Inneh. inledning o. 3 parts. Inledningen utgöres af 2 prologer o. register till p. 1 (upptaga tills. de 7 första obetecknade bladen). — Part 1 (fol. i—xxx): »Of divine servyce» (= Ordo cantus et lecturæ; se Jungfru Marie örtagård, 1895, s. 273—81). — Pt 2 (fol. xxxii—clxiii): »The story and service of the Souday, Monday . . . Saterdag» (= Veckoritualen; se J. M. örtagård s. 209—38). — Pt 3 (fol. clxvi—clxxxix): »That ys of youre masses».

Ett fullständigt exemplar af denna sällsynta bok, af hvilken eljest endast sju (defekta) ex. synas vara kända, skänktes 1917 till Kungl. bibl. af frih. P. Hierta.

Hdskr. Blott en sådan är känd: den tillhör univ.-biblioteket i Aberdeen och härrör från tiden 1460—1500. Den är emellertid defekt (innehåller blott ungefär halfva texten). — En ny upplaga af denna 1530-års edition är följande.

[2311—2321] B XI. Kloster- och ordenshistoria.

2311. [Cantus sororum på engelska.] — The myroure [o: mirror] of oure Ladye, containing a devotional treatise on divine service, with a translation of the offices used by the sisters of the Birgittine monastery of Sion, at Isleworth, during the 15th and 16th centuries. Edited from the original black-letter text of 1530 a. D., with introduction and notes, by John Henry Blunt. Lond. 1873. 8:o. — lx, 378 s. + 2 bl. faks. (af titelbl. i 1530 års uppl.) o. 2 bl. afbildn. = Early English text society. Extra ser. N:o 19. — Se föreg. N:r.

2312. (Diarium Vadstenense.) — Vadstena klostres minnesbok »Diarivm Vazstenense». (Öfvers. af A. W. Lundberg.) Sth. 1918. 8:o. Se N:o 1454.

2313. (—) — Ur Vadstena klostres dagbok. Utdrag [på nysv.] af P. G. Berggren, 1907. Se N:o 1455 o. 2090.

2314. Fenger, L., Om Birgittinerkirkernes indretning i Vadstena, Maribo og Mariager 1—2. I Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 17 (1904) s. 543—60 o. 607—23. — Jfr N:o 2306.

2315. Fjetterström, Rud., Vadstena kloster och lifvet där. I Julhälsn:ar till församl:na fr. präster i Linköpings stift, 1905, s. 31—41. Linköp. 8:o. — Med 3 ill., däribl. en rekonstruerad bild af klostret.

2316. Fleetwood, Har., Sigill [använda af konvent och klosterfolk i Vadstena]. Med 1 pl. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning . . ., 1918, s. 175—92. (Se N:o 1531.)

2317. Geete, Rob., De sista nunnorna i Vadstena, 1914. Se N:o 1457.

2318. —, Två sällsynta Birgittatryck, 1914. Se N:o 1235.

2319. Grimberg, Carl, Den heliga Birgitta. — I Vadstena kloster, 1906. Se N:o 1495.

2320. Grönkvist, Hilmer, Vadstena kloster. I Varden, katolsk Maanedsskr. 3 (1905) s. 225—34. Kbh. 8:o.

En rask öfversikt, efter kända källor, öfver klostrets historia från dess början till slutet (1595).

2321. [Hertzberg, Raf.], Det litterära lifvet i Nådendals kloster. (Föredrag hållet vid Vestfinska afdeln:s årsfest 23 okt. 1864; undert. H. R.) I Lännetår. Album utg. af vestfinnar 3 (1864) s. 133—60. H:fors. 8:o.

B XI. Kloster- och ordenshistoria. [2322—2330]

2322. *Holmström, Otto*, Ärkebiskop Abrahams [Angermannus] räfst. Efter originalakterna utgifven. Ups. 1901—02. 8:o. — v, 212 s. = Skrifter utg. af Kyrkohist. föreningen 4: 1.

Källan är cod. Ups. K 58 (»Linköpingh capitelz dombooch, begynandes a:o dni [15]96...») Där behandlas äfv. händelser vid Vadstena klosterns stängning. Så t. ex. s. 136: »Summa på Closterpersonerne, huilke hafua gått sielden till kyrkio och intedh till sacramentet». Där uppräknas fem nunnor i Vadstena jämte sju manfolk. Jfr *R. Geete*, De sista nunnorna i Vadstena, 1914 (N:o 1457).

2323. *Horæ de domina* [S. Maria virgine] ad usum ecclesiæ Lincopensis et Scarensis. [Vadstena 1495.] Lit. 8:o. Se N:o 1243.

Troligen det enda (och därtill i blott ett ex.) bevarade tryckalstret från Vadstena klostertryckeri, som förstördes genom eldsvåda 1495 efter kort tids tillvaro.

2324. *Höjer, Torv.*, Studier i Vadstena klosterns och birgittinordens historia intill midten af 1400-talet. Akad. afh. Ups. 1905. 8:o. — xxvii, 360, (3) s.

Rev. L. Moltesen i Nord. tidskr. (Letterst.) N. F. 20 (1907) s. 520—21.

C. W. A. i The English hist. review 22 (1907) s. 404.

Jfr *K. G. Westman*, Om Birgittas orden; anteckningar med anl. af [ofvanst. arbete], 1906. (Se N:o 2337.)

2325. —, Till kännedomen om Vadstena klosterns ställning såsom religiös institution. I Hist. studier tillägn. Harald Hjärne, 1908, s. 59—106. (Se N:o 1438.)

2326. *Jørgensen, Ellen*, En Oversættelse af Cantus sororum og Sermo angelicus [paa Plattysk]. I Ark. f. nord. filol. 22 (1905/06) s. 367—70.

Plattyska texten (vid slutet en del på danska) föreligger i cod. AM. 70, 8:o; början något defekt (pp., 256 bl.).

2327. *Levin, Herm.*, Birgitta och hennes klosterstiftelse, 1908. Se N:o 1498.

2328. *Logemann-van der Willigen, D.*, Iets over Birgittinesen-kloosters. — 19 s. Overdruk uit Dietsche warande en Belfort. Jaarg. 1913. 8:o.

2329. *Norberg, Otto*, I Vadstena. (Bilder ur svenska kyrkans historia 8.) I Läs. f. svenska folket 67 (1901) s. 98—105.

2330. *Norlind, Tob.*, Vadstena klosterns veckoritual. I Samlaren 28 (1907) s. 1—31.

[2331—2338] B XI. Kloster- och ordenshistoria.

2331 (993). *Quensel, Osc.*, Några bilder från Vadstena klosterlif. I förf:s Strödda drag af svenskt kyrkolif under gångna tider. Upps. 1912. 8:o. S. 33—64. — Utgör en omredigering af förf:s liknämnda uppsats i Kyrkl. tidskr. 3 (1897). Se N:o 993.

2332. *Schück, J. Henr. E.*, En dag i Vadstena kloster. I Schück o. Lundahl, Läsebok f. folkskolans högre klasser D. 1. Sverige. Lund 1901—03. 8:o. S. 85—94 (tr. 1901).

2333 (994). —, Lifvet i Vadstena kloster. Omtr. i förf:s Ur gamla papper. Saml. 5, 1902, s. 52—77.

2334. *Silfverstolpe, Carl G. U.*, Några ord om Vadstena klostrets ekonomi, särskildt med afscende på tiden 1539—70. I förf:s Vadstena klostrets uppbörds- och utgiftsbok 1539—1570. Sth. 1895. 8:o. S. I—XXII. (= Antikv. tidskr. f. Sverige D. 16: 1, s. 186—207.) — Jfr N:o 999.

2335. *Steele, Fr. M.*, The story of the Bridgettines. Lond. 1910. 8:o. — (3), 292 s. + 12 pl.

2336. Das Totenbuch des St. Birgittenklosters zu Danzig. Hrsg. von R. Frydrychowicz. I Zeitschr. d. Westpreuss. Geschichtsvereins H. 54, s. 189—222. Danzig 1912. 8:o.

Efter en hdskr. i Pelplins Seminarbibl. (N:r 347, 8:o, pp.). Nekrologiet omfattar egentligen tiden 1644—1835 (då klostret upphäfdes), men innehåller dessutom några äldre notiser, såsom det vill synas öfverförda från något äldre nekrologium e. d. Bl. a. finnas några underrättelser om de sista, från Vadstena vid detta klostrets stängning 1595 till Danzig flyktade, fem nunnorna med dödsår m. m. — Jfr *R. Geete*, De sista nunnorna i Vadstena, 1914. (Se N:o 1457.)

2337. [*Westman, Karl Gust.*], Om Birgittas orden; anteckningar med anledning af T. Höjer, Studier i Vadstena klostrets och birgittinordens historia. (Undert. *K. G. Wn.*) I (Sv.) Hist. tidskr. 26 (1906) s. 256—72. — Jfr *T. Höjers* citerade afhandling (N:o 2324).

b. Cisterciensorden.

2338. *Curman, Sigurd*, Bidrag till kännedomen om Cistercienserordens byggnadskonst 1. Kyrkoplanen. Akad. afh. Upps. Sth. 1912. St. 8:o. — (1), 213, (2) s.

B XI. Kloster- och ordenshistoria. [2339—2348]

»Sverige» upptager s. 178—85. Där behandlas följande kloster: Alvastra, Nydala, Varnhem, Roma (alla fyra med bifogade grundplaner). Julita (Saba) o. Gudsberga, med anförande af grundlägningsår, moderkloster m. m.

2339. *Hall, Frith.*, Beiträge zur Geschichte der Cistercienser-Klöster in Schweden. Bregenz 1903. St. S:o. — 103 s. Sonder-Abdr. aus der Cistercienser-Chronik Jahrg. 15 (1903) s. 129—48, 161—77, 191—214, 225—43, 257—73 o. 301—06.

Utgör öfvers. af förf:s sv. afh. (se N:o 1003) med några tillägg rörande de inom nuv. Sverige belägna, förr Danmark o. Norge tillhöriga cisterc.-klostren (2 st.).

2340. *Jäger, Joh:s*, Klosterleben im Mittelalter. Ein Kulturbild aus der Glanzperiode des Cistercienserordens. Würzb. 1903. S:o. — IV, 90 s.

2341. **Gudhem.** — *Hall, Frith.*, Gudhems kloster. I Västergötlands fornm.-fören:s tidskr. Bd II: h. 1 (1901) s. 44—52.

2342. ——. *Nilsson, Paul*, Blad ur Gudhems klosterhistoria. I Julhälsningar t. församl. fr. präster i Skara stift. Årg. 3 (1908) s. 107—17. Göteb. S:o.

2343. **Nydala.** — [Nydala klostrets kopiebok. Udg. af det Kongel. Bibliothek i Kbh:n.] Fotolitogr. aftr. under red. af A. A. Bjørnbo. Kbh:n 1910. Tv. fol.

Orig.-hdskr. tillhör Kgl. bibl. i Köpenhamn och har sign. Ny kongel. Saml. 1432. Fol. 59 pag.

2344. ——. *Danér, J. E.*, Nydala klosterkyrka. I Wäxjö stifts hembygdskalender 5 (1913) s. 98—111. M. 6 ill.

2345. **Skokloster.** — *Hall, Frith.*, Skokloster [nunnekloster af Cistere.-orden]. M. 5 fig. I Fornvännen 4 (1909) s. 1—38.

2346. **Vreta.** — *Aurelius, B. O.*, Vreta [nunne-]kloster. I Ord o. bild 21 (1912) s. 257—67. M. 8 ill.

2347. ——. *Bergendahl, E.*, Vreta kloster och dess medeltidsminnen. I Sv. turistfören:s årsskr. 1911, s. 372—77.

2348. ——. *Vågman, O.*, Fruklostret i Vreta. Med 3 ill. I Julhälsningar . . . fr. präster i Linköpings stift [Årg. 1] 1905, s. 24—30. Link. S:o.

Handlar om klosterlifvet i Vreta.

c. Dominikanorden.

2349. **Kalmar.** — *Berggren, P. G.*, Kalmar dominikanerkloster. I Meddel. fr. Kalmar läns forn.-fören. 4 (1904) s. 1—19.

2350. ——. *Berggren, P. G.*, Kalmar nunnekloster [af dominik.-orden]. I Meddel. fr. Kalmar läns forn.-fören. 3 (1903) s. 33—65.

Hufvudsakl. utarbetad på grundval af Kalmar stads tänkebok (i Upps. univ.-bibl.) o. klostrets i Riksarkivet förvarade uppbörds- och utgiftsbok för åren 1478—86.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 22 (1902) s. 382.

2351. **Skara.** — *Ödberg, Frid.*, Anteckningar om dominikanerklostret S:t Olof i Skara. M. 5 fig. I Västergötls forn.-fören:s tidskr. Bd III: h. 5/6 (1913) s. 44—53.

2352. **Stockholm.** — *de Brun, Fr.*, Anteckningar rörande Svartbrödraklostret i Stockholm. I Samf. S:t Eriks årsbok 1916, s. 13—58. Sth. 8:o.

d. Franciskanorden.

2353. **Jönköping.** — *Hall, Frith.*, Jönköpings [franciskan-] kloster. Med 3 pl. o. 2 fig. I Meddel. fr. N. Smålands forn.-fören. 1 (1907) s. 22—42. Jönköp. 8:o.

2354. **Linköping.** — *Berggren, P. G.*, Anteckningar om Linköpings franciskanerkloster. I Meddel. från Östergötls forn.-fören. 1908, s. 5—19. Link. 8:o.

2355. **Skara.** — *Beckman, Nat.*, Franciskanerklostret i Skara. I Västergötls forn.-fören:s tidskr. Bd III: h. 5/6 (1913) s. 23—43. M. 9 fig.

2356. **Stockholm.** — *Collijn, Is.*, Franciskanernas bibliotek på Gråmunkeholmen i Stockholm . . ., 1917. Se N:o 1381.

e. Johannitorden.

2357. **Eskilstuna.** — [*Grönberg, J. Fr.*], Johanniterklostret i Eskilstuna. Om S. Eskilskyrkans första tid och S. Eskils

liksten af *Gbg.* Eskilst. 1912. 4:o. — 20 s. (dubbelspalt.). —
Ur Sörmlandsposten 1912 (10 sep.).

2358. **Kronobäck.** — *Berggren, P. G.*, Kronobäcks kloster.
I Meddel. fr. Kalmar läns forn.-fören. 4 (1904) s. 20—34.

XII. Topografi.

2359. *Ahlenius, Karl*, Landkonturer och hafsvidder. Skisser
och studier ur geografiens historia. Sth. (tr. Ups.) 1905. 8:o.
— (4), 147 s.

Inneh. 7 uppsatser, alla illustrerade med afbildningar efter Olaus
Magnus' Hist. de gentibus septentrional. Roma-uppl. 1555 (jfr N:o 2179).
Af särskildt intresse 4. En resa genom Skandinaviens nordligaste bygder
i börj. af 1500-t. (efter Ol. Magnus), s. 53—81.

2360. —, Die älteste geographische Kenntnis von Skan-
dinavien. I *Eranos* 3 (1898—99) s. 22—47. Upps. 8:o.

2361. *Ambrosiani, Sune*, Hvarför och när uppstod Stock-
holm? I *Varia* 1917, s. 65—74. Med 8 ill.

2362. *Beckman, Nat.*, Tre konungaätter och deras jord-
egendomar i Sverige, 1912. Se N:o 1818.

2363. —, Vägar och städer i medeltidens Västergötland.
Göteb. 1916. 8:o. — 70 s. = Göteb:s vetensk. o. vitt.-samhälles
handl. 4:e följd. Bd 17: 3.

Rec. H. B[ruli]n i (Sv.) Hist. tidskr. 36 (1916) s. 285—86.

2364. *Björkander, Ad.*, Till Visby stads äldsta historia.
Ett kritiskt bidrag. Akad. afh. Upps. 1898. 8:o. — XVI,
138 s.

2365. *Bååth, L. M.*, Helgeandsholmen och Norrström från
älsta tid till våra dagar 1. Tiden till 1718. Upps. & Sth.
1916. 8:o. — XI, 342 s. Med 1 pl. o. 2 kartor.

2366. *de Brun, Fr.*, Det medeltida Stockholm. Sth. (tr.
Upps.) 1911. 8:o. — 63 s.

16—181340. *Fornsv. bibliogr. Suppl.*

2366 a. *Flodström, Isidor*, Sverges folk. En utbildnings-, odlings- och samhällshistorisk skildring under medverkan av ett flertal fackmän utarb. o. utg. af I. F—. Ill. Upps. 1918. 8:o. — XII, 621 s.

Inneh. bl. a. *O. Almgren*, Sverges första bebyggande o. bygdens utveckling under förhistorisk tid. A. Fornfyndens vittnesbörd (s. 15—41). Under samma öfverrubrik ingår ss. afd. B: *Hj. Lindroth*, Ortnamnen och bebyggelsehistorien (s. 41—46). Under öfverrubr. Religion och kyrka 1. behandlar *V. Grönbech* tiden före kristendomens införande (s. 425—36), och ss. 2 följer tiden efter kristendoms införande, utarb. eft. *K. B. Westman* (s. 436—46). Rättsutvecklingen i Sverge behandlas af *C. G. Bergman* (s. 446—542; medeltiden särskildt s. 457—86). *Har. Malmberg* skildrar Krigsväsendet (s. 542—64) o. *Iv. Lind* Stats- och kommunorganisationens historia (s. 561—72).

2367. *Geete, Rob.*, Från »Gamla Söderköping». Några kulturminnen. (Illustr.) I Sv. turistfören:s årsskr. 1903, s. 321—52. — Sep. Sth. 1903. 8:o. — 32 s.

2368. *Janse, Otto*, Sigtuna stads grundläggning och stadens betydelse under medeltiden. I Gamla svenska städer... Utg. af Svenska teknologfören:s afdeln. f. husbyggnadskonst H. 5. Sth. 1916. S. I—XV. M. 6 fig.

2369. —, Vadstena som kulturminnesort. Med 1 taf. I Birgittautställningen [i Sthlm] 1918. Beskrifv. förteckning..., 1918, s. 193—201. (Se N:o 1531.)

2370. *Kjellberg, C. M.*, Vadstena i forntid och nutid. Link. 1917. 8:o. — 220, II, (1) s. med 22 bilder i texten samt kartor o. planer.

Hvilar hufvudsakligen på utgifvet o. hittills ej utnyttjad material, särsk. i Vadstena landsarkiv.

Rec. (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917) s. 314.

2371. *Neovius, Ad.*, Finlands administrativa, judiciella och kamerala indelning i äldre tider. I Finskt museum 15 (1908) s. 57—74. H:fors. 8:o.

2372. *Nordlander, Joh.*, Mellersta Norrlands näringar i början af 1300-talet. I Sv. landsm. (tidskr.) 1911, s. 356—63.

2373. *Ridderstad, Ant.*, Östergötlands historia från äldsta intill nuvarande tid. Sth. 1913—14. 8:o. — XII, 607 s. Med ill. i texten.

Rec. *L[ouise] S[tenbock]* i Personhist. tidskr. 17 (1915) s. 63—65.

B XII. Topografi. [2374—2379]

2374. *Ruuth, J. W.*, Åbo stads historia under medeltiden och 1500-talet. Illustr. H. 1—3 (forts.). H:fors 1909—16. 8:o. = Bidrag t. Åbo stads historia. Ser. 2. H. 9, 11, 12.

Inga orig.-dokument här aftryckta.

Rec. *P. O. v. Törne* i Hist. tidskr. f. Finl. 2 (1917) s. 220—29.

2375. *Sandström, Jos.*, Den nuvarande bybebyggelsens uppkomst. Några synpunkter, 1910. Se N:o 2431.

2376 (1024). *Styffe, C. G.*, Skandinavien under unionstiden med särskildt afseende på Sverige och dess förvaltning åren 1319 till 1521. Ett bidrag till den historiska geografien. 3:e uppl. utg. af L. M. Bååth. Sth. 1911. 8:o. — xv, (1), 536 s.

Rec. *E. Bull* i (No.) Hist. tidsskr. 5:e R. 1 (1912) s. 512 ff.

J. Sahlgren i (Sv.) Hist. tidskr. 32 (1912): Öfv. o. gr. s. 1—8.

2377. *Tunberg, Sven*, Studier rörande Skandinaviens äldsta politiska indelning. Akad. afh. Upps. 1911. 8:o. — xxix, 232 s.

Rec. *G. Wittrock* i (Sv.) Hist. tidskr. 31 (1911): Öfv. o. gr. s. 25—32.

S. Rietschel i Zeitschr. d. Savigny-Stift. Germ. Abt. 32 (1911) s. 541—45.

E. Mayer i Hist. Vierteljahrschr. 16 (1913) s. 54—68.

2378. *Wallin, Jöran*, Gothländska samlingar, allestädes (1: med flit) vpsökte, och vid lediga stunder (2: efter tidsens läglighet) vtarbetade (1: och efter hand til trycket vtgifne). D. 1—2. Sth. 1747, Götheb. 1776. 4:o. — 1: (6), 274 s. 2: (4), 202 s.

Inneh. värdefulla bidrag till Gotlands kyrko- och klosterhistoria, bl. a. »Gamla kyrkor i Wisby» (1: s. 225—74), »Roma kloster» (ib s. 1—72), »Solbergs nunnekloster» (2: s. 109—56).

2378 a. *Weckström, Math.*, Geografiskt, statistiskt lexikon öfver Finland. 1.* Åland. Åbo 1852. 8:o. — 79 s. m. 1 pl.

2379. *Voionmaa, V.*, Studier i Ålands medeltidshistoria. I Finska forn.-fören:s tidskr. 27 (1916) s. 77—151.

Behandlar bl. a. de åländska begreppen »tridung» och »bol» som odlingsenheter.

XIII. Rättshistoria och förvaltning.

2380. *Almquist, J. A.*, Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523—1630. Med särskild hänsyn till den kamerala indelningen. D. 1 o. 3: häft. 1. Sth. 1917. 8:o. — 1: VIII, 400 s. 3: 1: 48 s. = Meddel. fr. Sv. Riksark. N. F. 2: 6.

Rec. E. Hildebrand i (Sv.) Hist. tidskr. 38 (1918): Öfv. o. gr. s. 1—6.

2381 (1030). *Amira, Karl v.*, Grundriss des germanischen Rechts. 3:e verb. u. erweit. Aufl. Strassb. 1913. 8:o. — XII, 302 s. = Grundr. d. germ. Philologie hrsg. von Herm. Paul 5. 3:e ... Aufl. (Se N:o 1437.)

2382. *Beauchet, Ludov.*, Études d'ancien droit suédois 1. Histoire de la propriété foncière en Suède. Paris 1904. 8:o. — XX, 728 s.

Behandlar äganderätt i fråga om jord under medelt.

Rec. R. Dareste i Journal des savants 1904, s. 337—44.

— i Nouv. revue hist. de droit franç. et étranger 28 (1904) s. 517—25.

W. Sjögren i Tidsskr. for Retsvidensk. 18 (1905) s. 62—70.

2383. *Beckman, Nat.*, Ett bidrag till den svenska rikslagstiftningens historia. I (Sv.) Hist. tidskr. 37 (1917) s. 293—99.

2384. —, Jaroslavs rätt och de svenska landskapslagarna. — 16 s. = Studier i nord. filol. (Pippings) 3 (1912): 3. H:fors. 8:o. — Jfr *E. Estlander* (N:o 2401) o. *L. K. Goetz* (N:o 2412).

2385. —, Studier till Västgötalagarnas historia 1—16. I Ark. f. nord. filol. 28 (1911/12) s. 54—98, 140—67; 30 (1913/14) s. 1—16; 32 (1915/16) s. 49—71.

Inneh. 1. Laghandskriftens egna uppgifter. — 2. Något om Västgötalagens äldsta fragment. — 3. Rätlösabalken. — 4. Vidhemsprästens anteckningar om sin hemsocken. — 5. De två excerptsamlingarna i cod. B 59. — 6. En viktig ortografisk fråga. — 6 [bis]. Västgötalängderuas författare. — 7. D:os senare öden. — 8. Ett par diplom fr. lagman Eskils tid. — 9. Biskop Brynolf och Kb. i VGL. II. — 10. Sammanfattning. — 11. Ett daterbart stadgande i VGL. I. — 12. Ytterligare om biskoplig o. folkslagstiftning. — 13. Kolbränna. — 14. Stycket om kvarnar. — 15. Till frågan om ändelsevokalerna. — 16. Ett syntaktiskt kriterium. *Rec.* (Sv.) Hist. tidskr. 31 (1911) s. 293—94.

B XIII. Rättshistoria o. förvaltning. [2386—2397]

2386. *Beckman, Nat.*, Ur vår äldsta bok [Västgöotalagen]. Valda historiska texter med anmärkningar, 1912. Se A N:o 848 a.

Inneh. text m. ordagrann öfvers., kritiska anmärkningar o. förklaringar.

2387. —, Våra medeltida domareregler. I Ark. f. nord. filol. 34 (1917/18) s. 156—66. (Jfr A N:o 994.)

2388. *Bergman, C. Gunnar*, 1. Om gåfva och gengåfva i äldre germansk rätt. 2. Kyrkan och den medeltida svenska testamentsrätten. Två profföreläsningar. Upps. 1909. 8:o. — 49 s.

2388 a. —, Rättsutvecklingen i Sverge. I Is. Flodström, Sverges folk, 1918, s. 446—542 (Medeltiden s. 457—86). Se N:o 2366 a.

2389. —, Studier i svensk servitutsrätt 1—2. Akad. afh. Upps. 1909. 8:o. — xxi, 65, 241 s.

2390. *Björling, C. G. E.*, Om bötesstraffet i den svenska medeltidsrätten. Akad. afh. Lund 1893. 8:o. — (8), 156 s.

2391. *Bratt, Arnold*, Kyrkan och prästen enligt Sveriges tidigaste lagar, 1908. Se N:o 2233.

2392. *Bääth, L. M.*, Bidrag till den kanoniska rättens historia i Sverige. Akad. afh. (Upps.). Sth. 1905. 8:o. — XIII, (1), 229 s.

2393. —, Till frågan om en eller tvenne redaktioner af Södermannalagen. I (Sv.) Hist. tidskr. 23 (1903) s. 172—83.

Förmenar (mot Amira, Schlyter, C. M. Kjellberg m. fl.) att endast en redaktion föreligger.

2394. *Celander, Hilding*, Ett par fornsvenska laguttryck, 1912. Se N:o 1737.

2395. *Clason, Sam.*, Stockholms återfunna stadsböcker från medeltiden 1—8, 1903. Se N:o 1199.

2396. *Delin, Carl*, Om oäkta börd samt om oäkta barns rättsställning enligt äldre svensk rätt 1.* Lund 1909. 8:o. — (5), 147 s.

Ofullbordadt arbete tryckt i 25 ex.

2397. *Ekelund, Sam.*, Studien über eine mitteldeutsche Übersetzung des altgutnischen Rechtes. Akad. Abh. Lund 1906. 8:o. — (2), 141, (1) s. — (Jfr A N:o 1020.)

Hela stycken af forngutn. texten citeras. Eljest är arbetet öfvervägande en studie öfver medeltyska ljudförhållanden o. d. Öfversättarens namn tolkas såsom Sunye (o: Sune). Han antages af förf. (efter *G. Lindström*, se N:o 973) ha varit en fastlandssvensk (ej tysk eller gotlänning) och troligen svensk präst fr. Linköpings stift (under hvilket Gotland då hörde).

2398. *Estlander, Ernst*, Grunden för bevisvitsordet i landskapslagarnas straffprocess vid förfarandet med ed eller vittnen. I Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finland. 2:a ser. 44 (1908) s. 199—303 (felpag. i tidskr.).

2399. —, Hednalagen och dess stadgande om tvekamp. I Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finl. 2:a ser. 48 (1912) s. 571—94. (Jfr A N:o 1022.)

2400. —, Hvilka lagrum i landskapslagarna innehålla de älsta stadganden om forum i brottmål? I Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finl. 2:a ser. 49 (1913) s. 255—78.

2401. —, Jaroslavs »ryska rätt». En förbisedd germansk rättskälla? I Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finl. 2:a ser. 38 (1902) s. 341—63.

Återger innehållet af ett föredrag fr. 1901 samt »utgör förstudie till ett mera omfattande arbete». Hufvudinnehållet är följande: Jaroslav, furste i Novgorod (1020—54), utfärdade en lag att gälla för hans undersåtar (»ryssar» fr. Sverige o. slaver), hvilken blef grundvalen för den ryska rätt fr. 11:e o. 12:e årh., som bevarats till våra dagar. Skandinaverna (»Ros») torde vid öfverflyttandet till Ryssland ha medfört sitt fäderneslands traditionella rätt. Rätten föreligger i tysk öfvers. i *Ewers*, »Das älteste Recht der Russen», 1826. Den företer många likheter med de sv. medeltidslagarna, särsk. Gotlandslagen.

Jfr *Nat. Beckman*, Jaroslavs rätt . . ., 1912. (Se N:o 2394) och *L. K. Goetz*, Das russische Recht, 1910. (Se N:o 2412.)

2402 (1064). —, Studier i äldre svensk förmynderskapsrätt [1]—3. I Tidskr. utg. af Jurid. fören. i Finl. 2:a ser. 33 (1897) s. 353—456; 39 (1903) s. 161—216 o. 317—74.

Behandlar förmynderskapsinstitutets utveckling enl. (1:) de svenska landskaps- samt (2:) lands- o. stadslagarna. Forts. (3) berör ej medeltiden.

2403 (1066). *Ficker, Jul.*, Untersuchungen zur Erbenfolge der ostgermanischen Rechte Bd 5: 1 o. 6: 1. Innsbr. 1902, 04. 8:o.

Bd 6: H. 1 utgafs efter förf:s död, ur hans efterlämn. papper, af H. von Voltelini, och forts. utlofvades.

B XIII. Rättshistoria o. förvaltning. [2404—2414]

2404. *Fogelklou, Emilia*, Tusen år tillbaka. Några rättsbestämmelser angående kvinnan ur vår äldsta landskapslag. I *Hertha* 3 (1916) s. 135—38.

2405. *Frensdorff, F.*, Das Stadtrecht von Wisby. I *Han-sische Geschichtsblätter* 22 (1916) s. 1—85. (Jfr N:o 2433.)

2406. *Friesen, O. von*, Herulernas bosättning i Skandinavien. En rättshistorisk synpunkt, 1918. Se N:o 2125.

2407. *Fritz, Matth.*, Die gesetzliche Verwandtenerbfolge des älteren schwedischen Rechts. I *Zeitschr. d. Savigny-Stift. f. Rechtsgesch. German. Abteil.* 36 (1915) s. 137—275.

2408. *Gadolin, A. W.*, Nam och lösörevæp i den äldre vestgötalagen, 1908. Se N:o 1741.

2409. —. Pansättning af jord enligt medeltida svensk landsrätt. Med en bilaga af förut otryckta urkunder från perioden 1351—1400. [Se A N:o 1107.] *Akad. afh. H:fors* 1909. 8:o. — x, 301 s.

2410. —, Öfversikt af jordlegorättens historiska utveckling uti den svensk-finska lagstiftningen. *H:fors* 1913. 8:o. — 92 s.

2411. *Girgensohn, P.*, Om förhållandet mellan de s. k. Västmannalagarna. I *Hist. studier tillägn. Harald Hjärne*, 1908, s. 39—58. 8:o. (Se N:o 1438.)

2412. *Goetz, Leop. K.*, Das russische Recht. I *Zeitschr. f. vergl. Rechtswissensch.* 24 (1910) s. 241—517. *Stuttg.* 8:o.

Inneh. Einleitung (s. 241—45). — Die älteste Redaktion des »Russischen Rechtes» nach d. Handschr. der Novgoroder Chronik, Mitte d. XV. Jahrh. . . . (Rysk o. tysk text.) (s. 246—305). — Erläuterungen zu d:o m. m. (§ 19: Das Verhältnis der ältesten Redaktion zum altschwed. Recht.) (s. 306—517).

Ang. »Jaroslavs rätt» i förhållande till de sv. landskapslagarna jfr *N. Beckman* (N:o 2384) o. *E. Estlander* (N:o 2401).

Rec. N. Beckman i *Ark. f. nord. filol.* 29 (1912/13) s. 381—85.

2413. *Hjelmqvist, Theod.*, Bidrag till tolkningen af run-inskriften på Forsaringen [Hälsingland]. I *Ark. f. nord. filol.* 24 (1907/08) s. 231—59.

Utgör »Sveriges äldsta lagstadgande».

2414. *Hjärne, Harald*, Kyrkliga inflytelser inom Sverges äldre statsrätt, 1902. Se N:o 2139.

[2415—2422 a] B XIII. Rättshistoria o. förvaltning.

2415. *Hjärne, Harald*, Sveriges gamla lagar. I En bok om Sverige, utg. af R. Bergström o. O. A. Stridsberg, D. 2, 1893, s. 10—19. 8:o.

2416. *Ihrfors, C. G.*, Om häradsallmänningar enl. svensk rättsutveckling. Ett bidrag till den svenska jord- och skogslagstiftningens historia. (Med bil. A—T.) Upps. 1916. 8:o. — XV, 738 s. (Jfr N:o 2422.)

Rättsutvecklingen enl. medeltidslagarna behandlas s. 1—111. — (De 19 bilagorna beröra ej medeltiden.)

2417. *Karlsson, Karl Henr.*, Jönköpings stadga af år 1352. I (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907) s. 167—69. — Jfr A N:o 468.

2418. —, Vad under lagboken. I Fornvännen 1 (1906) s. 95—99. 8:o.

2419. *Kreuger, J. L.*, Bidrag till upplysning om Wisbys sjörättsliga förhållanden under medeltiden. Lund 1885. 8:o. — (4), 59, (1) s.

2420. *Kuylentierna, C. W. U.*, Om häfd å äganderätt till jord enligt svensk rätt t. o. m. 1734 års lag. En rättshistorisk undersökning. I Tidskr. utg. av Jurid. fören. i Finland 53 (1917) s. 145—220.

2421. *Lang, J. N.*, Om eganderätten till Finlands vatten. Akad. inbjudn.-skr. H:fors 1902. St. 8:o. — VI, 112 s.

Af särsk. intresse äro 1. Inledning... Medeltidens vattenrätt (s. 4). — 2. Öfversikt af den äldre svensk-finska vattenrättsordningen (s. 12—25).

2422. *Laveleye, Ém. de*, Les allmänningar de la Scandinavie et de la Finlande. Utgör chap. 10 (s. 217—24) af förf:s De la propriété et de ses formes primitives. 4:e éd. revue et... augmentée. Paris 1891. 8:o. — XXXI, 562 s.

»Chapitre... rédigé d'après les renseignements fournis par M. le comte [G. K.] Hamilton de l'université de Lund, et M. Castrén, de l'univ. d'Helsingfors.»

Jfr *C. G. Ihrfors*, Om häradsallmänningar enl. svensk rättsutveckling, 1916. (Se N:o 2416.)

2422 a. *Liljenstrand, Ax. W.*, Finlands jordnaturer och äldre skatteväsende, jemte ett blad ur dess kulturhistoria. H:fors 1879. 8:o. — VII, 472 s. — 2:a tillök. uppl. H:fors 1894. 8:o. — VII, 463 s.

B XIII. Rättshistoria o. förvaltning. [2423—2432]

2423. *Lindroth, Hj.*, Dulgadråp. En språklig rättshistorisk undersökning, 1912. Se N:o 1779.

2424. *Läffler, L. Fr.*, Ett stadgande i Gutasaga som ytterst föranledts af slaget vid Lena [31 jan. 1208]. En laghistorisk undersökning. I *Fornvännen* 3 (1908) s. 137—77, o. 4 (1909) s. 120—25. — Äfv. sep. Sth. 1909. 8:o — (3) + s. 137—83. — Jfr N:o 2163.

2425. —, Ännu några ord om de hedniska edsformulären i Norden. Sth. 1905. 8:o. — 11 s. Särtr. ur *Antikv. tidskr. f. Sverige* 13: 3. — (Se N:o 1130 o. 1131.)

2426. *Maurer, Konr. v.*, Die Eingangsformel der alt-nordischen Rechts- und Gesetzbücher. I *Sitz-berichte d. philos.-philol. u. hist. Classe d. k. Bayer. Akad. d. Wiss. zu München* 1886, s. 317—58. Münch. 8:o.

De svenska landskapslagarnas inledningsord anföras och behandlas s. 353—58.

2427. —, Über die altschwedischen Gesetze und deren Ausgaben. I *Krit. Vierteljahrsschr. f. Gesetzgeb. u. Rechtswiss.* 13 (1871) s. 51—89.

2428. *Normann-Lundberg, Carl Gust.*, Bidrag till frågan om äganderätten till prestgårdarne i Sverige under medeltiden. *Akad. afh. (Upps.)*. Luleå 1915. 8:o. — (2), 96 s.

2429. *Norrby, Rob.*, Ett bidrag till frågan om svenska statens vattenrätt. I *Ekonom. tidskr.*, utg. af D. Davidson, 6 (1904) s. 251—62. (Jfr N:o 2457.)

Riktad mot *A. Åström*, Om svensk vattenrätt, 1899 (se N:o 1185). Utgör äfven ett bidrag till texttolkning af *Västgötalagen*.

2430. *Pappenheim, Max*, Über künstliche Verwandtschaft im germanischen Rechte. I *Zeitschr. d. Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. Germ. Abt.* 29 (1908) s. 304—33.

Äfven Nordens förhållanden uppmärksammade.

2431. *Sandström, Jos.*, Den nuvarande bybebyggelsens uppkomst. Några synpunkter. I *Fornvännen* 5 (1910) s. 77—97.

2432. —, De stående skatterna i Svealand under medeltiden. I *(Sv.) Hist. tidskr.* 33 (1913) s. 1—22.

2433. *Schlüter, W.*, Zwei Bruchstücke einer mittelniederdeutschen Fassung des Wisbyschen Stadtrechtes aus dem 13. Jahrh., 1908. Se N:o 1262. (Jfr N:o 2405.)

2434. *Schreuer, Hans*, Altgermanisches Sakralrecht 1. I Zeitschr. d. Savigny-Stift. f. Rechtsgesch. Germ. Abt. 34 (1913) s. 313—404.

Berör samgermanska religiösa sedvänjor (Thor, Freyr m. fl.).

2435. —, Götter und Tote als Rechtssubjekte bei den alten Germanen. I Essays in legal history read before the internat. congress of hist. studies 1913, s. 153—58.

2436. *Schwerin, Claud. von*, Die altgermanische Hundertschaft. Inaug.-Diss. (München). Bresl. 1907. 8:o. — 215 s. = Untersuchungen zur deutschen Staats- u. Rechtsgesch. 90.

2437. —, Zur Hundertschaftsfrage. I Zeitschr. d. Savigny-Stift. f. Rechtsgesch. Germ. Abt. 29 (1908) s. 261—304. *Rec. G. Seeliger* i Hist. Vierteljahrschr. 12 (1909) s. 98—107.

2438. *Sjögren, K. J. Wilh.*, De fornsvenska kyrkobalkarna. I Tidsskr. for Retsvidensk. 17 (1904) s. 125—76. Kria. 8:o.

2439. —, L'origine de la propriété dans l'ancien droit de la Suède. I Annales internat. d'histoire. Congrès de Paris 1900. 2:e sect. Paris 1902. 8:o. S. 7—11.

2440. *Skytte, Johan*. Riksrådet J—S—s kommentar till stadslagen. Med inledning och anmärkningar utg. af Emil Wolff. Göteb. 19[04,]05. 8:o. — XXXV, 195 s.

2441. *Sommarin, Emil Fr. K.*, Die Arbeiterverhältnisse im älteren schwedischen Bergbau von 1300—1720, 1909. Se N:o 2201.

2442. —, Bidrag till kännedom om arbetarförhållanden vid svenska bergverk och bruk i äldre tid till omkring år 1720, Lund 1908. Se N:o 2200.

2443. —, Skråtvänget. Ett blad ur den svenska arbetsklassens äldre historia. Sth. 1904. 8:o. — 30 s. = Studentfören. Verdandis småskrifter 124.

Behandlar, kortfattadt o. populärt, hela utvecklingen, börjande med medeltiden.

2444. —, Det svenska bergsregalelets ursprung. I Statsvetensk. tidskr., utg. af P. Fahlbeck, 13 (1910) s. 141—70.

B XIII. Rätthistoria o. förvaltning. [2445—2457]

2445. *Söderqvist, O.*, Ägde uppsvearne enligt landskapslagarna rätt att ensamma taga och vråka konung? I (Sv.) Hist. tidskr. 35 (1915) s. 1—22.

2446. *Söderwall, Knut F.*, Medeltida rättsuttryck från Värmland, Närke och Småland, 1906. Se N:o 1642.

2447. —, Rättsuttryck i den fornsvenska pentateukparafrazen, 1914. Se N:o 1644.

2448. *Tengström, J. J.*, Finland och finska lagöfversättningar. Bidrag till inhemska historiestycken 1—6. I Suomi. 2:en jakso. 2 (1864) s. 1—121; 3 (1865) s. 131—220; 4 (1865) s. 113—272.

2449. *Thulin, Gabr.*, Historisk utveckling af den svenska skifteslagstiftningen med särskildt afseende å frågan om delningsgrund vid skifte. Sth. 1911. 4:o. — XI, 327 s.

Gäller äfven medeltida skiftesförhållanden.

Rec. *W. Sjögren* i Tidsskr. f. Retsvidensk. 25 (1912) s. 302—08.

2450. *Trolle, H. af*, Om ordalierna hos de germanska folken. Ett bidrag till processrättens historia. Sth. 1915. 8:o. — iv, 157 s.

2451. *Tunberg, Sven*, De äldsta världsliga privilegierna i Sverige. I (Sv.) Hist. tidskr. 27 (1907) s. 157—66.

2452. *Westman, Karl Gust.*, Om delaktighet i dråp enligt de svenska landskapslagarna. Sth. 1902. 8:o. — 53 s. = Antikv. tidskr. f. Sv. D. 17: 2.

2453. —, Konung och landskapliga myndigheter i den äldsta svenska rättegången, 1908. Se N:o 2218.

2454. —, Den svenska nämnden, dess uppkomst och utveckling 1.* Sth. 19[09,]12. 8:o. — 224 s.

2455. —, De svenska rättskällornas historia. Föreläsningar. Utgifna till de studerandes tjänst. Upps. 1912. 8:o. — (4), 115 s.

2456. —, Södermannalagens avfattning. I Nord. studier tillegn. A. Noreen, 1904, s. 89—114. (Se N:o 1441.)

2457. *Åström, Adolf*, Om vattenregalet i Sverige. I Ekon. tidskr. 11 (1909) s. 407—57. (Jfr N:o 2429.)

Rättelser och tillägg.

I. I hufvudskriften (1903).

Afd. A.

Till sid. 51. (Rättelse.)

N:o 112. *Läs: 1385 (i st. f. 1485).*

Till sid. 104. (Rättelse.)

295. *Läs: Upsala universitets bibliotek (i st. f. K. Bibl.)*

Till sid. 112. (Rättelse.)

316. *Läs: Svure (Schlyter) (i st. f. Struve). Läsningen är i alla händelser oriktig: G. LINDSTRÖM (»Anteckningar om Gotlands medeltid» D. 2, 1895, s. 425) läser Svnye [o: Sunye, Sune].*

Till sid. 222. (Rättelse.)

648. *Läs: (3), 8, XXXIII, 668 s. + 2 bl. facsim.*

Afd. B.

Till sid. 258. (Rättelse.)

28. *Läs: [Cederhamn, P.] (i st. f. [Cederbaum, P.]).*

Till sid. 265. (Rättelse.)

82. *Läs: s. 89—115. — Likaså s. 283, N:o 199, not.*

Rättelser och tillägg.

Till sid. 314. (Rättelse.)

469. Läs: *Lyngby, K. J.* (i st. f. *Lyngby, K. G.*)

Till sid. 341. (Rättelse.)

737. Läs: 1777—82.

Till sid. 360. (Rättelse.)

915. Läs: Vestervik 1894—95.

II. I föreliggande supplement.

Afd. A.

Till sid. 23. (Tillägg.)

δ. Enskilda helgon och andra personer.

H. Birgitta.

899 a (164). »Vita abbreviata» b. Birgittæ på sv.

— — —

Edit. i nysv. öfvers. E. Fogelklou m. fl., *Legender fr. Sveriges medeltid illustr:de i sv. medeltidskonst* (se **B** N:o 1248), 1917, s. 234—53. M. 2 pl. (Eft. C. F. Lindströms edit.)

S. Clara.

899 b (171). Legend om S. Clara.

— — —

Utdr. i nysv. öfvers. E. Fogelklou m. fl., *Legender...* (se föreg.), 1917, s. 111—16. M. 1 pl. (Efter den fsv. texten i Klemming, Klosterläsning, 1877.)

Till sid. 25. (Tillägg.)

S. Olof.

905 a (218). Sagan om S. Olof.

— — —

Rättelser och tillägg.

Edit. i nysv. öfvers. E. Fogelklou m. fl., *Legender...*
(se föreg.), 1917, s. 169—73. M. 1 pl. (Eft. texten
i Fsv. legend. D. 3.)

S. Sigfrid.

905 b (226). Legend om S. Sigfrid.

— — —
Edit. i nysv. öfvers. E. Fogelklou m. fl., *Legender...*
(se föreg.), 1917, s. 285—93. M. 1 pl. (Efter Fsv.
legend. D. 2.)

Till sid. 78. (Tillägg.)

1102. Handlingar (10 st.) från åren 1449—1488, samman-
ställda i syfte att lämna bevis för utbredningen af vokal-
balansen *a : å* i olika svenska landskap.

Hdskr. Orig. i Sv. Riksark.

Edit. E. Neuman, *Utbredningen av vokalbalansen a : å*
i medelsvenskan, 1918, s. 77—87. (Se **B** N:o 1690.)

1102 a. Laurentius Andrea's egenhändiga manuskript.

Inneh. 1. Sv. riksrådets fullmakt för fyra rådserrar samt borg-
mästare o. råd i Kalmar att öfverlämna staden till Nils Gådda,
1504. — 2. Bref till abbedissan Anna i Vadstena, 1508. —
3. K. Gustaf I:s framställningar till ständerna på mötet i Vad-
stena 1524. (2 koncept.) — 4. Bref till frälsemännen, borgarna
o. allmogen i Småland m. fl. om stämplingar mot k. Gustaf
[1525]. — 5—6. Två bref till abbedissan Ingegerd i Skokloster,
1527. — 7. Koncept till bref från k. Gustaf till Wulf Cyler
[1529]. — 8. Förslag (i k. Gustafs namn) till bref från riks-
marsken Larens S:son Sparre till Tyge Krabbe i Danmark
rörande Ture Jönsson m. m. [1530].

Hdskr. N:o 1 orig. i Dan. Geheimearkivet, N:is 2—8
orig. i Sv. Riksark.

Edit. N. Lindqvist, *Studier över reformationstidens*
bibelsvenska, 1918, Bil. s. 1—27. M. 8 pl. (faksim.).
(Se **B** N:o 1627 a.). — Alla utom N:is 2, 5 o. 6 förut
tryckta. Se vidare N:is 1195 a, b, 1211, 1212 o. 1215.

Rättelser och tillägg.

Afd. B.

Till sid. 107. (Tillägg.)

1202 a. *Collijn, Is.*, Bibliografiska ströftåg i Finland, Ryssland och Polen. Föredrag hållet vid Fören:s för bokhandtverk årsmöte d. 23 maj 1911. Särtr. ur föreningens Meddelanden 1911—12. Sth. 1912. 4:o. — 36 s. + 3 pl. (faksim.).

Förf. redogör här för sina forskningar efter spår af och bidrag till Sveriges äldre boktryckerihistoria, hufvudsakligen af samma art och med samma goda resultat som de, hvilka föreligga i hans bekanta Redogörelse för i Kammararkivet och Riksarkivet verkställd undersökning ang. äldre arkivalieomslag, 1914 (se N:o 1222). Värdefulla bidrag till Olaus Magnus', Brasks och Ghotans verksamhet framläggas här.

Till sid. 111. (Tillägg.)

1232 a. *Cornell, H.*, En medeltida anteckningsbok från Stöde [innehållande kyrkoräkenskaper från åren 1501—1534]. I Arkiv f. norrländsk hembygdskforskn. 1918, s. 97—111.

Till sid. 112. (Tillägg.)

1243 a. *Kalendarium Upsalense* [i *Missale Upsalense vetus*, 1484]. I *Collijn, Is.*, Katalog der Inkunabeln d. Kgl. Bibliothek in Stockholm T. II: 1, 1916, s. 78—90. (Se N:o 1377.)

Till sid. 122. (Tillägg.)

1335 a. *Rudbeck, Joh:s*, Beskrivande och illustrerad förteckning över de upplagor av Sveriges landskapslagar, landslagar o. stadslagar, som av trycket blivit utgivna intill dess Sveriges rikets lag blev gillad o. antagen på riksdagen år 1734. Bibliografi. Sth. 1915. 4:o. — (6), viij, 86 s. + rättelser. *Rec. Is. Collijn* i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 3 (1916) s. 72—74.

Till sid. 123. (Tillägg.)

1340 a. JOHANN SNELL. *Is. Collijn*, Bibliographie von J—S—. I förf:s Katalog d. Inkunabeln d. Kgl. Bibl. in Stockholm T. II: 1, 1916, s. 15.

Rättelser och tillägg.

Till sid. 125. (Tillägg.)

1362 a. Carlsson, Gottfr., Vårt största enskilda medeltidsbibliotek och dess ägare [Bero Magni de Ludosia, död 1465]. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 5 (1918) s. 228—38.

1363 a. Collijn, Is., Kyrkobiljoteken i Skara stift år 1583. (Bibliogr. miscell. 19.) I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 372—73. (Sep. i förf:s Bibliografiska miscellanea Saml. 5, s. 4—5.) Jfr N:o 2258.

Till sid. 141. (Tillägg.)

1452 a. Bruns, Friedr., Lebensnachrichten über Lübecker Drucker des 15. Jahrhunderts. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 2 (1915) s. 220—60.

Behandlar bl. a. de för Sveriges äldsta boktryckerihistoria betydelsefulla namnen Barth. Ghotan, Stephan Arndes och »Meister Johann» [o: Joh. Snell, vår förste boktryckare] med anförande af viktiga officiella dokument.

1452 b. Collijn, Is., Ett studiebesök i Lübecks stadsbibliotek 2. Johann Snell och Bartholomæus Ghotan. I Allm. sv. boktr.-fören:s meddel. 12 (1907) s. 308—12. Med 4 fig.

Till sid. 153. (Tillägg.)

Barthol. Ghotan.

1555 a. Bruns, Friedr., Bartholomæus Ghotan. I förf:s Lebensnachrichten üb. Lübecker Drucker d. 15. Jahrh., 1915, s. 228—31 o. 246—50. (Se N:o 1452 a i Tillägg här ofvan.)

1555 b. Collijn, Is., Bartholomæus Ghotan. I förf:s Boktryckerikonstens uppfinning o. guldålder 4. Sverige, 1910, s. 30—47. Med fig. 12—16. (Se N:o 1206.)

Till sid. 158. (Tillägg.)

Johann Snell. (Sveriges förste boktryckare.)

1603 a. Bruns, Fr., Der »Meister Johann». I förf:s Lebensnachrichten üb. Lübecker Drucker d. 15. Jahrh., 1915, s. 234—37 o. 257—60. (Se N:o 1452 a i Tillägg här ofvan.)

1603 b. Claussen, B., Johann Snell und Rostock. I Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 1 (1914) s. 324—29.

Rättelser och tillägg.

1603 c. *Collijn, Is.*, [Johann Snell]. I förf:s Boktryckerikonstens uppfinning o. guldålder 4. Sverige, 1910, s. 14—30. Med fig. 7—11. (Se N:o 1206.)

1603 d. —, Johann Snell 1483—1484. I förf:s Katalog d. Inkunabeln d. Kgl. Bibliothek in Stockholm T. II: 1, 1916, s. 1—103. Med 5 pl. o. 22 fig. (Se N:o 1377.)

Innehåller en uttömmande monografi öfver vår archetypograf och hans i Sverige utförda arbeten, främst »Dialogus creaturarum» (1483) och »Missale Upsalense» (1484).

1603 e. *Lange, H. O.*, Johann Snell. I förf:s *Analecta bibliographica*. Kbh 1906. 8:o. S. 1—23. Med 3 tafl.

Till sid. 231. (Tillägg.)

2276 a. *Rodhe, Edv.*, Studier i den svenska reformationstidens liturgiska tradition. Upps. 1917. 8:o. — iv, 166 s. (UUÅ. 1917. Teol. 1.)

Sprider jämväl ljus öfver de medeltida liturgiska förhållandena i Sverige, särskildt genom sakrik analysering af från medeltidens ritualböcker (breviarier, missaler) öfverförda kulttexter.

Rec. Is. Collijn i Nord. tidskr. f. bok- o. bibl.-väsen 4 (1917) s. 339—43.